

ЗВІТ
про хід і результати виконання
Програми діяльності
Кабінету Міністрів України
у 2019 році

Зміст

ВСТУП	6
1. Міністерство освіти і науки	26
Ціль 1.1. Кожна дитина має доступ до якісної дошкільної освіти	26
Ціль 1.2. Випускники школи є самодостатніми, творчими та креативними особистостями, які мають ґрунтовні знання та володіють компетентностями, що потрібні у сучасному світі	28
Ціль 1.3. Випускники шкіл мають широкий вибір закладів для здобуття якісної професійної освіти з подальшим працевлаштуванням	34
Ціль 1.4. Випускники закладів вищої освіти є конкурентоспроможними фахівцями на ринку праці	36
Ціль 1.5. Українські вчені мають належні умови для досліджень та інтегровані у світовий науковий простір	39
2. Міністерство охорони здоров'я	44
Ціль 2.1. Люди менше хворіють	44
Ціль 2.2. Люди, які захворіли, швидше одужують	47
Ціль 2.3. Люди довше живуть	53
3. Міністерство соціальної політики	57
Ціль 3.1. Людина з інвалідністю, яка може та хоче працювати, має для цього всі можливості, а людина, яка не може працювати за станом здоров'я, отримує гідний рівень утримання та догляду. Наявність інвалідності не повинна бути причиною бідності та ізоляції від суспільства	57
Ціль 3.2. Кожна дитина зростає та виховується в родині або в умовах, максимально наближених до сімейних, у благополучному, доброзичливому та безпечному середовищі, де дбають про потреби та інтереси дітей	58
Ціль 3.3. Сім'ї, що опинилися в складних життєвих обставинах, зокрема через низькі доходи, отримують своєчасну та професійну допомогу, включаючи фінансову, яка спрямована на швидкий вихід із кризи та подолання складних життєвих обставин	60
Ціль 3.4. Для людей похилого віку створено умови для активного життя, вони мають кваліфікований та сучасний догляд і гідне матеріальне забезпечення. Створено умови для безпечного добровільного пенсійного накопичення	62
4. Міністерство культури, молоді та спорту	65
Ціль 4.1. Українці відчувають свою приналежність до єдиного українського культурного простору	65
Ціль 4.2. Люди мають вибір і можливість споживати доступні культурні послуги	69
Ціль 4.3. Українці (особливо молодь) мають можливість брати активну участь у суспільному житті	71
Ціль 4.4. Українці розуміють важливість фізичної активності і регулярно займаються нею	72
Ціль 4.5. Українець рідше стикається з маніпулятивними та фейковими новинами, повідомленнями та матеріалами	75
Ціль 4.6. Люди активно подорожують Україною в цілях туризму	76
5. Міністерство у справах ветеранів, тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб	79

Ціль 5.1. Ветерани війни повернулися до повноцінного мирного життя та стали перевагою для суспільства, а не його проблемою	79
Ціль 5.2. Ветерани та члени їх родин, а також родини загиблих відчують шанобливе ставлення в суспільстві	82
Ціль 5.3. Внутрішньо переміщені особи та мешканці тимчасово окупованих територій Донецької та Луганської областей та АР Крим, що реінтегровані до сучасного українського простору	83
6. Міністерство фінансів	90
Ціль 6.1. Українці живуть в державі, яка передбачувано розпоряджається публічними фінансами	90
Ціль 6.2. Платники податків мають нижче податкове навантаження та значно менше часу витрачають на їх адміністрування	95
Ціль 6.3. Добросовісні експортери та імпортери та громадяни України мають прозорі, прості та передбачувані правила митного контролю та митного оформлення, при цьому їх економічні інтереси та інтереси щодо рівності конкурентних умов захищені	101
Ціль 6.4. Бізнес та громадяни мають доступ до значно дешевших фінансових ресурсів	106
Ціль 6.5. Витрати платників податків на обслуговування боргів зменшуються	113
Ціль 6.6. Українці та добросовісний бізнес захищені від фінансового шахрайства	116
7. Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства	119
Ціль 7.1. Українці не втрачають від заборони розпоряджатися своїм майном	119
Ціль 7.2. Українські споживачі отримують безпечні товари та послуги	123
Ціль 7.3. Українські працівники мають легальну роботу та витрачають менше часу на пошук нової легальної роботи	126
Ціль 7.4. Українці отримують більше доходів від управління державною власністю в їх інтересах	128
Ціль 7.5. Українці не переплачують за послуги та товари, що придбає в їх інтересах держава	132
Ціль 7.6. Український експортер отримує кращі умови для роботи за рахунок зменшення бар'єрів для експорту українських товарів та послуг	134
Ціль 7.7. Українці захищені від зловживань монополістів	139
Ціль 7.8. Власники творів та винаходів захищені та отримують справедливую винагороду	141
Щодо створення передбачуваного регуляторного середовища та можливостей для розвитку легального бізнесу	143
Щодо залучення інвестицій	146
8. Міністерство інфраструктури	149
Ціль 8.1. Українські пасажери та вантажовідправники мають доступ до якісної, безпечної залізниці	149
Ціль 8.2. Українці витрачають менше часу на дорогу автомобільним транспортом та мають менші ризики потрапити в ДТП	152
Ціль 8.3. Український пасажир та бізнес має доступ до водного транспорту (перевезень річкою та морем)	160
Ціль 8.4. Українці частіше і дешевше користуються авіатранспортом	163
Ціль 8.5. Українці мають доступ до якісної поштової послуги	165

9. Міністерство енергетики та захисту довкілля	168
Ціль 9.1. Менша кількість українців перебуває за межею енергетичної бідності та підвищено енергоефективність економіки	168
Ціль 9.2. Українські споживачі та український бізнес сплачують справедливую ціну за якісні енергетичні товари	171
Ціль 9.3. Українцю не загрожують ризики залишитись без енергозабезпечення	176
Ціль 9.4. Українець живе у сприятливому та чистому навколишньому середовищі	182
Ціль 9.5. Українці менше страждають від накопичення відходів	183
Ціль 9.6. Українці більш ефективно та ощадливо використовують природні ресурси	184
Ціль 9.7. Українці зберігають природні екосистеми для нащадків	190
Ціль 9.8. Українець усвідомлює наслідки глобальних змін клімату, вживає заходів для їх запобігання, проте готовий до них адаптуватись	193
10. Міністерство розвитку громад та територій	197
Ціль 10.1. Українці живуть у комфортних містах та селах	197
Ціль 10.2. Українці, що мешкають в “депресивних регіонах”, мають достатні можливості для розвитку	199
Ціль 10.3. Українці мають реальну можливість впливати на організацію свого життєвого простору як мешканці спроможних громад	204
Ціль 10.4. Українці мають комфортне та доступне житло	207
Ціль 10.5. Українці отримують якісні комунальні послуги	208
Ціль 10.6. Українці зменшують втрати при споживанні тепла, гарячого водопостачання та інших енергетичних ресурсів в будинках	211
Ціль 10.7. Українці відповідально поведуться з побутовими відходами та не засмічують навколишній життєвий простір	213
11. Секретаріат Кабінету Міністрів	214
Ціль 11. Людина живе в державі, яка ставить перед собою реалістичні цілі та досягає їх з використанням розумно необхідних для цього ресурсів	214
12. Міністерство юстиції	230
Ціль 12.1. Люди захищені від шахрайства та введення в оману щодо юридично значущої інформації (про права на нерухомість, транспортні засоби, корпоративні права та інші вартісні об’єкти)	230
Ціль 12.2. Сторона договору захищена від його невиконання	236
Ціль 12.3. Українці рідше стикаються із злочинами завдяки зменшенню кількості рецидивів (повторних злочинів)	241
Ціль 12.4. Людина, яка опинилась у складній життєвій ситуації, отримає від держави юридичний захист	245
13. Міністерство внутрішніх справ	252
Ціль 13.1. Кожен українець відчуває себе захищеним від фізичних загроз	252
Ціль 13.2. Людина, яка потрапила в біду (надзвичайну чи іншу життєву ситуацію, що загрожує її життю чи здоров’ю), отримає допомогу навіть у найвіддаленіших кутках країни	253
Ціль 13.3. Українці та їх майно убезпечено від пожеж та аварій	256
Ціль 13.4. Українці захищені від організованої злочинності та масових заворушень	257

Ціль 13.5. Українці захищені надійним кордоном та задоволені сервісом при його перетині	259
14. Міністерство цифрової трансформації	262
Ціль 14.1. Українцям доступні всі публічні послуги онлайн	262
Ціль 14.2. Українці можуть користуватися високошвидкісним Інтернетом на всіх міжнародних автошляхах та в усіх населених пунктах	267
Ціль 14.3. Українець, який хоче мати цифрові навички, може їх вільно набути	269
15. Міністерство оборони	272
Ціль 15.1. Українець є більш захищеним від воєнних загроз через нову оборонну політику	272
Ціль 15.2. Сили оборони України досягли нових визначених спроможностей, що відповідають військовим критеріям членства України в НАТО	273
Ціль 15.3. Українці мають реальні інструменти цивільного контролю над силами оборони	276
Ціль 15.4. Військовослужбовець має можливості професійного зростання та особливого соціального захисту	278
Ціль 15.5. Рівень корупції в силах оборони суттєво знижено	281
16. Міністерство закордонних справ	284
Ціль 16.1. Українці задоволені тим, як держава захищає їх за кордоном	284
Ціль 16.2. Українці вільно подорожують світом без віз	286
Ціль 16.3. Український бізнес, культура та спорт отримують гідну підтримку за кордоном	288
Щодо взаємодії з ключовими міжнародними партнерами з метою протидії російській агресії, посилення міжнародного тиску на Російську Федерацію та відновлення суверенітету і територіальної цілісності України	292
Щодо притягнення Російської Федерації до міжнародно-правової відповідальності за порушення міжнародного права	295
Щодо розвитку партнерських добросусідських відносин із сусідніми державами	296
17. Європейська та євроатлантична інтеграція	298
Ціль 17.1. Україна відповідає критеріям членства в Європейському Союзі	298
Ціль 17.2. Україна відповідає принципам та критеріям, необхідним для набуття членства в Організації Північноатлантичного договору	307

ВСТУП

Програма діяльності Кабінету Міністрів України, схвалена Верховною Радою України 4 жовтня 2019 р., визначила чіткі цілі, основні орієнтири та напрями роботи урядової команди, спрямовані на вирішення конкретних проблем громадян та створення умов для забезпечення позитивних зрушень у повсякденному житті українців.

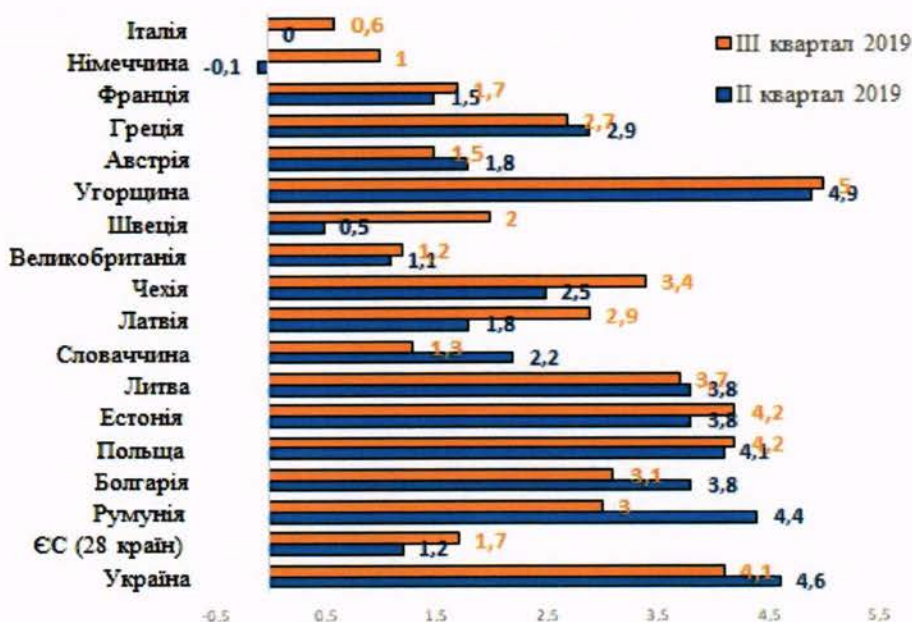
Уряд лише на початку цього шляху, і за багатьма напрямками тільки закладає основу для подальших змін, проте і за цей короткий період роботи вдалося досягнути низки вагомих результатів, які вже зараз здатні суттєво покращити життя наших громадян.

Уряд наполегливо працював у напрямку удосконалення системи надання медичних послуг та забезпечення більшої доступності ліків, підвищення якості освіти, забезпечення захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. З метою недопущення зниження рівня добробуту українців ми створили умови для зменшення сум в платіжках за теплову енергію, що вже стало реальністю для значної частини домогосподарств.

Також Уряд значну увагу приділяв питанням забезпечення макроекономічної стабільності, підвищенню інвестиційної привабливості та покращенню умов ведення бізнесу.

Так, у 2019 році економіка України зростала високими темпами. У II і III кварталах темпи зростання ВВП перевищили 4 % і були одними з найвищих у Європі.

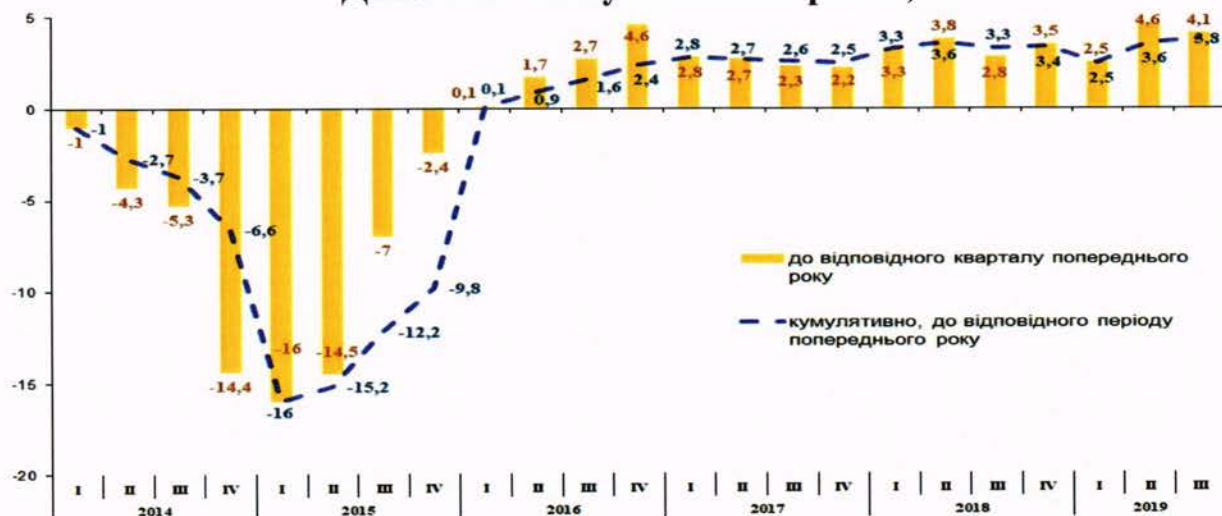
Динаміка ВВП в Україні та країнах ЄС у II та III кварталах 2019 року, у % до відповідного кварталу попереднього року

Джерело: Держстат, Євростат

За підсумком 2019 року очікується зростання ВВП на рівні близько 3,3–3,5 % (оцінки Мінекономіки).

Динаміка ВВП у 2014–2019 роках, %

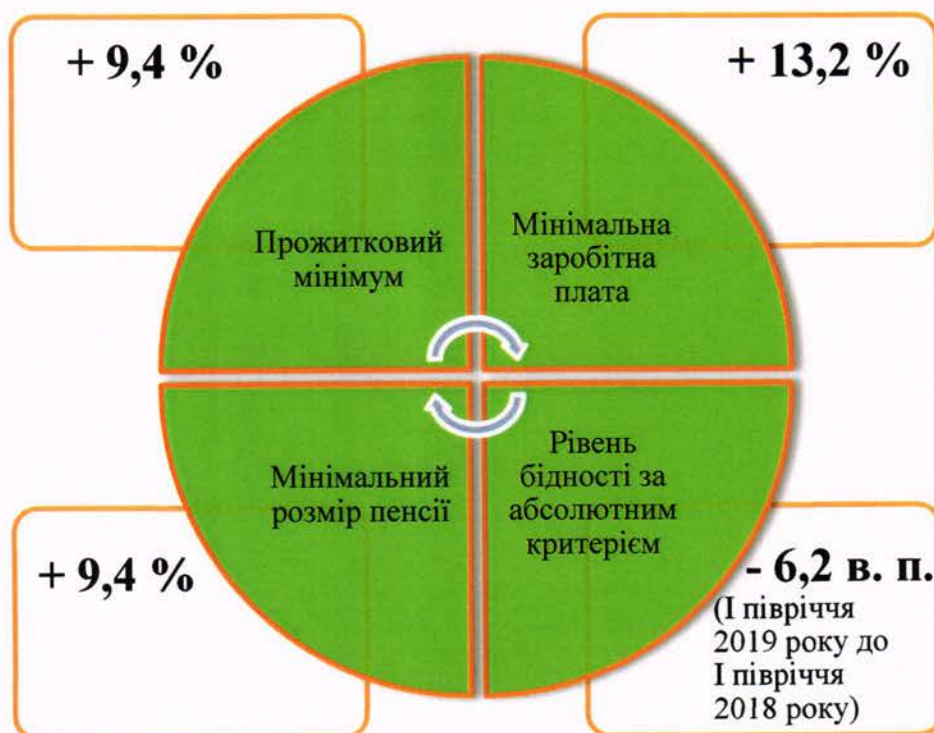
Джерело: Держстат, розрахунки Мінекономіки (дані щодо квартальної динаміки ВВП у 2018 році наведено відповідно до уточненого звіту Держстату, дані за 2018 рік в цілому – відповідно до остаточних даних Держстату)

Як і в попередніх роках, зростання у 2019 році підтримувалося розширенням внутрішнього попиту – як споживчого, так і інвестиційного. На відміну від 2018 року додатковою підтримкою виступав зовнішній попит.

Збереження високої споживчої активності домогосподарств (зростання кінцевих споживчих витрат домогосподарств у січні-вересні 2019 року за розрахунками Мінекономіки склало 10,2 % проти 9 % у відповідному періоді 2018 року) підтримувалося стійкою тенденцією зростання грошових доходів населення та розширенням споживчого кредитування на тлі уповільнення цінової динаміки.

Так, номінальні доходи населення, за розрахунками Мінекономіки на основі щоквартальних даних Держстату, у січні-вересні 2019 року зросли на 15 % порівняно з відповідним періодом 2018 року, наявний дохід, який може бути використаний населенням на придбання товарів та послуг – на 15,7 %, а реальний наявний, визначений з урахуванням цінового фактору – на 6,3 % відповідно. Така динаміка протягом 2019 року забезпечена зростанням всіх видів доходів населення, насамперед за рахунок підвищення державних соціальних стандартів та гарантій, заробітної плати, пенсії та різних видів соціальної допомоги.

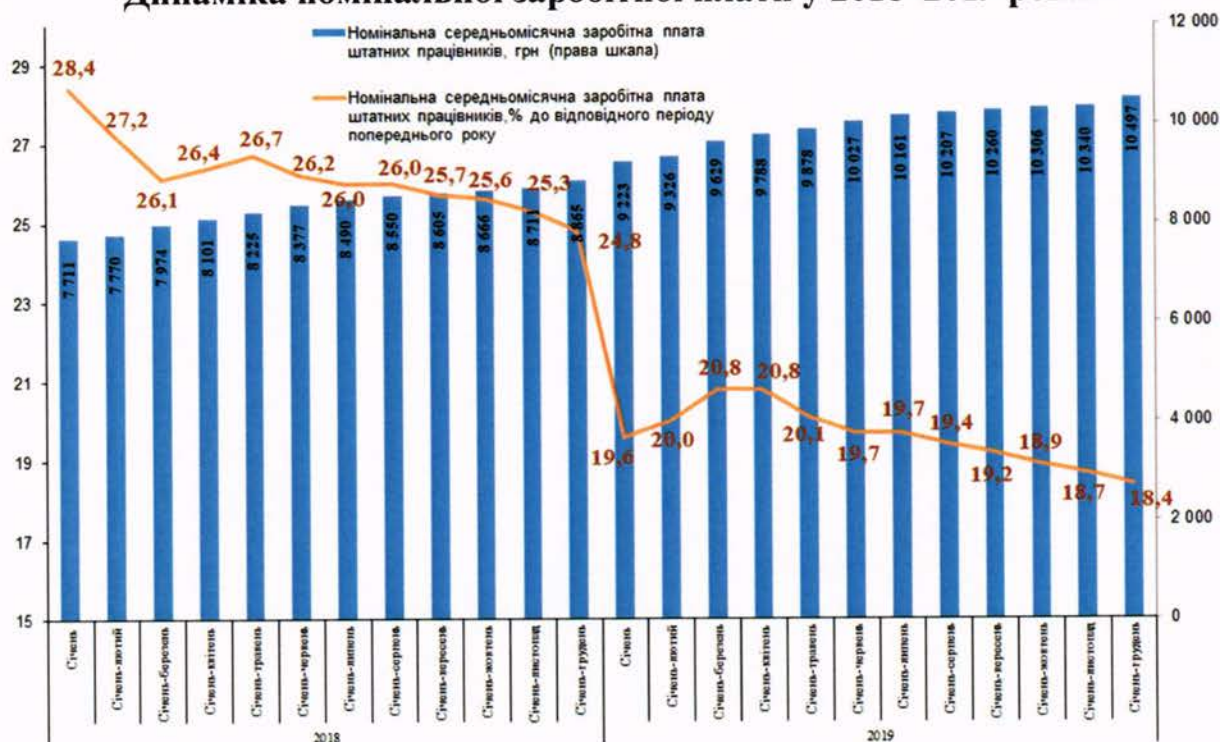
Підвищення державних соціальних стандартів та гарантій, зниження рівня бідності (станом на 1 січня 2020 р. порівняно з 1 січня 2019 р.)

Джерело: Мінсоцполітики

У 2019 році заробітна плата продовжувала зростати високими темпами. У 2019 році номінальна середньомісячна заробітна плата штатних працівників збільшилась на 18,4 % до 10 497 грн., реальна заробітна плата зросла на 9,8 %.

Динаміка номінальної заробітної плати у 2018–2019 роках

Джерело: Держстат

Зростання середньомісячної заробітної плати відбувалось, в першу чергу, під впливом високої конкуренції за кваліфіковану робочу силу з іноземними роботодавцями та високої економічної активності суб'єктів господарювання, а також в умовах підвищення рівня державних соціальних стандартів, зокрема мінімальної заробітної плати.

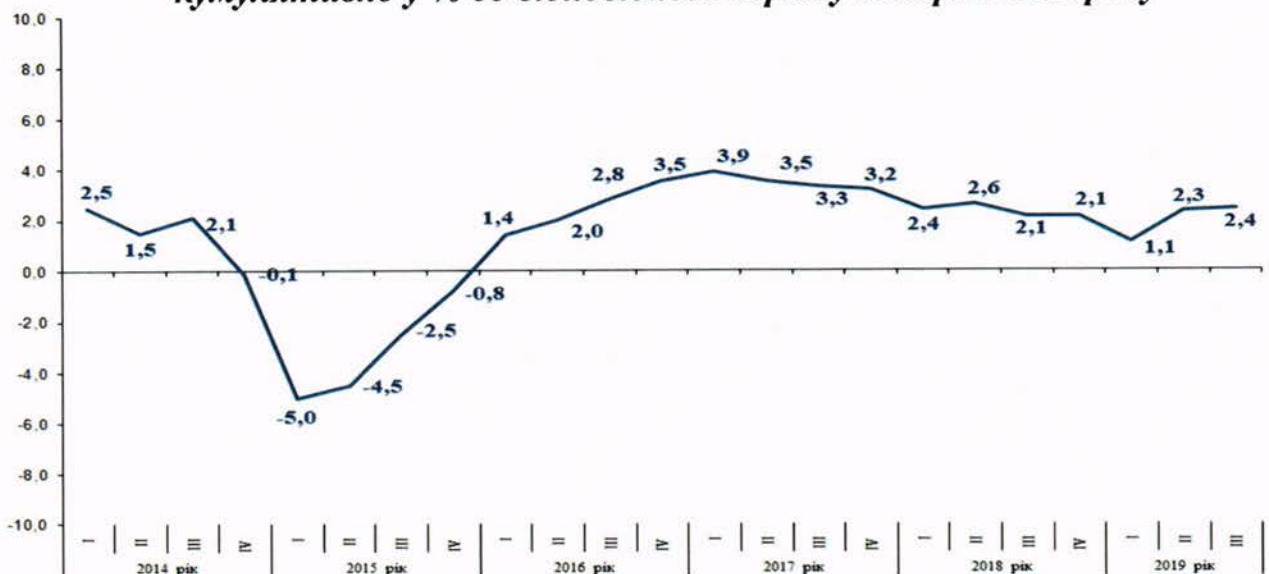
Динаміка реальної заробітної плати у 2018–2019 роках, %

Джерело: Держстат

Темпи приросту реальної заробітної плати у 2019 році продовжували перевищувати темпи приросту продуктивності праці.

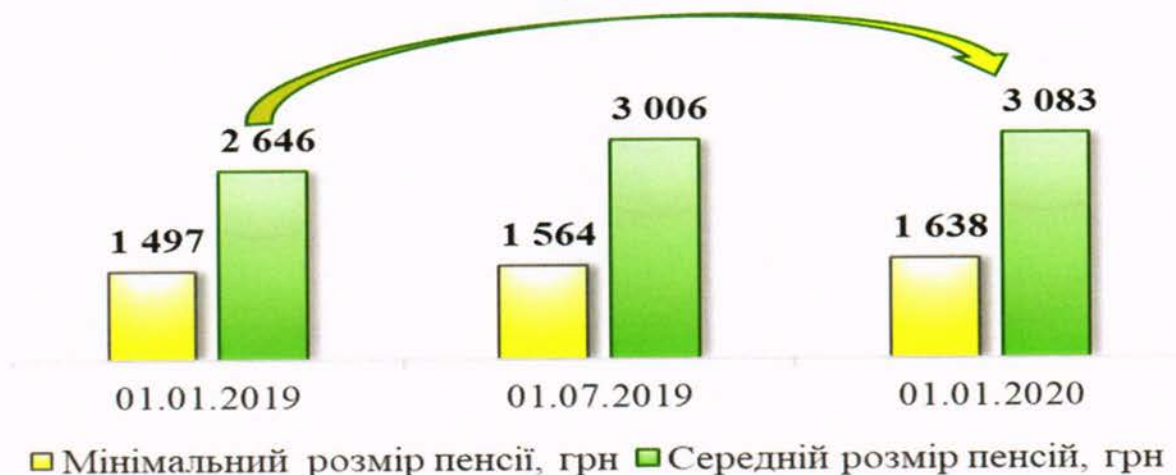
Динаміка продуктивності праці у 2014–2019 роках, кумулятивно у % до відповідного періоду попереднього року

Джерело: Держстат, розрахунки Мінекономіки (щоквартальні показники у 2018 році розраховано з урахуванням уточненого звіту Держстату щодо ВВП, дані за 2018 рік в цілому – з урахуванням відповідних остаточних даних Держстату)

Відповідно до зростання прожиткового мінімуму у 2019 році було збільшено і мінімальну пенсію – на 9,4 %. Середній розмір пенсії станом на 1 січня 2020 р. становив 3083 грн., що на 16,5 % більше порівняно з 1 січня 2019 р. (2646 грн.).

Підвищення рівня пенсійного забезпечення

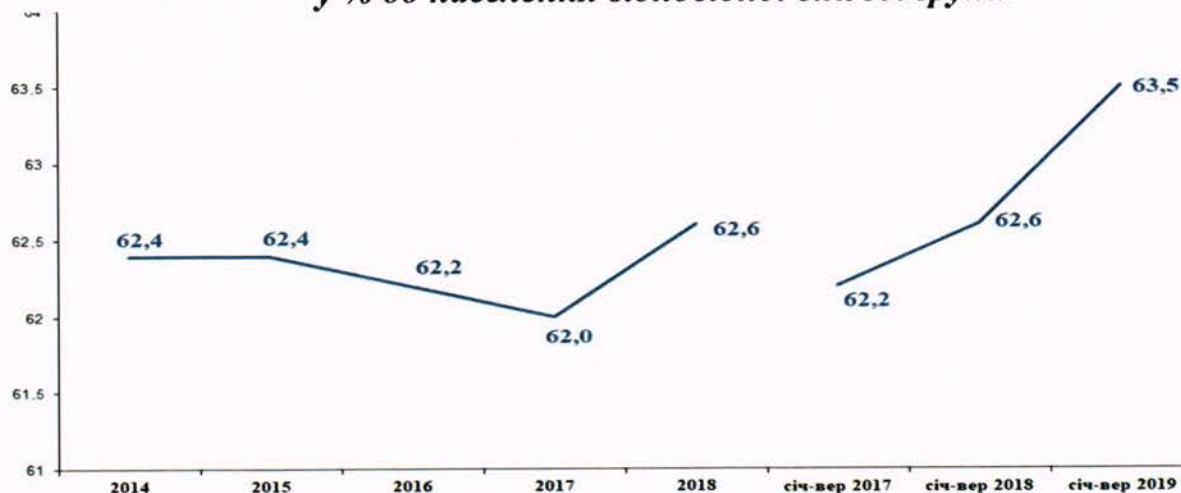

Джерело: Мінсоцполітики

Підвищення рівня доходів усіх верств населення, зростання показників економічного розвитку сприяло зниженню показників бідності. Рівень бідності за абсолютним критерієм (доходи нижче фактичного прожиткового мінімуму) за даними I півріччя 2019 року знизився на 6,2 відсоткового пункту і становив 25,5 % проти 31,7 % у I півріччі 2018 року.

Висока динаміка зростання рівня оплати праці, що поєдналася з впливом подальшого підвищення страхового стажу, необхідного для виходу на пенсію, та збереження позитивної динаміки економічного розвитку сприяло збільшенню обсягів пропозиції робочої сили на ринку праці. Рівень участі населення у робочій силі зростає вже другий рік поспіль.

Рівень участі населення в робочій силі у віці 15–70 років, у % до населення відповідної вікової групи

Джерело: Держстат

Відповідно продовжував скорочуватися рівень безробіття населення у віці 15–70 років, який за підсумком січня-вересня 2019 року становив 8,1 % проти 8,6 % у відповідному періоді 2018 року, що є найнижчим показником за останні 6 років.

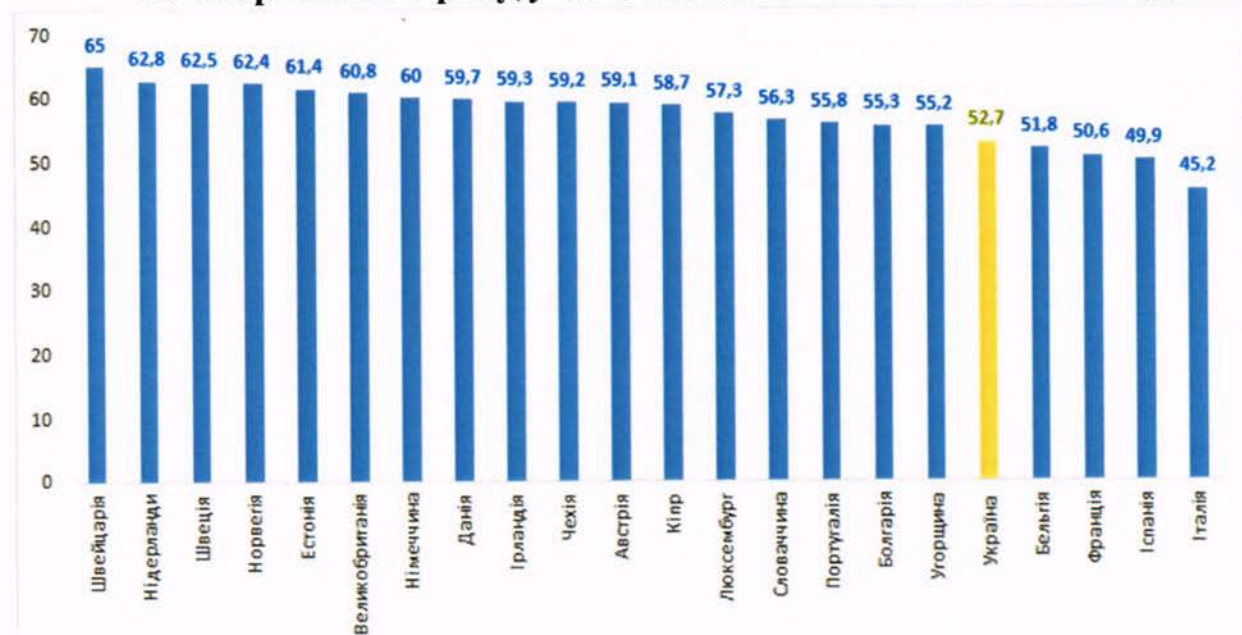
**Рівень безробіття населення у віці 15–70 років (за методологією МОП)
у 2014–2019 роках, у % до робочої сили відповідного віку**

Джерело: Держстат

Також продовжував зростати і рівень зайнятості населення у віці 15–70 років (до 58,3 % у січні-вересні 2019 року проти 57,2 % у відповідному періоді 2018 року), проте у порівнянні з більшістю країн ЄС Україна все ще знаходиться серед аутсайдерів за рівнем зайнятості населення.

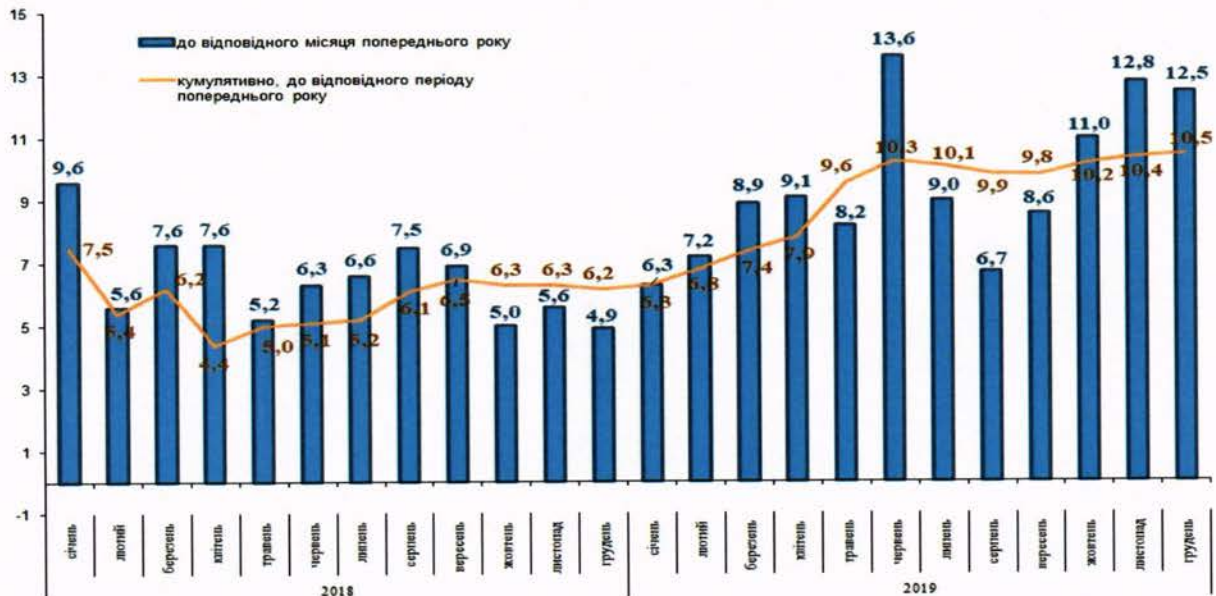
**Рівень зайнятості населення у віці 15 років і старше в Україні та країнах ЄС у
ІІІ кварталі 2019 року, у % до населення відповідної вікової групи**

Джерело: Держстат, Євростат

Висока динаміка розширення споживчого попиту на тлі зростаючої купівельної спроможності населення сприяла формуванню відповідних позитивних тенденцій у роздрібному сегменті внутрішньої торгівлі. Так, за підсумками 2019 року у цьому сегменті ринку зафіксовано найвищі, починаючи з 2012 року, темпи зростання обороту роздрібної торгівлі (на 10,5 % порівняно з 6,2 % у 2018 році). При цьому, період з вересня по грудень 2019 року став одним з періодів найінтенсивнішого розвитку сфери роздрібної торгівлі впродовж останніх двох років.

Динаміка обороту роздрібної торгівлі у 2018–2019 роках, %

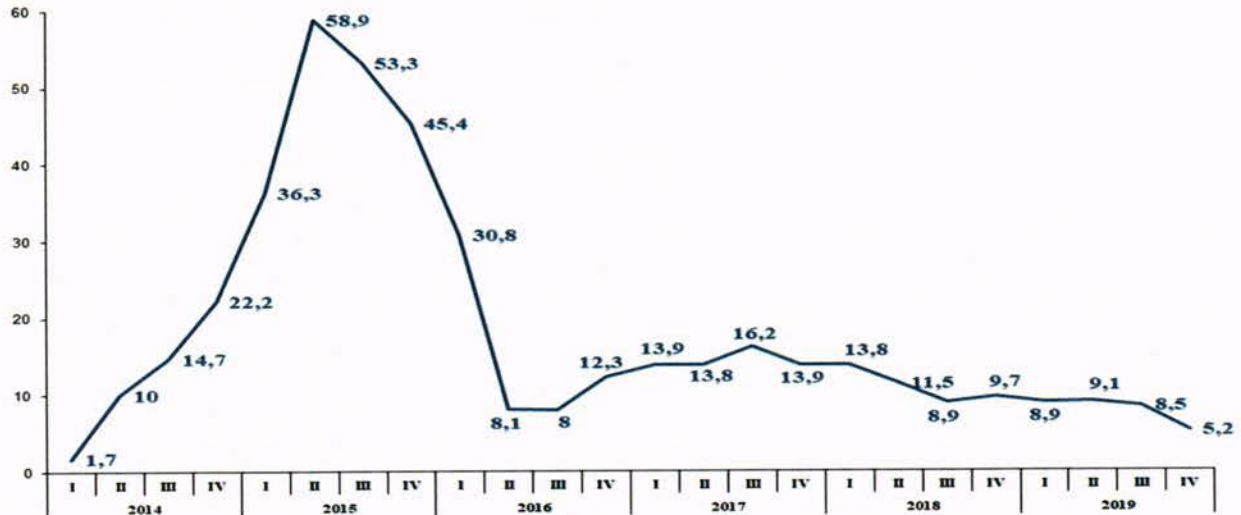
Джерело: Держстат

Водночас продовжилося суттєве зниження інфляційного тиску, що випереджало прогностичні показники. Стійка тенденція уповільнення цінової динаміки на споживчому ринку стала результатом монетарної політики НБУ, спрямованої на досягнення цінової стабільності в поєднанні з виваженою фіскальною політикою, тривалого зміцнення гривні, що поєдналося зі зниженням світових цін на енергоносії.

За підсумком 2019 року зростання споживчих цін уповільнилося до 4,1 % у розрахунку грудень до грудня попереднього року та було близьким до нижньої межі цільового діапазону 5 % +/- 1 в. п.

При цьому зростання споживчих цін у IV кварталі 2019 року порівняно з відповідним кварталом попереднього року (за розрахунками Мінекономіки на 5,2 %) було найнижчим, починаючи з II кварталу 2014 року, на тлі суттєвого зміцнення гривні в цей період (за розрахунками Мінекономіки у IV кварталі 2019 року гривня зміцнилася порівняно з відповідним кварталом попереднього року на 13,2 %).

**Динаміка споживчих цін у 2014–2019 роках,
у % до відповідного кварталу попереднього року**

Джерело: Держстат, розрахунки Мінекономіки

Також у грудні вперше була зафіксована нетипова для цього місяця дефляція на споживчому ринку – ціни знизилися на 0,2 % (раніше у грудні фіксувалося лише зростання цін, зокрема, найнижче зростання становило 0,2 % в 2011–2012 роках). Це, окрім курсової динаміки, було обумовлено: по-перше – зниженням ціни на природний газ для потреб населення; по-друге – насиченням окремих сегментів продовольчого ринку, що дозволило зламати сезонність продовольчого ринку і залишити ціни в грудні незмінними.

За підсумками 2019 року індекс цін виробників промислової продукції знизився на 7,4 % у розрахунку грудень до грудня попереднього року.

В умовах збереження макроекономічної стабільності та зменшення інвестиційних ризиків тривали позитивні зміни в інвестиційній сфері, що виступало підтримкою економічного зростання у 2019 році. Так, у 2019 році четвертий рік поспіль тривало нарощування обсягів капітальних інвестицій завдяки високій активності вітчизняних інвесторів – бізнесу і державного сектору. У січні-вересні 2019 року зростання обсягів освоєних капітальних інвестицій становило 12,4 %, яке тривало на тлі значних темпів зростання, а відповідно і високої порівняльної бази, сформованої у січні-вересні 2018 року (зростання на 19,9 %).

Динаміка капітальних інвестицій у 2014–2019 роках, %

Джерело: Держстат

Основними джерелами зростання інвестицій виступали ресурси сектору нефінансових корпорацій та бюджету (державного та місцевих), драйверами – переважно суб'єкти промислового виробництва, а також транспорту, державного управління й оборони.

Динаміка капітальних інвестицій за видами економічної діяльності у січні-вересні 2018-2019 років, у % до відповідного періоду попереднього року

Джерело: Держстат

В умовах покращення фінансового стану підприємств основним джерелом фінансування капітальних інвестицій залишались власні кошти підприємств (питома вага у загальному обсязі капітальних інвестицій у січні-вересні 2019 року становила 71,4 % проти 73,2 % у січні-вересні 2018 року). Так, у січні-вересні 2019 року спостерігалось суттєве прискорення зростання обсягів прибутків великих та середніх підприємств до 28,9 % проти 2,6 % у відповідному періоді 2018 року при одночасному скороченні обсягів збитків на 28,3 % проти їх зростання на 29,9 % відповідно (показники за січень-вересень 2019 року визначені з урахуванням положень Закону України від 5 жовтня 2017 р. № 2164-VIII “Про внесення змін до Закону України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” щодо удосконалення деяких положень”).

Разом з тим, про збільшення прибутковості підприємств свідчить зростання рівня рентабельності їх діяльності. Так, у січні-вересні 2019 року рівень рентабельності операційної діяльності великих та середніх підприємств зріс до 10,2 % проти 7,9 % у відповідному періоді 2018 року. Причому, позитивна динаміка спостерігалася у переважній більшості видів економічної діяльності.

Рівень рентабельності операційної діяльності великих та середніх підприємств за видами економічної діяльності у січні-вересні 2018–2019 років, %

Джерело: Держстат

Поряд з високою активністю внутрішнього інвестора у 2019 році спостерігалось підвищення зацікавленості іноземних інвесторів. Так, збільшився приплив іноземних інвестицій в Україну. У 2019 році чистий приплив прямих іноземних інвестицій становив 2,5 млрд. доларів США порівняно з 2,4 млрд. доларів США за 2018 рік (за методологією платіжного балансу).

Разом з тим спостерігалось активне збільшення портфельних інвестицій. Чистий приплив портфельних інвестицій за 2019 рік становив 5,1 млрд. доларів США порівняно з припливом 2,1 млрд. доларів США за 2018 рік.

Відтак, висока інвестиційна активність сприяла позитивному розвитку будівельної галузі, яка у 2019 році продемонструвала найвищу динаміку серед основних видів економічної діяльності. Після призупинення темпів нарощування будівельних робіт у 2018 році, зростання у будівництві у 2019 році прискорилося до 20 % (на 8,5 % у 2018 році). Дані результати, в першу чергу, обумовлені значним збільшенням обсягів будівництва інженерних споруд (на 23,3 % у 2019 році) та нежитлових будівель (на 27,4 % відповідно) в умовах проведення активних робіт з оновлення та розширення транспортної та енергетичної інфраструктури, а також робіт з модернізації та розширення виробництва, зокрема промислових підприємств. При цьому впродовж вересня-листопада 2019 року у розрахунку місяць до відповідного місяця 2018 року спостерігалось прискорення темпів зростання у всіх підвидах будівельних робіт на тлі сприятливих для проведення будівельних робіт погодних умов.

Динаміка будівництва у 2018–2019 роках, %

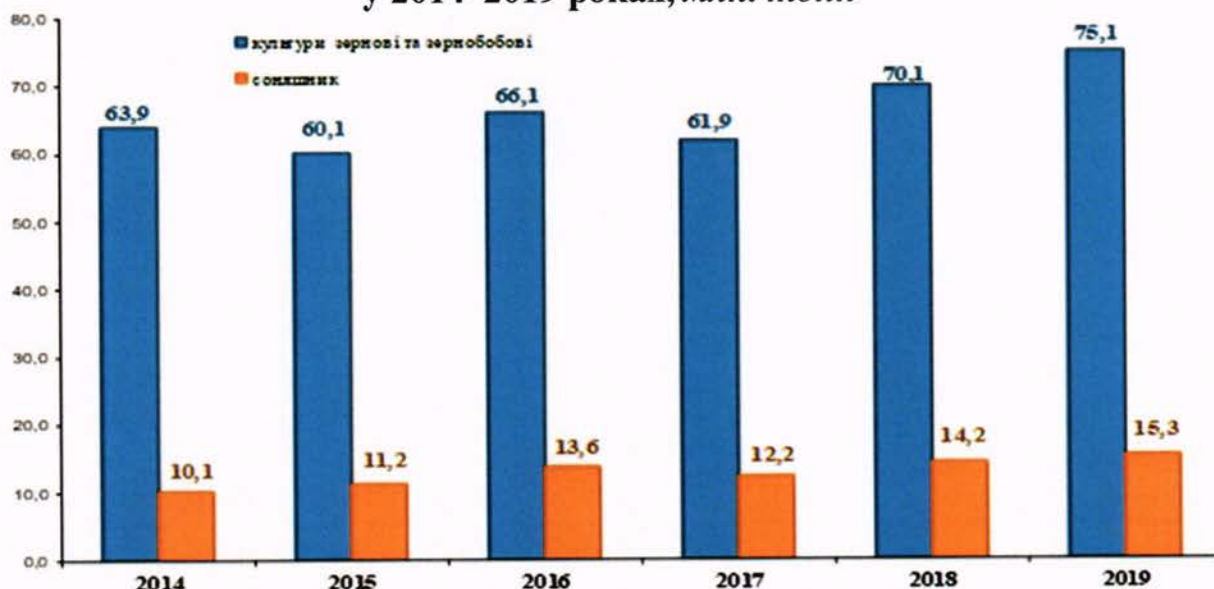
Джерело: Держстат

Позитивні тенденції розвитку у 2019 році тривали і в інших сферах економічної діяльності, зокрема у сільському господарстві та транспорті.

За попередніми даними Держстату у 2019 році обсяги виробництва сільськогосподарської продукції збільшилися на 1,1 %. Зростання зафіксовано як у виробництві рослинницької продукції (на 1,3 % проти 10,7 % у 2018 році), так і у тваринництві (на 0,5 % проти 1,5 % відповідно).

Динаміка показників рослинництва формувалася в умовах отримання рекордних обсягів виробництва зернових культур та соняшнику на тлі сприятливих погодних умов для даних культур у період вегетації, дозрівання та збирання.

Обсяги врожаю зернових культур та соняшнику у 2014–2019 роках, млн. тонн

Джерело: Держстат

Підтримкою зростання обсягів виробництва тваринницької продукції виступав розвиток птахівництва в умовах стабільного зовнішнього та внутрішнього попиту на продукцію цієї галузі та покращення ситуації у свинарстві на тлі зменшення випадків АЧС.

У транспортній сфері у 2019 році також спостерігалися позитивні тенденції. За підсумками 2019 року, на противагу 2018 року, відбулося зростання обсягів вантажообігу (на 2,1 % проти скорочення на 3,3 % у 2018 році), що підтримувалося високим попитом з боку агровиробників в умовах отримання рекордних обсягів врожаю зернових культур, будівельних підприємств на тлі активних робіт, зокрема з ремонту та будівництва інфраструктурних об'єктів, а також попитом на природний газ у країнах ЄС на тлі низької його вартості.

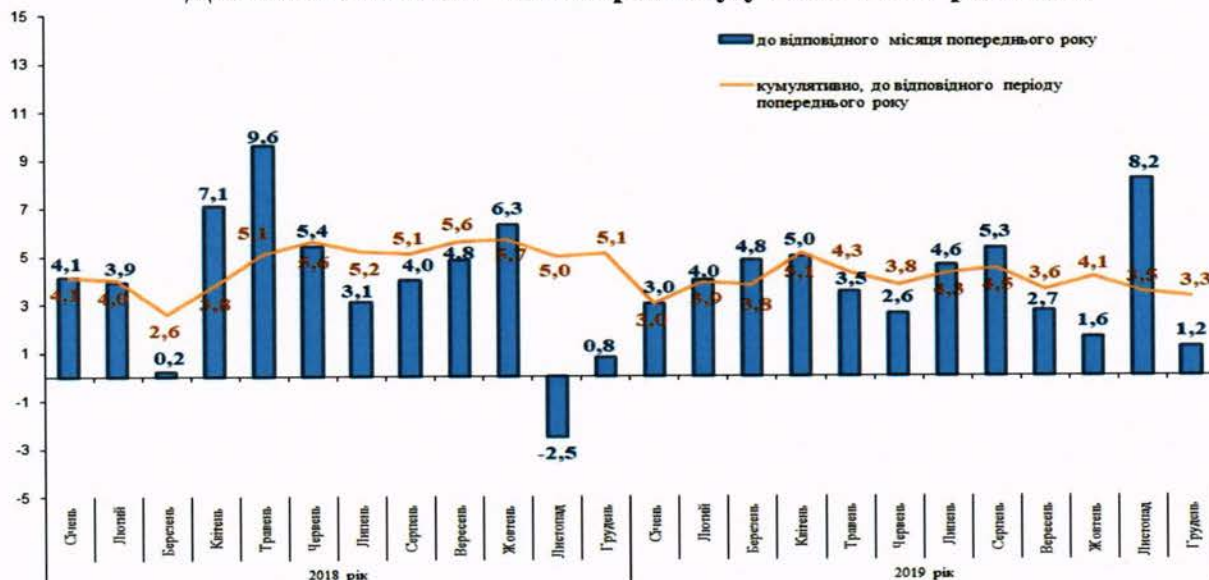
Динаміка обсягів вантажообігу у 2018–2019 роках, %

Джерело: Держстат, розрахунки Мінекономіки

Продовжилося зростання обсягів пасажирообігу (на 3,3 % проти 5,1 % у 2018 році), яке підтримувалося, в більшій мірі, завдяки стабільному розвитку авіаційного транспорту в умовах лібералізації ринку авіаперевезень, зокрема активного функціонування лоукост-компаній, на тлі збільшення купівельної спроможності населення та пропозиції рейсів.

Динаміка обсягів пасажирообігу у 2018–2019 роках, %

Джерело: Держстат, розрахунки Мінекономіки

Водночас, після трирічного зростання, за підсумком 2019 року, за попередніми даними Держстату, обсяги промислового виробництва зменшилися на 1,8 %, зокрема, у постачанні електроенергії, газу та пари – на 4,1 %, переробній промисловості – на 2 %. В той же час, у добувній промисловості обсяг виробництва не змінився.

У переробній промисловості за підсумками 2019 року позитивні показники спостерігалися у високотехнологічних виробництвах – фармацевтичному виробництві (зростання на 5,1 %), виробництві комп'ютерів, електронної та оптичної продукції (на 4,3 %), хімічному виробництві (на 3,3 %), а також у виробництві харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів (на 0,2 %) та виробництві меблів, іншої продукції, ремонту і монтажу (на 0,2 %). Саме ці виробництва мали змогу ефективно конкурувати на внутрішньому і зовнішньому ринках.

Динаміка обсягів виробництва за галузями переробної промисловості у 2018–2019 роках, у % до попереднього року

Джерело: Держстат

Розуміння того, що загострення конкурентної боротьби та перехід на нові технології вимагає технологічного переозброєння, спонукало частину великих промислових підприємств проводити модернізацію, що негативно позначилося на їх поточній виробничій діяльності, але створило умови для відновлення виробництва конкурентоспроможної продукції та зайняття нових сегментів зовнішніх та внутрішніх ринків у перспективі. Саме модернізація і тимчасові зупинки промислових потужностей були однією з причин в цілому негативної промислової динаміки у 2019 році.

Але найбільш негативний вплив спричинили інші фактори, які діяли протягом останніх семи місяців і їх дії посилились у грудні 2019 року. Це: погіршення зовнішньої кон'юнктури на світовому ринку чорних металів (за даними Світового банку у 2019 році порівняно з 2018 роком середні ціни на базові метали знизилися на 9,9 %) та протекціоністські заходи з боку США, ЄС, Єгипту (металургійне виробництво), які додатково негативно вплинули на виробництво та експорт продукції української металургії як до цих країн, так і на інші ринки через загострення конкуренції між постачальниками металургійної продукції; скорочення попиту на енергоресурси внаслідок теплих погодних умов (енергетика); нестабільні замовлення на внутрішньому ринку та торговельні обмеження з боку Російської Федерації на продукцію машинобудування українського походження; збереження логістичних проблем на залізничному транспорті (складнощі відвантаження продукції ГМК, затримка рухомого складу "Укрзалізниці" в морських портах), а також суттєве зміцнення гривні, що послаблювало конкурентоспроможність українських виробників як на зовнішньому, так і внутрішньому ринку.

Незважаючи на погіршення цінової кон'юнктури на окремих світових товарних ринках (чорні метали, пшениця, добрива), а також негативний вплив зміцнення гривні, експорт товарів та послуг у 2019 році продовжував зростати помірними темпами.

У 2019 році порівняно з 2018 роком за даними Національного банку вартісний обсяг експорту товарів та послуг збільшився на 7,2 %, переважно за рахунок зростання обсягів експорту продукції агропромислового комплексу в умовах рекордного обсягу врожаю зернових культур та соняшнику (зростання на 19 % за агрегованою групою “Продовольчі товари та сировина для їх виробництва” проти 4,8 % у 2018 році), залізної руди (зростання на 13,5 % за агрегованою групою “Мінеральні продукти” проти 10,4 % відповідно) на тлі високої цінової динаміки на цю продукцію на світовому ринку, а також машинобудівної продукції (зростання на 13,6 % за агрегованою групою “Машини, устаткування, транспортні засоби та прилади” проти 4,8 % відповідно).

В той же час, несприятлива цінова ситуація на ринку чорних металів обумовила негативну динаміку обсягів експорту металургійної продукції (скорочення на 12,3 % за агрегованою групою “Чорні й кольорові метали та вироби з них” проти зростання на 15,3 % у 2018 році).

Динаміка вартісних обсягів експорту та імпорту товарів та послуг у 2018–2019 роках, кумулятивно % до відповідного періоду попереднього року

Джерело: Національний банк України, розрахунки Мінекономіки

При цьому, за розрахунками Мінекономіки відповідно до даних Держстату, за вересень-листопад 2019 року порівняно з відповідним періодом 2018 року відбулось прискорення позитивної динаміки експорту товарів до 4,9 % проти 4,2 % у вересні-листопаді 2018 року, зокрема за рахунок відновлення позитивної динаміки експорту насіння і плодів олійних рослин (на 54,1 % проти скорочення на 13,4 % у вересні-листопаді 2018 року) на тлі рекордного врожаю соняшника, а також добрив (у 32,7 рази проти скорочення на 91,3 % відповідно) в умовах відновлення роботи Одеського припортового заводу. Разом з тим, за цей період прискорились темпи зростання обсягів експорту машинобудівної продукції (до 4,1 % проти 2,3 % у вересні-листопаді 2018 року).

Розширення внутрішнього попиту сприяло нарощуванню обсягів імпорту товарів та послуг. Вартісні обсяги імпорту товарів та послуг за даними Національного банку у 2019 році порівняно з 2018 роком збільшились на 7,1 % (на 12,8 % у 2018 році), переважно за рахунок нарощування обсягів імпорту машинобудівної продукції (зростання на 21 % за агрегованою групою “Машини, устаткування, транспортні засоби та прилади” проти 17,9 % у 2018 році), зокрема в умовах продовження процесів модернізації виробничих потужностей. Водночас, в умовах зменшення цін на енергоресурси відбулося скорочення їх вартісних обсягів імпорту (скорочення на 7,3 % за агрегованою групою “Мінеральні продукти” проти зростання на 13,5 % у 2018 році).

Така динаміка експорту-імпорту сформувала від’ємне сальдо торгівлі товарами та послугами (за даними Національного банку) у 2019 році на рівні 12 117 млн. доларів США (“мінус” 11 367 млн. доларів США у 2018 році).

Незважаючи на те, що в цілому розвиток економіки у 2019 році був позитивний і очікуване зростання ВВП за підсумком 2019 року є вищим за показник, врахований у бюджетних розрахунках на 2019 рік на рівні 3 %, бюджетний 2019 рік був сповнений викликів, з якими Уряд впорався. За результатами року було забезпечено фінансування захищених статей видатків, а також низки інших видатків, які сприяють розвитку економіки та добробуту громадян. При цьому було забезпечено утримання дефіциту бюджету в межах, визначених законом та узгоджених з МВФ. Разом із зменшенням рівня державного боргу до ВВП це створює підґрунтя для підтримки макроекономічної стабільності як необхідної передумови стійкого економічного розвитку та підвищення добробуту громадян.

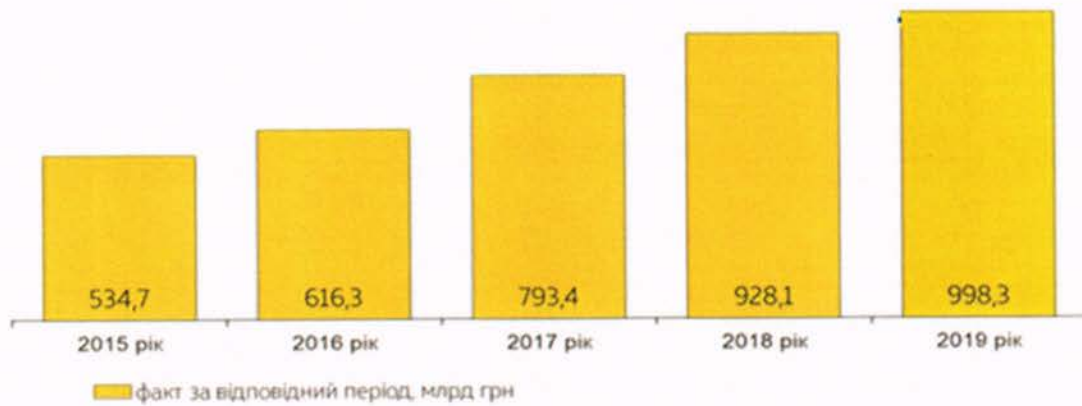
За даними Державної казначейської служби доходи державного бюджету за 2019 рік становили 998,3 млрд. грн. та зросли проти відповідного періоду 2018 року на 70,2 млрд. грн. (або на 7,6 %), переважно за рахунок частини чистого прибутку господарських організацій (державних унітарних підприємств та їх об’єднань) та дивідендів (“+6,6” млрд. грн.), коштів, що були перераховані Національним банком України (“+20,3” млрд. грн.), податків та зборів з доходів фізичних осіб (“+18,2” млрд. грн.), податку на прибуток підприємств (“+10,2” млрд. грн.) та ПДВ з вироблених товарів з урахуванням бюджетного відшкодування (“+9,8” млрд. грн.), акцизному податку (“+4,5” млрд. грн.) та ввізному миту (“+3,3” млрд. грн.).

Водночас зниження відбулось за рахунок ПДВ із ввезених товарів (“-5,6” млрд. грн.).

У підсумку виконання затвердженого Законом України “Про Державний бюджет України на 2019 рік” показника дохідної частини державного бюджету становило 99,1 % (затверджено – 1007,3 млрд. грн., недовиконання – 9 млрд. грн.). Основними причинами недовиконання були: міцніший обмінний курс гривні, нижча ціна на природний газ, зменшення обсягів розмитненого імпортного природного

газу та його вартості, а також видобутку природного газу, повільніші темпи зростання імпорту товарів, менші обсяги виробництва тютюнових виробів, ніж враховано при розрахунку бюджетних показників.

Доходи Державного бюджету України за 2015-2019 роки

Джерело: Державна казначейська служба України

Видатки державного бюджету за 2019 рік становили 1072,9 млрд. грн. та зросли проти 2018 року на 87 млрд. грн., або на 8,8 %. Без урахування видатків на обслуговування боргу, видатки державного бюджету у 2019 році становили 953,6 млрд. грн. та зросли проти 2018 року на 83,2 млрд. грн., або на 9,6 %.

Видатки загального фонду державного бюджету за 2019 рік становили 953 млрд. грн. та зросли проти 2018 року на 68,8 млрд. грн., або на 7,8 %. При цьому виконання розпису становило 97 %, обсяг недовиконання – 29,6 млрд. гривень.

**Видатки загального фонду Державного бюджету України
за основними категоріями у 2018-2019 роках, млрд. гривень**

Джерело: Державна казначейська служба України

Видатки загального фонду державного бюджету становили:

на обслуговування державного боргу за 2019 рік – 119,2 млрд. грн. та зросли проти 2018 року на 3,8 млрд. грн., або на 3,3 %;

на заробітну плату з нарахуваннями – 201,4 млрд. грн. та зросли проти 2018 року на 34,9 млрд. грн., або на 21 %;

на соціальне забезпечення (пенсії, допомоги, стипендії) – 215,5 млрд. грн. та збільшились проти 2018 року на 49,1 млрд. грн., або на 29,5 %. Видатки державного бюджету на трансферт Пенсійному фонду за 2019 рік були профінансовані у обсязі 182,3 млрд. грн. та зросли порівняно із 2018 роком на 32,2 млрд. грн., або на 21,4 %.

Довідково: за січень-грудень 2019 року до загального фонду місцевих бюджетів надійшло 275,0 млрд. грн. (101,9 % до затвердженого місцевими радами річного обсягу надходжень). Приріст проти відповідного періоду 2018 року – +17,6 % або +41,1 млрд. грн. (у співставних умовах).

Позитивним аспектом реформи міжбюджетних відносин, яка триває, є щорічне збільшення інвестиційних ресурсів місцевих бюджетів. Обсяг капітальних видатків за січень-грудень 2019 року склав 99,8 млрд. грн., що на 8,6 млрд. грн. або на 9,5 % більше у порівнянні з відповідним періодом 2018 року. У розрізі рівнів бюджетів найвищий темп росту капітальних видатків у порівнянні з відповідним періодом 2018 року відбувся по бюджетах об'єднаних територіальних громад – на 36,2 % (у 2018 році найбільше зростання мало місце по обласних бюджетах – на 45,8 %).

Частка капітальних видатків у загальному обсязі видатків місцевих бюджетів (загальний та спеціальний фонд разом) збільшилась проти відповідного періоду

2018 року на 1,6 % та становить 17,6 % (для порівняння: у 2015 році частка капітальних видатків складала 11,6 %).

Відбулись зміни в структурі видатків місцевих бюджетів. Поступово зменшується питома вага основної статті витрат місцевих бюджетів – видатків на оплату праці, що свідчить про більш гнучку структуру видатків. Тобто зростає частка видатків на виконання самоврядних повноважень, що свідчить про підвищення видаткової автономності місцевих бюджетів та ефективності використання бюджетних коштів на місцевому рівні.

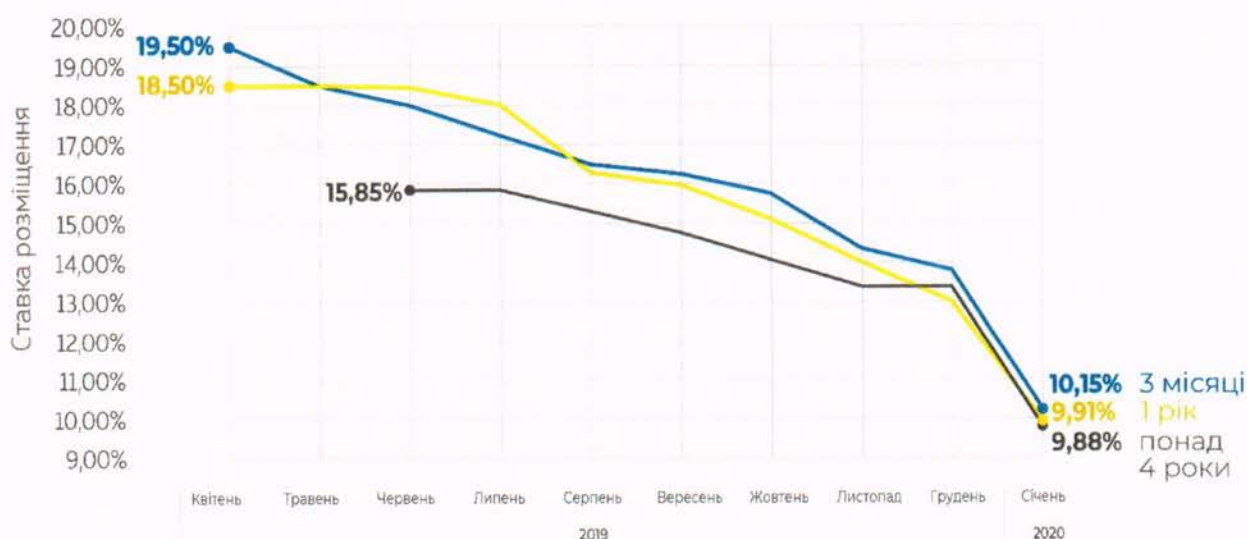
Фактично державний бюджет за підсумками року виконано з дефіцитом у сумі 78 млрд. грн., що знаходиться в межах затвердженого законом показника, у тому числі загальний фонд – з дефіцитом у сумі 68,8 млрд. грн. проти запланованого на цей період дефіциту у сумі 69,6 млрд. гривень.

Фінансування за борговими операціями державного бюджету за 2019 рік здійснювалося шляхом запозичення на фінансування загального фонду на загальну суму 409,8 млрд. грн., або 101,2 % від плану звітного періоду, у тому числі на внутрішньому ринку – 345,9 млрд. грн., або 101,4 % від плану звітного періоду.

Створено умови для залучення понадпланових державних запозичень у 2019 році за сприятливих умов на фінансових ринках (розпорядження Кабінету Міністрів України від 18 грудня 2019 р. № 1279). Фактично було здійснено понадпланових державних запозичень на суму 4,7 млрд. грн., що надало можливість створити резервний залишок бюджетних коштів та сприяло збереженню стабільної позиції Уряду, запобіганню криз ліквідності та платоспроможності на початку 2020 року.

Зростання попиту на ОВДП було зумовлене забезпеченням макроекономічної стабільності на фоні приєднання України до мережі Clearstream. Це дозволило знизити дохідність ОВДП як у доларах, так і у гривні.

Динаміка зниження вартості гривневих запозичень в залежності від терміну обігу облігацій (на 28 січня 2020 р.)

Джерело: Мінфін

Другий рік поспіль Україна – серед країн з найбільшим прогресом в щорічному рейтингу Інституту міжнародних фінансів, що оцінює якість взаємодії суверенних емітентів з міжнародними портфельними інвесторами та якість поширення даних країн, що розвиваються. Україна отримала 40 балів з 42 (на 3,5 балів більше, ніж в попередньому році) за оцінку практик в сфері відносин з інвесторами та 36 балів з 44 (на 4 бали більше, ніж в 2018 році) за відкритість даних.

За оперативною оцінкою державний борг на кінець 2019 року скоротився по відношенню до ВВП до 43,8 % (на кінець 2018 року він становив 52,2 % від ВВП).

Частку державного боргу, номінованого в національній валюті, збільшено до 41 % порівняно з 33 % на початок року.

Протягом року кредитні рейтинги України були покращені: з В- до В (Standard & Poor's); з В-до В, а також покращено прогноз зі стабільного на позитивний (Fitch), покращено прогноз зі стабільного на позитивний (Moody's), з CCC+ до В (Rating and Investment Information).

Всі платежі з погашення державного боргу були виконані вчасно та в повному обсязі.

Фактичний обсяг видатків з обслуговування державного боргу у 2019 році порівняно із запланованим обсягом на початку 2019 року склав на 26 млрд. грн. менше, зокрема, за рахунок ефективного управління державним боргом (скориговано графік запозичень, знижено середньозважені ставки за запозиченнями як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках, а також здійснено перехід на випуск довгих інструментів), а також на 7 млрд. грн. за рахунок зміцнення курсу гривні по відношенню до іноземної валюти.

Отже, загальна ситуація, яка склалася в економіці України у 2019 році, незважаючи на збереження низки істотних проблем та ризиків, свідчить про поступове формування якісного підґрунтя для подальшого стабільного економічного розвитку.

Таким чином, від початку своєї діяльності Уряд сконцентрував увагу на двох важливих напрямках – системному вирішенні найгостріших проблем українців та створенні умов для підвищення конкурентоспроможності та інвестиційної привабливості української економіки.

1. Міністерство освіти і науки

Ціль 1.1. Кожна дитина має доступ до якісної дошкільної освіти

Розпочато роботу над комплексною реформою дошкільної освіти:

➤ розроблено проект Концепції розвитку дошкільної освіти, в основу якої покладено нове бачення розвитку якісної дошкільної освіти, спрямованої на розвиток первинного соціального досвіду та позитивних особистісних якостей як передумови формування наскрізних умінь та ключових компетентностей;

➤ розроблено проект Закону України “Про внесення змін до Закону України “Про дошкільну освіту”, який передбачає призначення керівників закладів дошкільної освіти за конкурсом, зменшення тижневого навантаження та збільшення відпустки педагогічним працівникам закладів освіти до 56 календарних днів, фінансову автономію закладів дошкільної освіти, основні вимоги до забезпечення якості дошкільної освіти, а також шляхи забезпечення доступності здобуття дошкільної освіти;

➤ проведено публічні консультації з питань забезпечення якісної та доступної дошкільної освіти за участі близько 3 тис. представників батьківської спільноти, громадських організацій, освітян та освітніх управлінців у м. Києві, Харкові, Дніпрі, Одесі, Львові та Тернополі, а також у форматі онлайн-опитування. Результати консультацій враховано під час формування державної політики у сфері дошкільної освіти;

➤ з метою проведення оцінки якості дошкільної освіти за шкалами дослідження ECERS (Early Childhood Environment Rating Scale) видано наказ МОН від 12 грудня 2019 р. № 1561 “Про організацію та проведення у 2020 році моніторингового дослідження якості дошкільної освіти з використанням міжнародної методики ECERS”.

Дошкільна освіта стає більш доступною:

➤ чергу на влаштування до закладів дошкільної освіти протягом 2019 року скорочено на 19,8 тис. місць – саме стільки місць було створено шляхом відкриття новобудов, реорганізації закладів із утворення у них дошкільних відділень, відкриття приватних закладів дошкільної освіти, реконструкції, відкриття закладів дошкільної освіти у пристосованих приміщеннях, а також додаткових груп у функціонуючих закладах освіти, відкриття груп із короткотривалим перебуванням. Таким чином черга до закладів дошкільної освіти скоротилась до 26 783 місця.

➤ за оперативною інформацією станом на 15 грудня 2019 р. охоплення дітей 3–5 років дошкільною освітою у міській та сільській місцевості становить 88 %, що на 0,5 % більше, ніж станом на 15 грудня 2018 р.; частка 5–6 (7)-річних дітей, які здобувають дошкільну освіту в закладах дошкільної освіти становить 96,9 %, що на 0,6 % більше, ніж станом на 15 грудня 2018 року. Протягом 2019 року кількість

дітей з особливими освітніми потребами, що навчаються інклюзивно, збільшилась на 95 % (з 2190 до 4278).

*Довідково: відкрито 17 новобудов закладів дошкільної освіти, у тому числі приватних, у яких стали доступні 1765 місць;
реорганізовано 51 заклад освіти із створенням дошкільних відділень (таким чином створено 1364 місця);
утворено 135 закладів дошкільної освіти приватної форми власності на 5874 місця;
реконструйовано та добудовано 37 закладів дошкільної освіти та дошкільних відділень при закладах загальної середньої освіти на 3153 місця, у пристосованих приміщеннях відкрито 28 закладів дошкільної освіти на 749 місць, додаткових груп у функціонуючих закладах освіти – 236, що додатково створило 4964 місця, а також відкрито 107 груп із короткотривалим перебуванням на 1938 місць.
Так, наприклад, 19 грудня 2019 р. на Львівщині відкрили заклад дошкільної освіти “Сонечко”, розташований у м. Новий Калинів на Самбіриціні, розрахований на 145 дітей (6 вікових груп).*

Подальші заплановані дії

- Лібералізація вимог до відкриття та функціонування приватних закладів дошкільної освіти (внесення змін до Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності), а також встановлення пільгової плати за оренду приміщення таким закладам освіти, що розширить доступ до дошкільної освіти.
- Оновлення державного стандарту у сфері дошкільної освіти – Базового компонента дошкільної освіти.
- Затвердження Положення про заклад дошкільної освіти та критеріїв якості дошкільної освіти.
- Закупівля необхідного спеціального обладнання для надання корекційно-розвиткових послуг дітям з особливими освітніми потребами дошкільного віку.
- Затвердження професійного стандарту вихователя та стандартів вищої освіти зі спеціальності “Дошкільна освіта”.
- Зменшення обсягу педагогічного навантаження та збільшення тривалості відпустки для педагогів закладів дошкільної освіти, а також запровадження механізму надання одноразової грошової виплати молодим педагогам закладів дошкільної освіти.
- Проведення оцінки якості дошкільної освіти за шкалами дослідження ECERS.

Ціль 1.2. Випускники школи є самодостатніми, творчими та креативними особистостями, які мають ґрунтовні знання та володіють компетентностями, що потрібні у сучасному світі

Верховною Радою України 16 січня 2020 р. прийнято Закон України “Про повну загальну середню освіту”, яким запроваджується низка новацій для всіх учасників освітнього процесу, зокрема, започаткування педагогічної інтернатури та визначення умов для запровадження старшої профільної школи, забезпечення фінансової автономії шкіл, розширення можливостей для професійного зростання та збільшення зарплат вчителів, відкриття можливостей для учнів обирати курси, навчальні предмети (інтегровані курси), а також свою освітню траєкторію, отримувати у разі потреби індивідуальні та/або групові консультації на базі школи за рахунок держави та гарантування зарахування дітей до початкової школи без жодних конкурсів. Закон встановлює право учнів на справедливе, неупереджене, об’єктивне, незалежне, недискримінаційне та доброзичесне оцінювання результатів навчання, незалежно від виду та форми здобуття ними освіти, а також визначає адаптаційні цикли навчання, що враховуватимуть особливості найбільш вразливих для учнів років навчання (1–2 класи, 5–6 класи та 10 клас). Також Законом підтримано учнівське самоврядування шляхом розширення прав: права учнів через своїх представників брати участь у засіданнях педагогічної ради, право керівника учнівського самоврядування на невідкладний прийом керівником закладу освіти тощо. Новоприйнятий Закон відкриває можливість стати вчителем людині не лише з педагогічною вищою освітою та створює більше можливостей для чесних і прозорих виборів директора школи, зокрема йдеться про обов’язкову відеофіксацію або відеотрансляцію та обов’язковість представлення стратегічного плану розвитку школи.

Здійснено пілотний проект сертифікації педагогічних працівників – з 857 зареєстрованих успішно пройшли сертифікацію 705 вчителів початкової школи, які з 1 січня 2020 р. отримуватимуть щомісячну доплату у розмірі 20 % до посадового окладу протягом строку дії сертифіката (тобто 3 роки) та будуть впроваджувати і поширювати методики компетентнісного навчання й нові освітні технології. Успішне проходження сертифікації зараховується як проходження чергової (позачергової) атестації педагогічним працівником з присвоєнням йому наступної категорії педагогічного працівника або підтвердженням наявної вищої категорії.

Довідково: сертифікацію було здійснено в три етапи: 1 – експертне оцінювання професійних компетентностей учасників сертифікації шляхом вивчення практичного досвіду їх роботи; 2 – самооцінювання учасником сертифікації власної педагогічної майстерності (e-портфоліо); 3 – оцінювання фахових знань та умінь учасників сертифікації шляхом їх незалежного тестування.

За результатами пілоту оновлено процедуру проведення сертифікації вчителів (постанова Кабінету Міністрів України від 24 грудня 2019 р. № 1094). Передбачено, зокрема, інший порядок етапів сертифікації: першим етапом тепер буде незалежне тестування, після якого буде здійснюватися самооцінювання педагогічної майстерності та робота експертів з вивчення практичного досвіду, що дозволить здійснювати відбір учасників за результатами кожного етапу. Визначено граничну кількість педагогічних працівників, які можуть у 2020 році пройти сертифікацію (наказ МОН від 26 грудня 2019 р. № 1634 “Про деякі питання проведення сертифікації в 2020 році”). На сертифікацію у 2020 році зареєстровано 1711 вчителів початкових класів.

Розпочато роботу Служби освітнього омбудсмена (4 листопада 2019 року), що забезпечило створення належних умов для реалізації права особи на освіту: захист прав в освіті; соціально-психологічна підтримка у закладах освіти; протидія булінгу та насильству; консультативна допомога педагогам в конфліктний та постконфліктний період.

У 101 закладі загальної середньої освіти у 2020 році відбудеться інституційний аудит, який на відміну від старої процедури атестації закладів, що мала наглядово-контрольні функції, є інструментом підтримки закладів загальної середньої освіти. Оцінювання управлінського та освітнього процесів буде здійснюватися відповідно до Порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти. Державна служба якості освіти спільно з Університетом менеджменту освіти Національної академії педагогічних наук України з 20 по 24 січня 2020 року провела перший етап підготовки 100 регіональних тренерів-експертів з питань проведення інституційного аудиту, створення і розбудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти в закладах загальної середньої освіти. До кінця лютого планується підготувати 200 регіональних тренерів-експертів з питань проведення інституційного аудиту.

Запроваджено систему супервізії – затверджено програму підготовки супервізорів та програму проведення супервізії, що забезпечить професійну підтримку, індивідуальний супровід та наставництво для педагогічних працівників та допоможе реалізовувати цілі реформи, долати труднощі та рости професійно (наказ МОН від 18 жовтня 2019 р. № 1313 “Деякі питання організації та проведення супервізії”). Спеціалісти допомагатимуть вчителям протидіяти стресу, запобігати професійному вигоранню та зміцнювати позитивну самооцінку. Окрім того, супервізори матимуть функцію фасилітаторів та допомагатимуть налагоджувати педагогіку партнерства.

Створено умови для покращення соціального захисту окремих категорій педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти – в 2020 році передбачено виплату допомоги у десятикратному розмірі прожиткового мінімуму вчителям закладів загальної середньої освіти, які мають стаж педагогічної роботи до 10 років (постанова Кабінету Міністрів України від 15 листопада 2019 р. № 1028

“Про виплату допомоги вчителям закладів загальної середньої освіти”). Фінансове заохочення отримають близько 74 тис. молодих вчителів.

Забезпечено умови для обрання педагогічними працівниками конкретних форм, видів, напрямів та суб'єктів надання освітніх послуг з підвищення кваліфікації (постанова Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2019 р. № 1133). Крім цього, постановою визначено коло суб'єктів підвищення кваліфікації, вимоги щодо змісту, обсягу та порядку затвердження програми підвищення кваліфікації, порядок планування підвищення кваліфікації працівників закладу освіти.

Запроваджено окрему субвенцію “Спроможна школа для кращих результатів” у державному бюджеті, кошти якої буде спрямовано на розвиток опорних і великих шкіл.

Внесено зміни до Державного стандарту початкової школи, що забезпечило диференційований підхід до вивчення української мови здобувачами класів з навчанням мовами національних меншин та корінних народів, збільшення кількості навчальних годин з математики, виведення інформатики з інтегрованого курсу “Я досліджую світ” в окремий предмет.

Затверджено Стандарт спеціалізованої освіти наукового спрямування (наказ МОН від 16 жовтня 2019 р. № 1303), відповідно до якого здобувачі освіти наукового спрямування отримали чіткі вимоги до результатів дослідницької діяльності, що забезпечить підвищення якості їх навчальних досягнень та підготовку до подальшої наукової діяльності.

Забезпечено учнів та вчителів перших класів Нової української школи ігровими наборами LEGO, що надало можливість впроваджувати ігрові та діяльнісні методи навчання.

Кількість опорних шкіл протягом 2019 року зросла на 139 закладів та складає 887. Збільшення кількості опорних шкіл підвищить якість навчання та зменшить непродуктивні витрати держави на утримання малокомплектних шкіл. Для довозення дітей та вчителів придбано 381 шкільний автобус.

Упродовж 2019 року за кошти освітньої субвенції та кошти місцевих бюджетів у 778 закладах загальної середньої освіти було облаштовано внутрішні санвузли. З них у 442 – облаштовано внутрішні вбиральні, у 336 – проведено ремонтні роботи у наявних внутрішніх вбиральнях.

Розширено базу (зі 100 до 143 шкіл) пілотування Нової української школи для залучення до навчання за новим Державним стандартом початкової освіти ширшого кола учнів.

Проведено дослідження інтересів та запитів учнів пілотних класів, результати якого стали ключовими для розроблення тем для модельних програм 3–4 класів Нової української школи.

Запроваджено механізм навчання при лікарнях, завдяки якому було охоплено загальною середньою освітою 804 здобувачі за очною формою, а також 327 за індивідуальною формою навчання.

Україна приєдналася до Декларації про безпеку шкіл (Safe Schools Declaration) і стала сотою країною, що підтримала положення цього документа. Важливим аспектом приєднання до декларації є відновлення освітньої інфраструктури, забезпечення психологічної реабілітації учнів, батьків і вчителів, сприяння проведенню тренінгів із безпеки та охорони здоров'я тощо.

20 січня 2020 р. МОН та Британська Рада підписали меморандум, в якому визначено пріоритети співпраці до 2024 року. Серед них: викладання і вивчення англійської мови, вдосконалення підготовки вчителів англійської мови у закладах вищої освіти, розроблення національних професійних стандартів для вчителів іноземної мови та систем оцінювання рівня володіння англійською мовою серед учнів та студентів згідно з рекомендаціями Ради Європи.

3 грудня 2019 р. опубліковано звіт за результатами міжнародного дослідження якості освіти PISA-2018 (у 2018 році Україна вперше взяла участь у міжнародному дослідженні якості освіти PISA). У звіті представлено детальну інформацію про результати навчальних досягнень українських 15-річних підлітків у таких галузях, як читання, математика та природничо наукові дисципліни, станом на 2018 р., а також про ті чинники, від яких залежить рівень читацької, математичної та природничо-наукової грамотності українських учнів. Базового рівня сформованості читацької грамотності досягли 74,1 % українських 15-річних підлітків, математичної – 64 % та природничо-наукової 73,6 %. Середній бал українських учнів / студентів із читання становить 466, з математики – 453, з природничо-наукових дисциплін – 469. Крім того, у звіті на підставі аналізу результатів України в PISA-2018 й дієвих міжнародних практик окреслено конкретні пропозиції щодо політик, реалізація яких має сприяти зменшенню розриву в навчальних досягненнях українських учнів / студентів різних категорій і забезпечити підвищення якості загальної середньої освіти в Україні (http://testportal.gov.ua/wp-content/uploads/2019/12/PISA_2018_Report_UKR.pdf).

Утворено державну установу “Український інститут розвитку освіти”, одне з головних завдань якої – стати впроваджувальною агенцією для реалізації докорінних освітніх реформ, зокрема концепції “Нова українська школа”.

24 грудня 2019 р. проведено Національний урок “Моє майбутнє в Україні” з метою допомогти учням 9–11 класів сформувати уявлення про майбутню професію та зробити перший крок до неї.

Вироблено чіткі механізми та алгоритми взаємодії батьків та педагогічних працівників для створення безпечного освітнього середовища в закладах освіти та охорони психічного здоров'я дітей (наказ МОН від 28 грудня 2019 р. № 1646, зареєстрований в Мін'юсті 3 лютого 2020 р. за № 111/34394).

В рамках створення національної системи протидії та попередження булінгу (цькування) в закладах освіти МОН за підтримки Міжнародного фонду “Відродження” та українського громадського проекту відкритих онлайн-курсів Prometheus створено онлайн-курс з протидії та попередження булінгу (цькування) для освітян, на який протягом 2019 року зареєструвалося близько 100 тис. слухачів.

У сфері інклюзивної освіти:

- створено у 2019 році 86 інклюзивно-ресурсних центрів;
- вперше закуплено інструментарій міжнародного рівня та всі 699 комплектів сучасних методик для комплексної психолого-педагогічної оцінки розвитку дітей доставлені до діючих інклюзивно-ресурсних центрів;
- у вересні 2019 року завершено першу хвилю навчання за кошти державного бюджету 896 психологів інклюзивно-ресурсних центрів щодо проведення комплексної психолого-педагогічної оцінки розвитку дитини та проведено зовнішнє незалежне комп’ютерне оцінювання отриманих педагогічними працівниками знань;
- вперше педагогічні працівники (507 фахівців інклюзивно-ресурсних центрів) отримали сертифікати міжнародного зразка, які підтверджують їх право на користування методиками для комплексної психолого-педагогічної оцінки розвитку дітей;
- з метою діджиталізації послуг забезпечено функціонування системи автоматизації роботи інклюзивно-ресурсних центрів. Через портал “Україна. Інклюзія. Система автоматизації роботи інклюзивно-ресурсних центрів” (<http://ircenter.gov.ua/>) надається допомога батькам, закладам освіти та керівникам інклюзивно-ресурсних центрів щодо роботи з дітьми з особливими освітніми потребами;
- створено 1079 ресурсних кімнат у школах з метою розбудови інклюзивного освітнього середовища, що дає додаткові можливості розвитку для всіх учнів;
- восени 2019 року закуплено за кошти держави 30 назв підручників для учнів з особливими освітніми потребами загальним накладом 85 544 примірники;
- підготовлено 75 тренерів з використання Міжнародної класифікації функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров’я дітей і підлітків, які в подальшому проводитимуть навчання на своїх територіях;
- затверджено Типову програму підвищення кваліфікації педагогічних працівників інклюзивно-ресурсних центрів відповідно до концепції “Нової української школи” (наказ МОН від 13 січня 2020 р. № 32);
- видано спільний наказ МОН і Мінсоцполітики від 4 лютого 2020 р. № 67/125 “Про апробацію проекту державного стандарту супроводу під час інклюзивного навчання”. Апробація дозволить врахувати всі проблемні питання міжвідомчої взаємодії та є практичним кроком для впровадження послуг асистента дитини в

зкладах освіти, забезпечення міжнародних стандартів освіти для осіб зі складними порушеннями розвитку, що сприятиме зменшенню навантаження на батьків.

Створення та розвиток територіально доступної мережі інклюзивно-ресурсних центрів, забезпечення її інструментарієм для оцінки та сертифікованими психологами; осучаснення нормативно-правової бази, забезпечення в закладах загальної середньої освіти корекційно-розвиткових та психолого-педагогічних занять; створення ресурсних кімнат; забезпечення підручниками осіб з особливими освітніми потребами; підвищення кваліфікації педагогічних працівників для роботи з учнями з особливими освітніми потребами, сприяло:

- збільшенню у 2019/2020 н. р. у порівнянні з 2018/2019 н. р. кількості учнів в інклюзивних класах в 1,6 раза (з 11 866 до 18 546 учнів);
- збільшенню кількості інклюзивних класів на 60 % (з 8417 до 13 443).

Подальші заплановані дії

- Затвердження Державного стандарту базової середньої освіти.
- Розроблення системи оцінювання компетентностей, набутих на рівні базової середньої освіти.
- Схвалення Концепції розвитку природничо-математичної та STEM-освіти, а також організація та проведення у 2020–2021 навчальному році року математики в Україні.
- Забезпечення шкіл електронними освітніми ресурсами, комп'ютерним та мультимедійним обладнанням, сучасними меблями, обладнанням для природничо-математичних кабінетів, у тому числі для STEM-лабораторій.
- Організація навчання педагогічних працівників з питань підтримки дітей з особливими освітніми потребами в освітньому процесі та запобігання проявам насильства.
- Підвищення кваліфікації вчителів, організація супервізії, проведення сертифікації вчителів початкової школи.
- Затвердження Положення про центри професійного розвитку педагогічних працівників.
- Затвердження Положення про педагогічну інтернатуру.
- Затвердження професійного стандарту за професією “Вчитель закладу загальної середньої освіти”.
- Затвердження дорожньої карти впровадження старшої профільної школи та надання підтримки з формування мережі ліцеїв.

Ціль 1.3. Випускники шкіл мають широкий вибір закладів для здобуття якісної професійної освіти з подальшим працевлаштуванням

Розширено мережу навчально-практичних центрів галузевого спрямування: за рахунок коштів державного бюджету на базі діючих закладів професійної (професійно-технічної) освіти у 2019 році створено 45 навчально-практичних центрів. Всього впродовж 2016–2019 років утворено 145 центрів. У державному бюджеті 2020 року на створення таких центрів закладено у 5 разів більше коштів – 259 млн. гривень. Ці кошти вперше планується розподіляти за новим Порядком, який передбачає підготовку конкретних проектних заявок та обов'язкове співфінансування від регіонів.

Довідково: навчально-практичні центри забезпечують модернізацію навчально-виробничої інфраструктури закладів освіти; впровадження в освітній процес новітніх виробничих технологій із застосуванням сучасного обладнання, інструментів і матеріалів; високу якість підготовки учнів та дорослого населення; підвищення кваліфікації педагогічних працівників; тісний зв'язок із ринком праці, що сприяє швидкому працевлаштуванню після закінчення навчання; проведення профорієнтаційної роботи; підвищення престижності професійної освіти.

Зокрема, 10 грудня 2019 р. на базі Львівського вищого професійного політехнічного училища відкрили навчально-практичний центр “Слюсарна справа”. Навчально-практичний центр створений для спеціальностей: слюсар-ремонтник, слюсар механоскладальних робіт, слюсар-інструментальник, слюсар з ремонту колісних транспортних засобів. Для відкриття центру було виділено понад 800 тис. грн. з державного та місцевого бюджетів, коштів спеціального фонду закладу та приватних партнерів.

19 грудня 2019 р. на базі Чернівецького вищого професійного училища радіоелектроніки відкрито навчально-практичний центр електротехнічного напрямку та 23 грудня 2019 р. проведено майстер-клас для педагогічних працівників “Схема підключення вуличного освітлення на сонячній панелі”.

За кошти приватних партнерів у 2019 році створено сім навчально-практичних центрів (ТОВ “Сініат” – 2, ТОВ “Снежка-Україна” – 2, ТМ “Будмайстер” – 1, Фонд ім. Ебергарда Шьока – 2) та шість територій професійних компетентностей, створених за підтримки ТОВ “Фамальгаут-Полімін”.

Здобувачі освіти навчаються за сучасними стандартами професійної (професійно-технічної) освіти – оновлено підходи до змісту професійної освіти. У 2019 році затверджено 69 стандартів професійної (професійно-технічної) освіти, розроблених на основі компетентнісного підходу. Всього таких стандартів затверджено 179.

Видано 6 найменувань підручників та посібників для здобувачів професійної (професійно-технічної) освіти загальним накладом 96 275 примірників.

Затверджено Типове положення про регіональну раду професійної (професійно-технічної) освіти (постанова Кабінету Міністрів України від 4 грудня 2019 р. № 1002), у якому закріплено статус, процедуру формування, основні завдання, що покладаються на регіональні ради професійної (професійно-технічної) освіти, а також їх права щодо формування та реалізації регіональної політики у сфері професійної (професійно-технічної) освіти.

З 1 вересня 2019 р. елементи дуальної форми здобуття освіти у закладах професійної (професійно-технічної) освіти впроваджують 262 заклади, 1000 роботодавців, здійснюється підготовка зі 190 робітничих професій, навчається за програмами дуальної освіти 12 000 учнів.

Запроваджено сучасні механізми професійної орієнтації здобувачів освіти та популяризації робітничих професій:

➤ з метою підвищення престижності робітничих професій проведено I (відбірковий) етап Всеукраїнського конкурсу професійної майстерності “WORLD SKILLS UKRAINE”. Всього у конкурсі за 17 компетенціями взяла участь 1191 особа. У 2020 році для проведення II (фінального) етапу Всеукраїнського конкурсу у державному бюджеті передбачено 2,2 млн. гривень;

➤ 750 осіб взяли участь у вебінарі для навчання керівників психологічних служб та практичних психологів закладів освіти з питань професійної орієнтації;

➤ для допомоги молоді свідомо обрати майбутній фах лише у грудні 2019 року проведено 1266 профорієнтаційних тренінгів за різними професіями у 1028 закладах середньої освіти із залученням 33 916 учнів 8–11 класів;

➤ у закладах професійної (професійно-технічної) освіти стартували Дні відкритих дверей. Прийти на День відкритих дверей у заклад можуть вступники, їх батьки та всі, хто хоче підвищити кваліфікацію або змінити фах, опанувавши робітничу професію. 17 січня 2020 р. МОН оприлюднено графік таких заходів у 21 регіоні України <https://mon.gov.ua/ua/news/u-zakladah-profosviti-pochinayut-provoditi-dni-vidkritih-dverej-oprilyudneno-grafik>.

Розпочато реалізацію Програми ЄС “EU4Skills: Кращі навички для сучасної України” із загальним обсягом 58 млн. євро. Передбачено низку заходів, спрямованих на покращення управління системою та закладами професійної (професійно-технічної) освіти, вивчення та прогнозування ринку праці, розроблення професійних та освітніх стандартів, підвищення кваліфікації керівників та педагогічних працівників закладів професійної (професійно-технічної) освіти.

Крім того, розроблено проект Закону України “Про професійну освіту”, яким передбачено створення єдиної системи професійної освіти, що поєднує професійну (професійно-технічну) та фахову передвищу освіту, є ефективною та відповідає потребам ринку праці.

Подальші заплановані дії

- Законодавче врегулювання створення єдиної системи професійної освіти – прийняття Закону України “Про професійну освіту”.
- Проведення аудиту регіональних мереж професійної освіти та розроблення рекомендацій з оптимізації мережі закладів професійної освіти державної та комунальної форми власності.
- Надання методичної допомоги з розроблення регіональних планів розвитку професійної освіти членам регіональних рад професійної (професійно-технічної) освіти.
- Прискорення передачі закладів професійної освіти з державної у комунальну власність.
- Модернізація інфраструктури закладів професійної освіти.
- Оновлення змісту професійної освіти, зокрема, розроблення стандартів професійної освіти, стандартів оцінювання та освітніх програм на компетентнісній основі.
- Створення інструментів оцінювання якості професійної освіти.
- Залучення представників бізнесу до освітнього процесу у закладах професійної освіти.
- Комунікація реформи професійної освіти та престижності робітничих професій.

Ціль 1.4. Випускники закладів вищої освіти є конкурентоспроможними фахівцями на ринку праці

Запроваджено фінансування закладів вищої освіти за результатами їх освітньої, наукової та міжнародної діяльності (постанова Кабінету Міністрів України від 24 грудня 2019 р. № 1146 “Про розподіл видатків державного бюджету між закладами вищої освіти на основі показників їх освітньої, наукової та міжнародної діяльності”). Починаючи з 2020 року, заклади вищої освіти отримують державне фінансування не в залежності від штатного розпису, а в залежності від результатів своєї діяльності. Протягом наступних трьох-чотирьох років вага кількості студентів у фінансуванні закладу вищої освіти зменшиться з майже 100 %, як було дотепер, до 50 % і менше. Щороку “полювання” за кількістю студентів буде відходити в минуле на користь роботи над якістю вищої освіти. Заклади вищої освіти будуть намагатись підвищити якість надання освітніх послуг, адже від цього буде залежати обсяг їх державного фінансування. Як наслідок це збільшуватиме кількість випускників, що є конкурентоспроможними фахівцями на ринку праці.

24 січня 2020 р. МОН вперше опубліковано детальний розподіл коштів з державного бюджету між закладами вищої освіти за формулою, затвердженою Урядом у грудні 2019 року. Кожен університет отримав фінансування залежно від результатів своєї роботи та стимул розвиватися динамічніше (наказ МОН від 23 січня 2020 р. № 76).

Довідково: всього на університети у 2020 році МОН витратить 16,26 млрд. гривень. Фінансування за формулою отримають 136 закладів вищої освіти та 12 їх філій, які мають власні кошториси. У 2020 році 94 заклади отримають 100–120 % від бюджету 2019 року, а 54 заклади – 95–99 % від бюджету 2019 року.

Зокрема, завдяки розрахунку фінансування за формулою у 2020 році 17 університетів отримали збільшення фінансування на понад 15 млн. гривень. З-поміж них – Київський політехнічний інститут ім. І. Сікорського, Львівська політехніка, Харківський політехнічний інститут, Сумський державний університет, Ужгородський національний університет тощо. Розрахунок обсягу фінансування у 2020 році робився МОН за конкретними показниками, серед яких: масштаб університету; контингент; регіональний коефіцієнт; позиції у міжнародних рейтингах; обсяг коштів на дослідження, які університет залучає від бізнесу чи з міжнародних грантів. З 2021 року до цих показників додасться працевлаштування випускників, які МОН буде відслідковувати через онлайн-систему. Для поступовості переходу у 2020 році були запроваджені обмеження для мінімальної та максимальної зміни бюджету кожного закладу вищої освіти – 95 % та 120 % від 2019 року відповідно.

Верховною Радою України прийнято Закон України “Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення освітньої діяльності у сфері вищої освіти” (№ 392-IX від 18 грудня 2019 р.), який передбачає зміни відразу за кількома напрямками: дерегуляція ліцензування, відхід від дипломів державного зразка та обов’язкова акредитація освітніх програм, запровадження дуальної форми здобуття вищої освіти, ширші можливості для міждисциплінарних програм, ключові показники ефективності для контрактів з ректорами, розширення простору для застосування технологій ЗНО, можливість (не обов’язок) використання мотиваційного листа при вступі, розширення доступу для вступників з окупованих територій та інші важливі зміни.

Розпочато пілотний проект із дуальної освіти у закладах фахової передвищої та вищої освіти. Протягом 4 років у 44 закладах фахової передвищої та вищої освіти буде втілюватись експеримент із впровадження дуальної освіти, тобто студенти отримуватимуть теоретичну підготовку в закладі освіти і водночас проходитимуть навчання на підприємствах, або в установах чи організаціях обсягом до 70 % часу програми.

Вперше за тривалий період було виділено 27,75 млн. грн. на оновлення 79 кабінетів та лабораторій у 35 закладах вищої освіти для фахівців природничих та педагогічних спеціальностей.

Довідково: оновлено 27 кабінетів фізики (виділено 11,7 млн. грн.), 23 кабінети хімії (виділено 6,9 млн. грн.) та 29 кабінетів біології (виділено 8,4 млн. грн.) у таких закладах вищої освіти як Вінницький державний педагогічний університет ім. Михайла Коцюбинського (оновлення кабінетів/лабораторій фізики, хімії, біології – 1,05 млн. грн.), Центральноукраїнський державний педагогічний університет ім. В. Винниченка (оновлення кабінетів/лабораторій фізики, хімії, біології – 1,05 млн. грн.), Дрогобицький державний педагогічний університет ім. Франка (оновлення кабінетів/лабораторій фізики, хімії, біології – 1,05 млн. грн.), Уманський державний педагогічний університет ім. Павла Тичини (оновлення кабінетів/лабораторій фізики, хімії, біології – 1,05 млн. грн.), Бердянський державний педагогічний університет (осучаснення фізичної лабораторії, 0,45 млн. грн.) та інші.

Внаслідок оновлення лабораторій та аудиторій здобувачі вищої освіти педагогічних спеціальностей мають доступ до сучасних навчальних кабінетів.

Також заклади вищої освіти отримали 421,9 млн. грн. на капітальні видатки. Зокрема завершено будівництво нового навчального корпусу та реконструйовано гуртожиток Національного університету “Острозька академія” (10 млн. грн.), реконструйовано аварійну будівлю для створення учбового корпусу, завершено будівництво науково-виробничого корпусу Сумського державного університету (15 млн. грн.), а також відбулись капітальні ремонти, проектні роботи в Університеті митної справи та фінансів (15 млн. грн.), Білоцерківському національному аграрному університеті (13 млн. грн.), Київському національному університеті будівництва і архітектури (7,4 млн. грн.), Національному технічному університеті “Дніпровська політехніка” (9,8 млн. грн.), Львівському національному університеті ім. Івана Франка (18,7 млн. грн.) та інших закладах. Завдяки цьому здобувачі мають можливість навчатися та проживати в оновлених комфортних будівлях, а студенти природничих та педагогічних спеціальностей мають доступ до сучасних навчальних кабінетів та лабораторій.

Створено можливості для приватних закладів вищої освіти отримувати бюджетне фінансування та бути виконавцями державного замовлення на підготовку фахівців: внесено відповідні зміни до Бюджетного кодексу (підпункт “в” пункту 7 частини першої статті 87) та Закону України “Про формування та розміщення державного замовлення на підготовку фахівців, наукових, науково-педагогічних та робітничих кадрів, підвищення кваліфікації та перепідготовку кадрів”.

Завершується робота над впровадженням індикативної собівартості здобуття вищої освіти, яка дозволить привести плату за навчання на окремих спеціальностях у відповідність до фактичних витрат. Запровадження індикативної собівартості

означатиме, що мінімальна ціна контрактного навчання становитиме для тих закладів, які навчатимуть хоча б одного “бюджетника”:

2020 рік – 60 % від державного фінансування на 1 студента,

2021 рік – 70 % від державного фінансування на 1 студента,

2022 рік – 80 % від державного фінансування на 1 студента.

Водночас вартість навчання буде корелюватись із офіційними доходами людей у регіоні. Буде продовжувати діяти так звана податкова знижка та можливість отримати державний пільговий кредит на здобуття вищої освіти. Зміни будуть стосуватись новонабраних студентів, починаючи від вересня 2020 року. Студенти-контрактники, які навчаються зараз, будуть продовжувати навчання на умовах своїх чинних договорів. Підвищення ціни на контрактне навчання на окремих спеціальностях сприятиме відновленню умов для справедливої конкуренції між закладами вищої освіти (зупинить демпінг), відповідальному ставленню здобувачів до свого навчання, а також дасть можливість закладам підвищувати заробітну плату викладачам.

Подальші заплановані дії

- Імплементація формули фінансування закладів вищої освіти за результатами їх діяльності, запровадження індикативної собівартості.
- Реалізація фінансової автономії закладами вищої освіти.
- Дерегуляція ліцензійних умов та запровадження електронного ліцензування діяльності у сфері вищої освіти.
- Зміна підходів до управління університетами (ключові показники ефективності для керівників, наглядові ради в системі управління закладами вищої освіти, управлінська автономія закладів вищої освіти, антикризовий менеджмент, кадровий резерв).
- Розвиток освіти дорослих.

Ціль 1.5. Українські вчені мають належні умови для досліджень та інтегровані у світовий науковий простір

Зменшено бюрократичні процедури для вчених, зокрема скасовано застарілі норми щодо обов’язкового погодження міжнародних відряджень з МОН, а також скасовано обмеження щодо збільшення штатної чисельності працівників підпорядкованих установ (постанова Кабінету Міністрів України від 23 жовтня 2019 р. № 930).

Завершено всі процедури для запуску Національного фонду досліджень України – призначено голову та виконавчого директора Національного фонду

досліджень, а також затверджено порядки формування та використання коштів фонду та конкурсного відбору й фінансування проектів (постанови Кабінету Міністрів України від 4 грудня 2019 р. № 1007 та від 27 грудня 2019 р. № 1170). У державному бюджеті на 2020 рік для забезпечення діяльності Національного фонду досліджень та надання ним грантової підтримки наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок закладено понад 525 млн. гривень. Таким чином у 2020 році частка грантового фінансування в загальному обсязі фінансування наукових досліджень та розробок становить 4,95 %, що на 2,15 % більше, ніж у 2019 році.

Збільшено бюджет конкурсу молодих вчених у понад 8 разів – до 100 млн. гривень. Кошти на це передбачені у державному бюджеті на 2020 рік. Завдяки цьому у 2020 році МОН профінансує 199 наукові проекти молодих вчених – 152 перехідні з минулих років та 47 нових. У 2020 році на підтримку молодих вчених буде спрямовано близько 144 млн. гривень.

Загалом, у 2019 році частка видатків на фінансування наукових проектів, грантових та стипендіальних програм для молодих вчених у загальному обсязі видатків державного бюджету на науку становила 1,6 % (у 2018 році – 1,53 %).

Запущено новий пошуковий сервіс для науковців – Open Ukrainian Citation Index. Від інших подібних сервісів OUCI відрізняється тим, що він є повністю некомерційним, тобто доступ до нього безкоштовний та відкритий для всіх. Водночас наповнення бази відбувається за прозорими принципами і вона має зрозумілий механізм захисту від маніпуляцій з цитуваннями. Він допомагає шукати наукові документи та аналізувати цитування вчених. OUCI є першим елементом майбутньої Національної електронної науково-інформаційної системи.

У 2019 році створено 13 центрів колективного користування науковим обладнанням у закладах вищої освіти (у 2018 році – 9 центрів), 6 з яких вже розпочали свою роботу. У центрах сконцентроване найкраще сучасне наукове обладнання за певним напрямом, працювати на якому можуть вчені з різних університетів, а також наукових установ. На даний час у закладах вищої освіти відкрито 15 таких центрів.

Довідково: на створення та функціонування центрів колективного користування науковим обладнанням було виділено 30,3 млн. гривень.

Основними завданнями центрів колективного користування науковим обладнанням є: сприяння реалізації державних цільових наукових і науково-технічних програм та наукових (науково-технічних) проектів за визначеними пріоритетними тематичними напрямками наукових досліджень і науково-технічних розробок; залучення студентів, магістрів, аспірантів та молодих вчених до науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт; проведення спільних наукових досліджень українськими та іноземними науковими

установами і закладами вищої освіти; сприяння міжнародному науково-технічному співробітництву.

У 2019 році розпочали роботу шість центрів колективного користування науковим обладнанням:

- “Морська біологія, екологія та біотехнологія”, Одеський національний університет ім. І. І. Мечникова;
- “Створення та дослідження аерокосмічних об’єктів та систем”, НАКУ ім. М. Є. Жуковського “Харківський авіаційний інститут”;
- “Інноваційні технології в ракетно-космічній галузі”, Дніпровський національний університет ім. Олеся Гончара;
- “Дослідницький центр лазерних та оптоелектронних технологій”, Харківський національний університет радіоелектроніки;
- “Агропромисловий комплекс, лісове і садово-паркове господарство, ветеринарна медицина”, НУБіП України;
- “Центр цифрових технологій в гуманітаристиці”, Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова.

Так, ЦККНО “Морська біологія, екологія та біотехнологія” Одеського національного університету імені І. І. Мечникова закуплено: рідинний хроматограф Agilent 1260 Infinity II, Agilent Technologies (Німеччина); газовий хроматограф Agilent 7890A з інжектором Split/Splitless і полум’яно-іонізаційним детектором виробник Agilent Technologies (США) Ферментер BioFlo 310, New Brunswick (Великобританія); обладнання для дослідження полімеразно-ланцюгової реакції у реальному часі Real time PCR cFX96, CFX Manager (США/Bio Rad); комплект люмінесцентного спектрофлуориметра FL 6500, PerkinElmer (США), Флуоресцентний спектрометр PerkinElmer FL6500 з планшетним рідером, PerkinElmer (США).

Забезпечено можливість доступу за кошти бюджету до міжнародних баз даних Scopus та Web of Science для всіх державних та комунальних закладів вищої освіти та наукових установ – незалежно від відомчого підпорядкування. Доступ отримали вже близько 400 університетів та наукових установ України. У 2019 році кількість публікацій у Scopus та WoS – 27 104 (у 2018 році – 24 338). На даний час кількість цитувань у Scopus у 2019 році – 7482, однак дані за 2019 рік ще надходять до баз до травня 2020 року, тому цей показник буде уточнюватися (кількість цитувань у Scopus у 2018 році – 29 212).

Створено нормативну базу щодо запуску нового конкурсу для українських науковців – за рахунок коштів допомоги, яку ЄС надав Україні за програмою “Горизонт 2020” (7 млн. євро) (постанова Кабінету Міністрів України від 20 листопада 2019 р. № 971). Старт першого конкурсу планується на весну 2020 року. За його підсумками вчені зможуть отримати кошти на дослідження та розвиток інфраструктури.

Проведено атестацію 176 наукових установ за новими правилами – єдиними прозорими критеріями та долученням незалежних експертів. Найвищу категорію одержала 31 установа.

Проведено першу частину масштабної модернізації української антарктичної станції “Академік Вернадський”. Ремонт почався вперше з часів передачі станції Україні (1996 рік), на нього держава передбачила майже 35 млн. гривень.

Здійснено заходи щодо стимулювання винахідників та інноваторів до налагодження комунікації з потенційними інвесторами та пошуку можливостей застосування створених за бюджетні кошти технологій у реальному секторі економіки. З прийняттям постанови Кабінету Міністрів України від 4 грудня 2019 р. № 1030 мінімальна ставка винагороди для авторів технологій має бути не меншою, ніж 20 % коштів, отриманих за договорами про трансфер технологій, а мінімальна ставка винагороди для осіб, які здійснюють фахове супроводження трансферу технологій – не меншою 2 % коштів, отриманих за договорами про трансфер технологій (раніше мінімальні ставки сукупної винагороди авторам технологій і особам, які здійснюють їх трансфер, становили від 0,5 % до 3 % коштів, отриманих за договорами про трансфер технологій).

Підготовлено зміни до законодавства щодо активізації діяльності наукових парків та удосконалення механізмів трансферу технологій:

➤ розроблено проект Закону України “Про внесення змін до деяких законів України щодо активізації діяльності наукових парків”, яким передбачається спрощення процедури створення наукового парку, запровадження механізмів підтримки діяльності, розширення переліку джерел фінансування наукового парку. Прийняття Закону сприятиме перетворенню наукових парків в ефективний елемент інноваційної інфраструктури, який допомагатиме фахівцям закладів вищої освіти та наукових установ комерціалізувати результати наукових досліджень та розробок, перетворювати інноваційні ідеї в кінцевий продукт;

➤ розроблено проект Закону України “Про внесення змін до деяких законів України щодо стимулювання діяльності у сфері трансферу технологій”, яким передбачається внести зміни до законодавства в частині надання державної підтримки патентуванню інтелектуальної власності українських інноваторів за кордоном на умовах співфінансування та запровадженню інноваційного ваучера на фінансування робіт, спрямованих на трансфер та комерціалізацію технологій та/або її складових.

Подальші заплановані дії

• Приєднання України до рамкової програми “Горизонт Європа” (Horizon Europe) та розширення співпраці з Європейським Союзом у сфері науки та інновацій.

- Затвердження концепції державної політики розвитку дослідницької інфраструктури, формування національної дорожньої карти дослідницьких інфраструктур.

- Здійснення інвентаризації інноваційної інфраструктури у закладах вищої освіти і наукових установах та визначення нових механізмів її функціонування.

- Забезпечення фінансової підтримки пріоритетних напрямів наукових досліджень закладів вищої освіти за результатами їх державної атестації.

- Проведення Національним фондом досліджень конкурсів для надання грантової підтримки.

- Скасування оподаткування іноземних грантів на проведення наукових досліджень і розробок.

- Розширення обсягів фінансування та диверсифікація інструментів підтримки молодих вчених (грантових, стипендіальних програм тощо) та забезпечення переходу до державної підтримки молодих вчених на основі застосування критерію ідентифікації за етапами розвитку наукової кар'єри.

- Розроблення та затвердження нової системи пріоритетних напрямів розвитку науки та інновацій, що орієнтована на досягнення Цілей сталого розвитку.

- Проведення інформаційних заходів щодо популяризації науки, заохочення до обрання молоддю професії науковця та щодо дотримання принципів академічної доброчесності.

- Початок робіт зі створення Національної електронної науково-інформаційної системи, що міститиме профілі всіх українських вчених та комплексну систему порівнюваних результативних показників.

2. Міністерство охорони здоров'я

Ціль 2.1. Люди менше хворіють

Прийнято низку актів, спрямованих на боротьбу з інфекційними та неінфекційними захворюваннями:

➤ Стратегію забезпечення біологічної безпеки та біологічного захисту за принципом “єдине здоров'я” на період до 2025 року та план заходів щодо її реалізації (розпорядження Кабінету Міністрів України від 27 листопада 2019 р. № 1416). Заходи, передбачені Стратегією, мають підвищити рівень біологічної безпеки та біологічного захисту в Україні. Пріоритетом стане узгодження українського законодавства з нормами міжнародного права у сфері біобезпеки та біозахисту.

➤ Стратегію розвитку імунопрофілактики та захисту населення від інфекційних хвороб, яким можна запобігти проведенням імунопрофілактики, на період до 2022 року та план заходів щодо її реалізації (розпорядження Кабінету Міністрів України від 27 листопада 2019 р. № 1402).

Довідково: важливим компонентом Стратегії є реалізація комунікаційної програми, зокрема:

- проведення інформаційної кампанії серед медичних працівників та населення щодо вакцинації дорослих та дітей за Календарем профілактичних щеплень;*
- інформаційні заходи, спрямовані на підвищення вакцинації серед малюків. Адже щеплення дозволяють попередити близько 17 % випадків дитячих смертей у віці до 5 років. Це забезпечує захист не лише від таких захворювань як дифтерія, кашлюк, правець, поліомієліт, а й ускладнень від цих захворювань, наприклад пневмонії, яка є причиною більшості випадків смертності серед дітей раннього віку у світі;*
- оприлюднення доступної та правдивої інформації для медичних працівників та населення щодо вакцин, імунологічних біологічних препаратів, що застосовуються при вакцинації.*

Також в Стратегію додані заходи для посилення ефективності системи нагляду за інфекційними захворюваннями. Це сприятиме збільшенню показників охоплення щепленнями – українці стануть більш захищені від небезпечних інфекційних хвороб.

Щорічно завдяки імунізації можна попередити від 2 до 3 млн. смертей у всьому світі. Саме тому маємо підвищити рівень вакцинації до 95 %, щоби елімінувати спалахи вакцинокерованих інфекцій в Україні.

➤ Державну стратегію протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу, туберкульозу та вірусним гепатитам на період до 2030 року (розпорядження Кабінету Міністрів України від 27 листопада 2019 р. № 1415), головною метою якої є подолання епідемій ВІЛ/СНІДу, туберкульозу та вірусних гепатитів В та С. Реалізація заходів

сприятиме покращенню якості та тривалості життя, зменшенню захворюваності, інвалідизації та смертності від цих хвороб.

➤ Державну стратегію розвитку системи протитуберкульозної медичної допомоги населенню (розпорядження Кабінету Міністрів України від 27 листопада 2019 р. № 1414), яка встановлює рамку структурної реформи протитуберкульозних закладів, які зможуть брати участь у програмі медичних гарантій, а також передбачає заходи з удосконалення системи організації та надання протитуберкульозної допомоги в нових умовах реформованої медичної сфери.

Довідково: в Україні за даними Всесвітньої організації охорони здоров'я щороку своєчасно не виявляють близько 23 % випадків туберкульозу. Це одна із причин подальшого поширення хвороби серед населення. Тому Стратегією передбачено врегулювання та розроблення систем моніторингу хвороби і надання вчасної якісної допомоги тим верствам населення, які в силу обставин не підписали декларацію з лікарем.

➤ План заходів щодо зниження рівня опромінення населення радоном та продуктами його розпаду, мінімізації довгострокових ризиків від поширення радону в житлових і нежитлових будівлях, на робочих місцях на 2020–2024 роки (розпорядження Кабінету Міністрів України від 27 листопада 2019 р. № 1417), спрямований на підвищення рівня радіаційного захисту населення України до світових та європейських стандартів, розроблено на виконання Національного плану боротьби з неінфекційними захворюваннями. Одним із важливих аспектів Плану є створення інформаційного забезпечення населення: підвищення ефективності інформування громадян щодо радіаційних ризиків; інформування про розташування радіаційно-небезпечних територій; інформаційні кампанії щодо впливу радіації на здоров'я.

Проведено роботу щодо закупівлі вакцини проти кору, краснухи та паротиту – близько 1,2 млн. доз вакцин ЮНІСЕФ поставить в Україну у 2020 році за графіками, узгодженими МОЗ, що дозволить вакцинувати всіх, хто потребує вакцинації, та тих хто, не був вакцинований у попередні роки.

Лабораторію ДУ “Центр громадського здоров'я МОЗ України” забезпечено сучасними діагностичними препаратами для досліджень зразків від хворих на гарячки Західного Нілу, денге, Чікунгунья, Зіка, Ебола, Крим-Конго геморагічної гарячки, а також кліщового енцефаліту і геморагічної гарячки з нирковим синдромом.

В рамках співпраці з міжнародними агенціями створено регіональний та централізований запаси сироватки проти дифтерії.

Вперше за програмою “Громадське здоров'я та заходи боротьби з епідеміями” у бюджет 2020 року включено 37,6 млн. грн. на профілактику неінфекційних захворювань (НІЗ). 83 % українців хронічно хворіють і помирають саме від неінфекційних хвороб: патологій серцево-судинної системи, цукрового діабету,

онкології, хронічних обструктивних захворювань легень, розладів психічного здоров'я.

Завдяки ефективній та результативній співпраці за програмами Глобального фонду у попередні роки отримано підтвердження можливості нового фінансування програм протидії ВІЛ-інфекції та туберкульозу від Глобального Фонду в розмірі 135 млн. доларів США на 2021–2023 роки.

Затверджено норми (показники безпечності) максимальних рівнів залишків ветеринарних препаратів у харчових продуктах тваринного походження (наказ МОЗ від 23 грудня 2019 р. № 2646, зареєстрований в Мін'юсті 14 січня 2020 р. за № 42/34325). Тепер залишки антибіотиків (і не тільки) в м'ясі тварин будуть контролюватись за актуальними діючими речовинами, таким ж як і в країнах ЄС. Це дозволить знизити захворюваність серед населення, пов'язану з поширенням мікроорганізмів, стійких до протимікробних препаратів.

Подальші заплановані дії

- Формування здорових моделей поведінки та захист населення від факторів ризику шляхом проведення національних та регіональних інформаційних кампаній.
- Подання до Верховної Ради України законопроекту щодо обмеження вмісту трансжирних кислот у харчових продуктах.
- Подальша адаптація нормативно-правових актів у сфері громадського здоров'я та фітосанітарних заходів до законодавства ЄС у відповідності до Директив ЄС.
- Зменшення економічних витрат і збереження здоров'я шляхом попередження / раннього виявлення інфекційних хвороб.
- Забезпечення пунктів щеплень вакцинами на 100 %.
- Впровадження програми вакцинації всіх медичних працівників від грипу.
- Проведення комунікаційних кампаній, спрямованих на відновлення довіри до імунопрофілактики.
- Трансформація національної системи крові: підвищення безпеки та якості крові та її компонентів.
- Розбудова регіональних центрів громадського здоров'я, які будуть опікуватись програмами імунопрофілактики та вчасно реагувати на спалахи інфекційних хвороб.
- Створення спроможної системи громадського здоров'я та забезпечення санітарно-епідемічного благополуччя населення.

Ціль 2.2. Люди, які захворіли, швидше одужують

Здійснено підготовку до старту наступного етапу трансформації системи охорони здоров'я через визначення механізму та тарифів для оплати наданих пацієнтам медичних послуг за програмою медичних гарантій у 2020 році:

➤ з 1 квітня 2020 року Програма медичних гарантій включатиме первинну, амбулаторно-поліклінічну, стаціонарну, екстрену, паліативну медичні допомоги, медичну реабілітацію та програму реімбурсації лікарських засобів (“Доступні ліки”). Для реалізації програми медичних гарантій прийнято постанову Кабінету Міністрів України від 27 листопада 2019 р. № 1124 “Про затвердження Порядку реалізації державних гарантій медичного обслуговування населення за програмою медичних гарантій у 2020 році”, яка визначає перелік медичних послуг та види медичної допомоги щодо яких заклади охорони здоров'я зможуть укладати договори із Національною службою здоров'я України.

Довідково: стани і захворювання, смертність від яких найбільше впливає на тривалість і якість життя людей в Україні, виділяються як пріоритетні, зокрема, лікування гострого інфаркту міокарда; лікування гострого мозкового інсульту; допомога при пологах; неонатальна допомога; ендоскопічні обстеження, спрямовані на ранню діагностику онкологічних захворювань. Тобто питання надання медичної допомоги при цих станах вимагає особливої уваги з боку держави з метою зниження рівня захворюваності та смертності українців від цих видів захворювань.

Лікарня або поліклініка, яка хоче надавати пріоритетні послуги, і заключити договір з Національною службою здоров'я України, має відповідати переліку вимог для таких послуг. Серед яких: автономізація закладу-надавача; наявність діючої ліцензії на провадження діяльності з медичної практики; комп'ютеризація та інформатизація закладу; наявність необхідного обладнання, ліків та лікарів, які зможуть надати пацієнту якісну та кваліфіковану допомогу.

➤ прийнято постанову Кабінету Міністрів України від 27 листопада 2019 р. № 1119 “Деякі питання реалізації державних фінансових гарантій медичного обслуговування населення за програмою медичних гарантій на 2020 рік”.

Продовжено реалізацію Урядової програми “Доступні ліки”:

➤ забезпечено ефективну роботу програми реімбурсації “Доступні ліки”, яка направлена на системне лікування трьох пріоритетних нозологій, на які найчастіше хворіють українці, це діабет II типу, астма, та відповідно серцево-судинні захворювання. На кінець 2019 року кількість препаратів у реєстрі лікарських засобів, які підлягають реімбурсації збільшено майже вдвічі порівняно з початком дії програми реімбурсації (2017 рік), і налічувала вже 254 торгові назви, 78 з яких повністю безоплатні для пацієнтів. Лікарські засоби в рамках програми пацієнти отримували в 7840 аптечних закладах по всій Україні (на кінець 2019 року);

➤ в період з вересня по грудень 2019 року по програмі “Доступні ліки” було виписано загалом 5,2 млн. рецептів (в розрізі нозологій: бронхіальна астма – 162 499 рецептів, серцево-судинні захворювання – 4 192 556 рецептів, цукровий діабет – 851 677 рецептів), за якими державою було відшкодовано аптечним закладам коштів на суму 323,9 млн. гривень. У 2019 році на програму загалом було виділено 1 млрд. гривень. В загальному за 2019 рік було відшкодовано аптечним закладам за відпущені ліки в рамках програми коштів на суму близько 887,1 млн. гривень;

➤ для подальшої реалізації політики удосконалення програми реімбурсації ліків, 27 листопада 2019 р. прийнято постанову Кабінету Міністрів України № 1069 “Про внесення змін до Порядку визначення розміру реімбурсації лікарських засобів”, якою були внесені зміни для оптимізації роботи програми. За рахунок даних змін, аптечні заклади матимуть в наявності повний асортимент лікарських засобів, які відпускаються в рамках програми для пацієнтів. Даними змінами передбачено, що виробники ліків, для участі в програмі подаватимуть зобов’язання забезпечити безперебійну наявність лікарського засобу на території України протягом дії реєстру лікарських засобів, які підлягають реімбурсації;

➤ фінансування програми реімбурсації “Доступні ліки” передбачає 2,1 млрд. грн., що надасть можливість у 2020 році розширити програму новими лікарськими засобами для збереження здоров’я українців.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 15 січня 2020 р. № 23 затверджено перелік опорних закладів охорони здоров’я у госпітальних округах на період до 2023 року.

Затверджено номенклатури (перелік) лікарських засобів (наказ МОЗ від 28 грудня 2019 р. № 2711) – основоположний процес в закупівлях, що дозволить отримати життєво необхідні ліки раніше.

Вперше на закупівлю ліків та медвиробів на централізованому рівні додатково виділено 3,2 млрд. гривень. Таким чином, загальний бюджет на закупівлі лікарських засобів та медичних виробів у 2020 році складатиме близько 9,7 млрд. грн., що є рекордною сумою на закупівлю ліків для громадян України. Очікується, що цих коштів разом зі зниженням цін на ряд препаратів вистачить на забезпечення практично повної потреби за усіма 38 напрямками.

Довідково: МОЗ проводить розширення переліку закупівель лише тоді, коли забезпечить ліками всіх пацієнтів за вже існуючими напрямками. Такий підхід забезпечує рівний та гарантований доступ до медичної допомоги та не дозволяє зменшувати доступ до лікування для тих пацієнтів, що вже отримують лікування.

Вперше при формуванні переліку закупівель на 2020 рік використовувались методи оцінки медичних технологій (ОМТ або НТА – health technology assessment) із залученням фахівців Департаменту оцінки медичних технологій

Державного експертного центру МОЗ. Оцінка медичних технологій проводиться для комплексної оцінки показників клінічної ефективності, економічної доцільності та організаційних проблем застосування лікарських засобів, медичних виробів та інших медичних технологій. Такий підхід дозволяє приймати ефективні стратегічні рішення у сфері охорони здоров'я, зокрема визначати, які лікарські засоби доцільно фінансувати та закуповувати державою за кошти платників податків.

З 2020 року оцінка медичних технологій стане обов'язковою при плануванні державних закупівель та формуванні номенклатури закупівель. Даний підхід дозволяє раціонально використовувати бюджетні кошти, досягти економії коштів і збільшити забезпеченість ліками пацієнтів України. МОЗ і надалі буде приймати управлінські рішення на основі найкращих доступних даних з метою ефективного використання коштів платників податків.

Основні зміни в переліку лікарських засобів та медичних виробів, які будуть закуповуватись за кошти 2020 року:

➤ пацієнти, хворі на туберкульоз, отримають новий протитуберкульозний препарат. Претоманід – це третій новий протитуберкульозний препарат, схвалений за більш ніж 40 років Управлінням з санітарного нагляду за якістю харчових продуктів та медикаментів, США (FDA), а також перший, який був розроблений некомерційною організацією, а саме TB Alliance. Застосування нового препарату дозволить не тільки збільшити кількість пацієнтів, які одужають, але й суттєво зекономити кошти державного бюджету, так як вартість застосування комбінації лікарських засобів “претоманід-бедаквілін-лінезолід” протягом 26 тижнів складатиме приблизно 50 тис. грн., тоді як курс лікування менш ефективними комбінаціями по 6–8 препаратів коштує 120 тис. грн. та триває до двох років. Таким чином очікується, що вдасться пролікувати близько 2 600 пацієнтів, а економія для такої кількості пацієнтів складатиме близько 200 млн. гривень. Ці кошти будуть направлені на збільшення охоплення лікуванням інших пацієнтів. Україна стає першою країною в Східній Європі та Центральній Азії, що буде закуповувати вказаний препарат;

➤ пацієнти, хворі на рак, отримають доступ до сучасного лікування:

- для пацієнтів з раком нирки буде закуплений препарат сунітініб або пазопаніб в залежності від того, хто з виробників надасть найкращу цінову пропозицію. Це два інноваційних препарати, які мають схожі показники ефективності та безпеки при лікуванні раку нирки;

- для пацієнтів з раком легень буде закуплений лікарський засіб пеметрексед. Рак легень є одним з лідерів за захворюваністю, поширеністю, смертністю, а також показником DALY, який розраховується за кількістю років якісного (здорового) життя, втрачених внаслідок настання непрацездатності або передчасної смерті в результаті захворювання. Пеметрексед – це генеричний препарат, зареєстрований в Україні та світі, його виробляють багато

виробників, а отже буде можливо отримати кращу ціну і забезпечити велику кількість пацієнтів доступом до лікування;

- для пацієнтів з онкогематологічними захворюваннями, зокрема, з мієлодиспластичним синдром буде забезпечено доступ до лікарського засобу азацитидин;

- пацієнти з ВІЛ/СНІД отримають доступ до комбінованого препарату тенофовір алафенамід/емтрицитабін/долутегравір. Тенофовір алафенамід / емтрицитабін / долутегравір (TAF/FTC/DTG) дозволений до використання в Європейському Союзі на основі досліджень, що показують подібну ефективність, але менше побічних реакцій у порівнянні з Тенофовіром дизопроксил фумаратом (TDF). Режим лікування на основі TAF є настільки ж ефективними, як і лікування на основі TDF при лікуванні першої лінії, а також при зміні схеми лікування, але мають кращий профіль безпеки (менше побічних ефектів). Вартість місячного курсу TAF/FTC/DTG у країнах з низьким та середнім рівнем доходу є нижчою за аналогічні схеми. Таким чином пацієнти, які живуть з ВІЛ-інфекцією в Україні, матимуть можливість приймати більш безпечний препарат з фіксованою дозою і без збільшення витрат на лікування;

- для розвитку системи донорства крові вперше будуть закуплені витратні матеріали для лабораторного обладнання Alinity s. Зазначене обладнання має вищу точність, водночас вартість обстеження однієї донації не буде перевищувати вартість такого обстеження обладнанням Architect i2000sr, що використовується на даний час;

- діти молодшого віку із пересадженими органами отримають доступ до рідкісних форм імуносупресивних препаратів. Продовжуючи курс на розвиток системи трансплантації, до переліку закупівель були включені рідкісні форми імуносупресії для дітей до 5 років, а саме: такролімус, циклоспорин, мофетил мікофенолат. Це дозволить спростити використання імуносупресії у дітей, а також отримати кращий клінічний результати для цих пацієнтів;

- пацієнти отримають доступ до безцементних ендопротезів. До переліку закупівель на додачу до цементних ендопротезів будуть повернуті безцементні, так як існують пацієнти, для яких необхідно застосовувати саме їх. Наприклад, для молодих пацієнтів рекомендується саме безцементні ендопротези, так як вони більш універсальні, мають кращі клінічні показники в післяопераційній реабілітації та більший термін використання. Водночас у пацієнтів літнього віку та зі слабким кістковим запасом для отримання кращої стабільності та зменшення ризику перипротезного перелому стегнової кістки рекомендується цементний ендопротез.

З метою забезпечення інтеграції української медичної науки у міжнародний дослідницький простір вперше затверджено вимоги до учасників конкурсу та критерії оцінки заявок на фінансування наукових досліджень і розробок за кошти державного бюджету, результати яких забезпечуватимуть інтеграцію української

медичної науки у міжнародний дослідницький простір (публікація наукових статей у виданнях, що індексуються у провідних міжнародних наукометричних базах даних, патенти на винаходи, залучені кошти на наукові дослідження (державно-приватне партнерство та міжнародні гранти) (наказ МОЗ від 13 грудня 2019 р. № 2453). Вперше було затверджено положення про комісію з питань науково-дослідних робіт, де встановлюються правила чесної та прозорої роботи комісії з питань науково-дослідних робіт та деперсоніфікація даних учасників конкурсу (наказ МОЗ від 25 жовтня 2019 р. № 2157).

Продовжено запровадження електронних медичних карток у тестовому режимі – з вересня 2019 року більше 50 закладів первинної ланки та їх лікарі приєднались до тестування електронних медичних записів за класифікацією ІСРС- 2. Тобто, лікарі отримали можливість записати результати огляду та візиту пацієнта в електронну систему охорони здоров'я (далі – eHealth).

Довідково: лікар отримав можливість зафіксувати симптоми, діагноз і потреби у подальших діях, використовуючи просту автоматизовану класифікацію, а не вводячи цю інформацію вручну.

Це одночасно дозволяє скоротити час на заповнення документів і покращити якість їх наповнення. Якщо сімейний лікар пішов у відпустку або на лікарняний, завдяки електронним медичним записам інший лікар зможе приймати його пацієнтів, дотримуючись попередніх призначень та курсу лікування, – адже все зрозуміло зафіксовано в електронному виді. Запуск електронних медичних записів в тестовому режимі та подальша реєстрація в eHealth закладів і співробітників спеціалізованих закладів – це перші кроки до впровадження єдиної електронної медичної картки на всі заклади в Україні, що вже відбудеться в 2020 році. Повноцінна її робота також стає можливою завдяки затвердженню на національному рівні класифікаторам хвороб та інтервенцій. Пацієнт отримає доступ до своєї медичної історії та не залежатиме від паперової картки. Електронна медична картка дозволить завжди мати під рукою інформацію про алергії, вакцинацію, перебіг хронічних захворювань, хірургічні втручання та інше. Простий та швидкий доступ до такої інформації може врятувати життя і допоможе уникнути медичних помилок.

Електронна система охорони здоров'я отримала атестат відповідності державним вимогам комплексної системи захисту інформації. Норми комплексної системи захисту інформації – лише частина політики безпеки eHealth. Архітектура системи пройшла міжнародну експертизу і побудована таким чином, щоб виключити варіант найменшої маніпуляції. eHealth – одна з небагатьох систем в Україні, в якій реалізовані найсучасніші засоби захисту, серед яких: використання користувачами кваліфікованих електронних підписів, відокремлене зберігання медичних та персональних даних, алгоритми, що забезпечують цілісність даних та інші.

Довідково: на даний час, в електронній системі охорони здоров'я відбувається реєстрація закладів охорони здоров'я;

реєстрація облікових записів лікарів, головних лікарів (різні користувачі мають різні права в системі – внесення, перегляд інформації, внесення змін та доповнень до неї);

виписки електронного рецепту за програмою “Доступні ліки”;

створення, внесення, перегляд та обмін деклараціями про вибір лікаря, який надає первинну медичну допомогу, рецептами, направленнями, медичними записами, іншою інформацією та документами;

збереження, автоматичне резервування і відновлення даних;

підпис кваліфікованим електронним підписом всіх документів, що вносяться до Центральної бази даних медичними працівниками.

Подальші заплановані дії

- Формування доступної та спроможної мережі для надання якісних медичних послуг.

- Повноцінний запуск програми медичних гарантій.

- Забезпечення надання медичних послуг та здійснення фармацевтичної діяльності кваліфікованими фахівцями, які навчаються протягом всієї професійної кар’єри.

- Забезпечення доступності, раціонального призначення та застосування безпечних, ефективних та якісних лікарських засобів і медичних виробів лікарями, провізорами та пацієнтами, зокрема шляхом:

- встановлення бар’єрів для потрапляння в обіг фальсифікованих лікарських засобів;
- розширення доступу пацієнтів, що користуються програмою “Доступні ліки”, до нових лікарських засобів, за рахунок розширення програми новими нозологіями з відповідним збільшенням державного фінансування;
- розширення переліку лікарських засобів, за якими виписується електронний рецепт;
- збільшення забезпечення госпіталізованих пацієнтів безоплатними ліками та медичними виробами, що закуплені коштом державного бюджету;
- створення системи моніторингу оцінки якості надання фармацевтичних послуг, шляхом створення Агенції з фармацевтичних питань;
- забезпечення створення єдиного електронного простору реєстрації лікарських засобів, шляхом запровадження електронного дос’є (CTD);
- оптимізації мережі аптечних закладів для забезпечення належного доступу населення до необхідних ліків у сільській місцевості через взаємодію функціонування аптечних закладів з центрами первинної медико-санітарної допомоги, що розташовані у сільській місцевості;
- запровадження централізованих закупівель за державний бюджет лікарських засобів, які включені до Національного переліку основних лікарських засобів, доповнення зазначеного переліку препаратами

включеними до номенклатури лікарських засобів та медичних виробів, що закупаються за напрямами використання бюджетних коштів;

- забезпечення раціонального призначення протимікробних засобів (антибіотиків) та системи моніторингу за їх раціональним призначенням.
- Розроблення концепції розвитку системи охорони здоров'я до 2030 року.
- Створення умов для надання кращих медичних послуг за рахунок безперервних, якісних даних, сучасних технологій і знань, та зручних цифрових сервісів, які відповідають потребам пацієнтів, надавачів послуг та управлінців:
 - забезпечення сталого розвитку електронної системи охорони здоров'я та електронних сервісів;
 - запровадження електронних медичних карток пацієнтів в рамках реалізації програми медичних гарантій та поза нею;
 - розширення електронного рецепту на всі препарати, що відпускаються за рецептом;
 - запровадження функціоналу медичних висновків, як альтернативи паперовим довідкам, та обміну ними між державними інформаційними системами з метою оптимізації процесу отримання адміністративних та інших послуг.

Ціль 2.3. Люди довше живуть

Створено умови для оновлення автопарку спеціалізованого санітарного транспорту – 28 грудня 2019 р. завершено тендери на закупівлю автомобілів для 6 регіонів (433 автомобілів у Вінницькій, Донецькій, Одеській, Полтавській, Тернопільській областях та м. Києві). Очікується поставка 86 автомобілів у Вінницю, 42 автомобілів в Тернопільську, 44 автомобілів в Донецьку, 92 автомобілів в Полтавську, 130 автомобілів в Одеську області та 39 автомобілів у м. Київ.

З вересня 2019 р. по січень 2020 року до інформаційно-аналітичної системи “Централь 103” підключено 9 областей (Чернігівська, Кропивницька, Івано-Франківська, Рівненська, Запорізька, Хмельницька, Львівська, Житомирська та Полтавська області). Таким чином, кількість регіонів, де працюють нові центральні оперативно-диспетчерські служби екстреної медичної допомоги, які підключені до інформаційно-аналітичної системи “Централь 103” збільшено до 16. Програмне забезпечення центральних оперативно-диспетчерських служб дає можливість бачити найближчу вільну машину за GPS.

Довідково: запровадження єдиної диспетчерської служби на регіон означає, що кожен українець зможе зателефонувати на номер 103 і бути впевненим, що за необхідності до нього буде направлена найближча бригада екстреної медичної

допомоги – навіть якщо вона буде з іншого району або області. Крім того, створення сучасних диспетчерських служб дозволяє:
зменшити час обробки виклику: від 3–5 хвилин до 1 хвилини у 90 % випадків;
покращити норматив доїзду на екстрені випадки – до 10 хвилин в містах і до 20 хвилин у сільській місцевості;
у середньому на 20 % зменшити пробіг автомобілів екстреної медичної допомоги;
зібрати актуальну і достовірну статистику, яку можна аналізувати для поліпшення надання екстреної допомоги.

28 грудня 2019 р. завершено тендери на закупівлю манекенів для оснащення навчально-тренувальних підрозділів центрів екстреної медичної допомоги та медицини катастроф 6 регіонів (у Вінницькій, Донецькій, Одеській, Полтавській, Тернопільській областях та м. Києві).

Створено умови для надання послуг з трансплантації органів та гемопоетичних стовбурових клітин у всіх закладах, які спроможні їх надавати, та забезпечено їх оплату:

➤ прийнято постанову Кабінету Міністрів України від 18 грудня 2019 р. № 1083 “Про затвердження переліку послуг та тарифів на послуги з надання третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги методом трансплантації органів та інших анатомічних матеріалів, які надаються учасниками пілотного проекту щодо зміни механізму фінансового забезпечення оперативного лікування з трансплантації органів та інших анатомічних матеріалів”. До переліку учасників пілотного проекту медичних виробів для надання третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги методом трансплантації органів та інших анатомічних матеріалів включено всі заклади охорони здоров’я, які мають ліцензію на медичну практику, що передбачає можливість лікування методом трансплантації органів;

➤ укладено договори з учасниками пілотного проекту медичних виробів для надання третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги методом трансплантації органів та інших анатомічних матеріалів. Здійснено попередню оплату послуг з трансплантації органів та інших анатомічних матеріалів. Розширено перелік закладів, в яких з державного бюджету здійснюється оплата послуг з трансплантації органів та гемопоетичних стовбурових клітин, що дасть можливість отримати лікування методом трансплантації всім громадянам, які проходять лікування в зазначених закладах без необхідності додаткових витрат зі сторони пацієнта, що сприятиме підвищенню тривалості життя.

В Україні починається трансформація будинків дитини у центри реабілітації та паліативної допомоги дітям, в яких діти зможуть проходити фізичну, медичну, соціальну, психологічну реабілітацію та корекцію, отримуватимуть паліативну допомогу. Допомога надаватиметься як стаціонарно, так і амбулаторно. Водночас новостворені центри не перетворюються на інтернати, адже допомога дітям

надаватиметься в присутності батьків або людей, які їх замінюють. Оплачуватиме такі реабілітаційні послуги НСЗУ.

Подальші заплановані дії

•Зміцнення впевненості громадян України у спроможності держави забезпечити доступну, своєчасну та якісну медичну допомогу у разі раптового погіршення здоров'я через хворобу чи травмування, зокрема шляхом:

- забезпечення надання ефективної першої допомоги та удосконалення підходів до реагування на надзвичайні ситуації;
- удосконалення механізму догоспітальної категоризації викликів екстреної медичної допомоги;
- запровадження ефективних маршрутів пацієнтів у невідкладних станах;
- запровадження нової моделі розподілу посадових обов'язків в системі екстреної медичної допомоги та зміни у підготовці та перевірці кваліфікації фахівців;
- забезпечення якості надання послуг екстреної медичної допомоги;
- запровадження нових підходів до організації екстреної медичної допомоги на госпітальному етапі у разі перебування людини у невідкладному стані.

•Запровадження трансплантації органів від донора-трупа та трансплантації гемопоетичних стовбурових клітин від неродинного донора в Україні, зокрема:

- забезпечення введення діагностики смерті мозку в рутинну медичну практику;
- забезпечення повноцінного функціонування системи трансплантації органів від донорів-рупів в Україні;
- забезпечення пост трансплантаційного супроводу;
- створення регіональної мережі імунологічних лабораторій;
- створення системи контролю якості, безпеки та простежуваності анатомічних матеріалів;
- розроблення механізму залучення всіх видів транспорту до транспортування органів;
- забезпечення повноцінного функціонування системи трансплантації гемопоетичних стовбурових клітин в Україні;
- приєднання реєстру потенційних донорів гемопоетичних стовбурових клітин до Світової асоціації донорів кісткового мозку (WMDA).

•Забезпечення пацієнтів ефективними та якісними заходами на всіх етапах боротьби з онкологічними захворюваннями, зокрема:

- розроблення та затвердження Загальнодержавної програми контролю онкологічних захворювань;
- вдосконалення механізму збору, обробки та аналізу даних щодо випадків онкологічних захворювань;

- збільшення вимог до надання послуг з діагностики та спеціального лікування онкологічних захворювань у дорослих та дітей за Програмою медичних гарантій у 2021 році;
- забезпечення у повному обсязі потреби з діагностики та лікування за напрямом “дитяча онкологія”.
- Зменшення страждань пацієнтів, що потребують паліативної допомоги та покращення якості їх життя, зокрема шляхом:
 - запровадження мультидисциплінарного підходу у наданні пацієнтам паліативної допомоги відповідно до сучасних міжнародних підходів та рекомендацій;
 - забезпечення підготовки професіоналів у сфері охорони здоров’я за напрямом “паліативна допомога”;
 - сприяння розбудові системи хоспісної допомоги;
 - підвищення обізнаності населення про паліативних хворих та паліативну допомогу, вжиття заходів для залучення до процесу надання допомоги пацієнту самого пацієнта, його рідних та громадськості.

3. Міністерство соціальної політики

Ціль 3.1. Людина з інвалідністю, яка може та хоче працювати, має для цього всі можливості, а людина, яка не може працювати за станом здоров'я, отримує гідний рівень утримання та догляду. Наявність інвалідності не повинна бути причиною бідності та ізоляції від суспільства

З метою забезпечення технічними засобами реабілітації на рівні 100 % осіб, які їх потребують, у 2019 році збільшено обсяг видатків державного бюджету на забезпечення окремих категорій населення технічними та іншими засобами реабілітації на 786,95 млн. гривень (Закон України від 31 жовтня 2019 р. № 265- IX “Про внесення змін до Закону України “Про Державний бюджет України на 2019 рік”).

Осучаснено та приведено до міжнародних стандартів каталог технічних засобів реабілітації, який розміщено на веб-сайті Мінсоцполітики. Робота каталогу дає можливість забезпечити вільний доступ до інформації про технічні засоби реабілітації для осіб з інвалідністю та фахівців, які залучені у процес забезпечення засобами.

Відновлено реабілітацію за державні кошти всіх дітей з інвалідністю незалежно від діагнозу, тоді як на початку 2019 року таку реабілітацію проходили лише діти з інвалідністю внаслідок дитячого церебрального паралічу.

З метою сприяння всебічній інтеграції осіб з інвалідністю у повноцінне суспільне життя у 2019 році Фондом соціального захисту інвалідів закуплено та отримано громадами 48 спеціально обладнаних автомобілів для перевезення осіб з інвалідністю, з яких 24 таких автомобілі видано протягом вересня 2019 року – січня 2020 року.

З метою отримання консультативної допомоги запроваджено спеціалізовану гарячу лінію (15-39), куди особа з інвалідністю може звернутися зі своїми проблемами.

Державною службою зайнятості реалізується комплекс заходів щодо працевлаштування та підтримки підприємницької ініціативи серед зареєстрованих безробітних людей з інвалідністю. Протягом 2019 року профорієнтаційні послуги отримали 46,3 тис. безробітних осіб з інвалідністю, що на 7,8 % більше, ніж у 2018 році. Кількість осіб з інвалідністю, які були працевлаштовані, становила 13,8 тис. осіб, що на 4,6 % більше, ніж у 2018 році. На нові робочі місця з компенсацією витрат роботодавцю єдиного внеску працевлаштовано 332 особи з інвалідністю. Протягом 2019 року 192 особи з інвалідністю відкрили власну справу за рахунок отримання одноразової виплати допомоги по безробіттю.

Подальші заплановані дії

- Підвищення якості професійної реабілітації, підготовки і перекваліфікації осіб з інвалідністю та посилення вимог до рівня освіти у навчальних закладах.
- Формування культури прийняття людини з інвалідністю як повноправного учасника соціального і професійного життя через широку систему просвітницьких заходів та залучення до таких заходів усіх суспільних інституцій.
- Запровадження ефективного механізму забезпечення технічними засобами реабілітації людей з інвалідністю відповідно до потреби.
- Спрощення доступу до адміністративних сервісів та послуг особам з інвалідністю.
- Перегляд системи сприяння працевлаштуванню осіб з інвалідністю на умовах відкритого ринку, що дозволить надавати пільги та стимули будь-якому роботодавцю, що працевлаштовуватиме осіб з інвалідністю.
- Розроблення і прийняття програми щодо активних механізмів для надання можливості створення ФОП з числа осіб з інвалідністю.

Ціль 3.2. Кожна дитина зростає та виховується в родині або в умовах, максимально наближених до сімейних, у благополучному, доброзичливому та безпечному середовищі, де дбають про потреби та інтереси дітей

Для досягнення цілі у 2019 році:

- профінансовано придбання 1971 житлового приміщення дітям-сиротам, дітям, позбавленим батьківського піклування, особам з їх числа, в тому числі грошову компенсацію на придбання такого житла;
- придбано 14 дитячих будинків сімейного типу;
- розпочато будівництво трьох дитячих будинків сімейного типу та шести малих групових будинків;
- відремонтовано один дитячий будинок сімейного типу та виготовлено проектно-кошторисну документацію для трьох.

З 2020 року збільшено розмір грошового забезпечення батькам-вихователям і прийомним батькам із 70 % прожиткового мінімуму для дітей відповідного віку за кожную дитину-вихованця та кожную прийомну дитину до 100 % прожиткового мінімуму для працездатних осіб за кожную дитину-вихованця та кожную прийомну дитину (постанова Кабінету Міністрів України від 24 грудня 2019 р. № 1101).

Також з 2020 року підвищено державні соціальні допомоги:

- дітям-сиротам та дітям, позбавленим батьківського піклування, які виховуються в прийомних сім'ях та дитячих будинках сімейного типу із 2 до 2,5 прожиткових мінімумів для дітей відповідного віку;
- дітям з інвалідністю, які виховуються в прийомних сім'ях та дитячих будинках сімейного типу із 2 до 3,5 прожиткових мінімумів для дітей відповідного віку.

З метою встановлення кримінальної відповідальності за втягнення дітей до участі у діяльності не передбачених законом воєнізованих або збройних формувань, а також посилення кримінальної відповідальності за втягнення дітей у злочинну діяльність Урядом схвалено та подано до Верховної Ради України проект Закону України “Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо встановлення кримінальної відповідальності за втягнення дітей до участі у діяльності не передбачених законом воєнізованих або збройних формувань” (реєстраційний номер 3040 від 10 лютого 2020 р.).

З метою забезпечення виконання II етапу реалізації Національної стратегії реформування системи інституційного догляду та виховання дітей на 2017–2026 роки розроблено відповідний проект плану заходів.

З метою зменшення кількості випадків домашнього насильства Урядом прийнято рішення щодо створення гарячої лінії (15-47) для осіб, постраждалих від торгівлі людьми, домашнього насильства, насильства за ознакою статі, насильства стосовно дітей, або про загрозу вчинення такого насильства (постанова Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2019 р. № 1145 “Про поширення експериментального проекту із створення “єдиного входу” опрацювання звернень громадян та запитів на публічну інформацію на опрацювання звернень та повідомлень про/або від осіб, які постраждали від торгівлі людьми, домашнього насильства, насильства за ознакою статі, насильства стосовно дітей, або про загрозу вчинення такого насильства”). Експериментальний проект запроваджено з 2020 року, через гарячу лінію надаватимуться консультації щодо всіх форм домашнього насильства, діяльності спеціалізованих служб підтримки постраждалих осіб від домашнього насильства та насильства за ознакою статі, абонентам анонімно або з належним дотриманням правового режиму, конфіденційності інформації з обмеженим доступом.

Подальші заплановані дії

- Реалізація завдань та заходів щодо реалізації II етапу Національної стратегії реформування системи інституційного догляду та виховання дітей на 2017–2026 роки.

- Створення розвиненої системи сімейних форм виховання дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, поширення практики патронату та наставництва.

- Забезпечення реалізації державної політики у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, проведення широких інформаційних кампаній, метою яких є привернення уваги громадськості до проблематики насильства у різних його проявах.

- Формування “нульової толерантності” до проявів домашнього насильства та активізація роботи щодо створення спеціалізованих служб підтримки постраждалих осіб в адміністративно-територіальних одиницях регіонів, удосконалення механізмів притягнення до відповідальності кривдників.

Ціль 3.3. Сім’ї, що опинилися в складних життєвих обставинах, зокрема через низькі доходи, отримують своєчасну та професійну допомогу, включаючи фінансову, яка спрямована на швидкий вихід із кризи та подолання складних життєвих обставин

З метою забезпечення соціальної підтримки сімей, які цього найбільше потребують, уніфікації принципів призначення державної допомоги сім’ям з дітьми та встановлення адресного підходу для призначення державних соціальних допомог Урядом схвалено та здійснюється супроводження у Верховній Раді України проекту Закону України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України” (реєстраційний номер 2494 від 25 листопада 2019 р.), який 14 січня 2020 р. прийнято Верховною Радою України за основу із скороченим строком підготовки.

З метою реалізації державної політики з питань державного контролю за додержанням вимог законодавства під час надання соціальної підтримки та з питань захисту прав дітей створено Державну соціальну службу України, а також затверджено положення про її діяльність (постанова Кабінету Міністрів України від 18 грудня 2019 р. № 1053).

Спрощено умови призначення житлових субсидій окремим категоріям громадян (постанова Кабінету Міністрів України від 20 жовтня 2019 р. № 878), зокрема:

- надано можливість призначення житлової субсидії дитячим будинкам сімейного типу на понаднормову площу житла;
- при призначенні житлової субсидії до доходу дитячого будинку сімейного типу не враховуватиметься матеріальна допомога, яка виплачується за рахунок коштів державного або місцевих бюджетів, стипендія на дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, а також придбані дитячим будинком сімейного типу транспортні засоби;
- не враховуватимуться доходи одного з членів подружжя, якщо обом більше 60 років і вони проживають у сільській місцевості або селищах міського типу, у разі, коли їх зареєстроване (фактичне) місце проживання відмінне від адреси домогосподарства;

- субсидія військовослужбовцям призначатиметься без отримання інформації про сплату ними єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування;
- домогосподарства матимуть право на субсидію за наявності причепа, з дати випуску якого минуло менше 5 років.

Урядом удосконалено порядок призначення житлових субсидій, відповідно до якого громадянам, які одержували житлову субсидію на придбання скрапленого газу, твердого побутового палива та на оплату житлово-комунальних послуг і у них відсутня прострочена заборгованість з оплати послуг, житлова субсидія на оплату житлово-комунальних послуг при наступному призначенні надається у грошовій готівковій формі (постанова Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2019 р. № 1123).

З метою визначення та затвердження реального прожиткового мінімуму, як базового державного соціального стандарту, на основі якого визначаються державні соціальні гарантії, Урядом схвалено та подано до Верховної Ради України законопроекти, які передбачають зміну підходів до встановлення розмірів посадових окладів, а саме не в залежності від прожиткового мінімуму, а від мінімального розміру посадового окладу для відповідних категорій працівників, що передбачається затверджувати законом про Державний бюджет України на відповідний рік (реєстраційні номери 2720, 2721 від 13 січня 2020 р.). Це, в свою чергу, має створити можливості для ефективного бюджетного планування, а також забезпечить передумови для суттєвого підвищення прожиткового мінімуму.

Для надання адміністративних послуг соціального характеру із застосуванням електронного документообігу в 111 об'єднаних територіальних громадах впроваджується програмний комплекс “Інтегрована інформаційна система “Соціальна громада”. Програмний комплекс дозволяє забезпечити прийом первинних документів від громадян на призначення соціальних допомог, житлових субсидій, пільг в об'єднаних територіальних громадах за місцем їх проживання та передавати їх в електронному вигляді органам соціального захисту населення райдержадміністрацій. Це надає зручність для мешканців об'єднаних територіальних громад, особливо віддалених від районних управлінь соціального захисту населення.

У Законі України “Про Державний бюджет України на 2020 рік” вперше визначено бюджетну програму КПКВК 2501510 “Компенсація частини витрат на здійснення заходів з реалізації державних програм соціального захисту населення” у сумі 150 млн. грн. для розвитку системи фронт – офісів у сфері соціального захисту населення. Бюджетне фінансування забезпечить покращення роботи посадових осіб фронт-офісів об'єднаних територіальних громад, дасть змогу заохотити їх до високопродуктивної та ініціативної праці, а також підвищити її ефективність.

Подальші заплановані дії

- Розроблення підзаконних нормативно-правових актів щодо підвищення розміру допомоги на дітей, над якими встановлено опіку чи піклування, зміни умов призначення допомоги на дітей одиноким матерям та державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям, щодо надання допомоги на здобуття економічної самостійності малозабезпеченої сім'ї (після прийняття проекту Закону України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України” (реєстраційний номер 2494 від 25 листопада 2019 р.).

- Подальше удосконалення порядку надання житлових субсидій населенню шляхом посилення їх адресності.

- Розвиток системи фронт-офісів у сфері соціального захисту населення, які надають зручні та доступні сервіси громадянам.

- Запровадження грошової компенсації за надані фронт-офісами, утвореними об'єднаними територіальними громадами, послуги мешканцям територіальних громад з приймання документів для призначення соціальних допомог та їх передачу структурним підрозділам з питань соціального захисту населення в електронній формі.

- Розширення переліку суб'єктів упровадження програмного комплексу “Соціальна громада” для надання мешканцям територіальних громад адміністративних послуг соціального характеру із застосуванням електронного документообігу.

Ціль 3.4. Для людей похилого віку створено умови для активного життя, вони мають кваліфікований та сучасний догляд і гідне матеріальне забезпечення. Створено умови для безпечного добровільного пенсійного накопичення

Розширено функціонал веб-порталу електронних послуг Пенсійного фонду України для доступу до ресурсів веб-порталу з мобільних пристроїв (смартфон, планшет).

Крім того, розроблено мобільний застосунок “Пенсійний фонд”, що забезпечує доступ до електронних сервісів Пенсійного фонду України у зручному форматі. Версії мобільного додатку для пристроїв з операційними системами Android та iOS розміщені в Play Market та App Store, відповідно. На даний час кількість користувачів становить 47 810 осіб. Застосунок дозволяє:

- подавати документи для призначення або перерахунку пенсії;
- отримувати доступ до електронної пенсійної справи;

– переглядати та отримувати відомості про виплачену заробітну плату, сплачені на користь особи страхові внески, набутий страховий стаж.

Впроваджено нову модель звернення за призначенням пенсії за принципом “одне відвідування”, що передбачає подання документів виключно в електронному вигляді зі зверненням до сервісного центру один раз за отриманням пенсійного посвідчення. Ця модель дозволяє особам для призначення пенсії формувати електронне звернення, прикріплювати до нього скановані копії необхідних документів, завірені електронним підписом. Ця модель також є однією з складових частин системи надання послуг в електронній формі (“Е-пенсія”), що реалізується Пенсійним фондом України і включає всі заходи з переведення в електронну форму способів та результатів надання послуг, організації обміну даними з іншими реєстрами для зменшення паперового документообігу при наданні послуг.

Для прогнозного розрахунку майбутньої пенсії за віком створено “Пенсійний калькулятор”. При обчисленні страхового стажу та заробітної плати використовуються всі наявні в Пенсійному фонді України дані. За результатами розрахунку на перегляд користувачу надається сума розрахованої пенсії та формується протокол, який містить інформацію про всі складові такого розрахунку (помісячний розрахунок заробітної плати та страхового стажу, індивідуальні коефіцієнти тощо).

З метою повної відмови від паперового документообігу в пенсійному забезпеченні та ведення пенсійних справ виключно в електронному вигляді здійснюється оцифрування (ретроконверсія) пенсійних справ. Так, за грудень 2019 року – січень 2020 року оцифровано 187 658 пенсійних справ. Оцифрування дозволить мати доступ пенсіонерів до матеріалів своєї пенсійної справи в будь-якому сервісному центрі чи на віддаленому робочому місці (точці обслуговування) Пенсійного фонду України, або через мережу Інтернет з використанням засобів веб-порталу електронних послуг Фонду, а також забезпечить наскрізний автоматизований контроль актуальності та достовірності документів, на підставі яких виплачуються пенсії.

Запроваджено електронні трудові книжки (перша черга). Реалізовано відображення в особистому кабінеті на веб-порталі електронних послуг Пенсійного фонду відомостей про трудову діяльність, сформованих за даними звітів роботодавців починаючи з 1998 року. Це є однією з складових системи обліку трудових відносин в електронній формі та дасть можливість відмовитись від паперової трудової книжки. Користувачі мають можливість подання сканованих копій паперових трудових книжок через веб-портал електронних послуг Пенсійного фонду.

З метою посилення соціального захисту найбільш вразливих категорій пенсіонерів Урядом розроблено та подано до Верховної Ради України проект Закону України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України” (реєстраційний номер 2494 від 25 листопада 2019 р.), прийняття якого забезпечить запровадження

державної допомоги на догляд одиноким 80-річним пенсіонерам у розмірі 40 % прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність (у середньому 672 грн. щомісяця).

Довідково: станом на 1 січня 2020 р. середній розмір пенсії становить 3082,98 грн., що на 16,5 % більше ніж на початок 2019 року. Розмір мінімальної пенсії протягом 2019 року підвищився на 9,4 %. При цьому індекс інфляції за 2019 рік становив 104,1 %.

Подальші заплановані дії

- Запровадження автоматичного призначення пенсій при досягненні пенсійного віку без звернення особи.
- Підключення та надання послуг з пенсійного забезпечення через портал державних послуг “Дія”.
- Запровадження (другої черги) системи ведення електронних трудових книжок роботодавцями в онлайн-режимі з використанням сервісів Пенсійного фонду.
- Ведення електронної форми листків непрацездатності.
- Стимулювання до сплати єдиного соціального внеску. Створення умов для підвищення та виведення з тіні доходів, зокрема, шляхом:
 - опрацювання пропозицій щодо передачі Пенсійному фонду України від органів доходів і зборів функції з адміністрування єдиного внеску;
 - встановлення тимчасових обмежень боржникам до виконання ними зобов’язань з погашення заборгованості зі сплати єдиного внеску.
- Стимулювання відповідального ставлення до фінансів та їх накопичення на власну старість, створення умов для безпечного добровільного пенсійного накопичення.

4. Міністерство культури, молоді та спорту

Ціль 4.1. Українці відчують свою приналежність до єдиного українського культурного простору

Затверджено нові Програми, спрямовані на залучення до регулярного читання понад 1 млн. дітей та молоді через розширення пропозиції дитячої літератури та промоцію читання, запуск дослідження викладання літератури в школі для виявлення читацьких уподобань школярів, що становить 50 % бюджету Українського інституту книги (програми на 2020 рік з популяризації читання, поповнення фондів публічних бібліотек, українська цифрова бібліотека, “Нова українська книга”).

Спільно з народними депутатами розроблено проект Закону України “Про українську жестову мову” (реєстраційний номер 2340 від 29 жовтня 2019 р.), положення якого гарантують рівні права для осіб з інвалідністю на визнання й підтримку їх особливої культурної та мовної самобутності, особливо в частині жестових мов і культури осіб з вадами слуху. Прийняття цього Закону покращить доступ до інформації, освіти, культури, охорони здоров'я та інших сфер, що в результаті полегшить життя осіб з порушенням слуху та/або мовлення.

З метою захисту і оживлення культурної спадщини, її інтеграції в життя українців створено Державну інспекцію культурної спадщини та Державну службу охорони культурної спадщини (постанова Кабінету Міністрів України від 4 грудня 2019 р. № 995).

Розроблено проект Закону України щодо збереження традиційного характеру середовища та протидії хаотичній забудові, що врегулює, посилить відповідальність за незаконну забудову, підвищить відповідальність за порушення у сфері охорони культурної спадщини та знизить корупційні ризики.

Зупинено незаконну забудову: з вересня 2019 р. накладено у 20 разів більше фінансових санкцій та вдвічі збільшено кількість приписів про припинення незаконного будівництва порівняно з аналогічним періодом 2018 року.

Понад 1 млн. жителів малих українських міст і селищ долучилися до Днів європейської спадщини – масштабного волонтерського проекту, спрямованого на зближення української та європейської культур, згуртованості громадян навколо української спадщини – маловідомих пам'яток, привернення уваги громадськості до їх історичної та архітектурної цінності.

Косівську мальовану кераміку внесено до Репрезентативного списку нематеріальної спадщини ЮНЕСКО, що доповнює світовий культурний простір українською автентичністю.

Гуцульську коляду та плеси Верховинського району Івано-Франківської області включені до Національного переліку елементів нематеріальної культурної спадщини

України, що гарантує фінансування державою цих традицій для їх збереження і відтворення.

Розроблено проект Закону України “Про ратифікацію Другого протоколу до Гаазької конвенції про захист культурних цінностей у разі збройного конфлікту 1954 року”, який подано до Верховної Ради України Президентом України (реєстраційний номер 0036 від 4 лютого 2020 р.). Положення законопроекту спрямовано на забезпечення моніторингу та контролю держави за переміщенням культурних цінностей, які розміщені на окупованих територіях, посилення відповідальності за порушення міжнародних конвенцій, надання спеціального захисту культурним цінностям на тимчасово окупованих територіях.

Прийнято рішення про створення Музею сучасного мистецтва як центру тяжіння для креативних ідей, просування і промоції сучасного мистецтва, гнучкого інструменту підтримки українського митця.

З метою вимірювання показника результативності політики “Стійке зростання частки населення, яке усвідомлює та поділяє візію України” розроблено опитувальник для регулярних репрезентативних соціологічних досліджень, яке буде вперше проведено в I півріччі 2020 року.

Подальші заплановані дії

- Активізація культурного діалогу щодо питань ідентичності, спільних цінностей та творення спільного блага:

- формування візії, місії та цілей творення гуманітарного середовища в Україні на довгострокову перспективу через широке громадське обговорення та затвердження Стратегії гуманітарного розвитку України до 2050 року;

- розроблення та запуск “культурного барометра” – періодичних досліджень ідентичності українців (у тому числі її множинності, особливостей в кожній області), їх вибір цінностей, підтримку різноманітності, сприйняття світу і себе в світі, усвідомлення доступних інструментів і можливостей для саморозвитку та творчого самовираження, відношення до національної/історичної пам’яті, відчуття громадянського обов’язку, приналежність до місця, гордість за свою місцевість.

- Підвищення рівня участі громадян у культурних практиках:

- запровадження системи показників результативності для закладів культури щодо контенту, репертуару (представлення протягом року не менше 20 % сучасних українських і сучасних світових мистецьких творів в афішах (програмах) театрів, концертних організацій, мистецьких колективів), а також переліку доступних культурних послуг, які мають надаватися у закладах культури (бібліотеках, клубах, мистецьких школах, музеях, театрах, філармоніях, цирках);

- стимулювання попиту на культуру в громадах та створення середовища для збереження і поширення культурних практик шляхом оголошення року аматорського мистецтва в Україні та реалізацію конкурсу міждисциплінарних проектів, програми міжрегіональних обмінів кращими місцевими практиками зі збереження народної творчості та аматорського мистецтва, всеукраїнського конкурсу-огляду аматорських колективів;

- реалізація інноваційних програм Українського інституту книги у партнерстві з бібліотеками, книговидавцями, IT-індустрією спрямованих на повернення моди на читання, створення цифрових майданчиків для читання, підвищення рівня критичного мислення громадян.

- Формування екосистеми сучасного мистецтва, зокрема:

- створення Музею сучасного мистецтва для переосмислення сучасної ідентичності та здобутків українського мистецтва;

- забезпечення спрямування 20 млн. грн. на закупівлю творів мистецтва до державної частини Музейного фонду України;

- врегулювання ринку та переміщення творів мистецтва (зокрема, приватних колекцій та авторських прав митців) для захисту національного культурного надбання України та прав власності колекціонерів, для збільшення прибутку українських митців, збільшення робочих місць, доступності та відкритості приватних колекцій для науковців та громадськості, збільшення виставкових та галерейних проектів;

- фінансування довгострокової оренди (до 20 років) у центральній локації “Арсенале” на Венеціанській бієнале сучасного мистецтва для постійної промоції українських митців.

- Збереження і оживлення культурної спадщини та культурних цінностей, їх спеціальний захист на тимчасово окупованій території:

- створення електронного інформаційного ресурсу для об’єктів рухомої та нерухомої культурної спадщини, а також втрачених (викрадених, залишених) на тимчасово окупованій території культурних цінностей;

- початок реставрації Будинку органної музики – костюлу Святого Миколая, реставрація приміщень Національного заповідника “Софія Київська”;

- розблокування та продовження будівництва “Національного меморіального комплексу Героїв Небесної Сотні – Музею Революції гідності” та продовження будівництва Національного музею “Меморіал жертв Голодомору”;

- завершення роботи над створенням Концепції комплексного розвитку Бабиного Яру з розширенням меж Національного історико-меморіального заповідника “Бабин Яр”, музею тоталітарних режимів;

- розроблення національного законодавства, яке забезпечить захист місць пам’яті національного та міжнародного значення, допоможе встановити спеціальні охоронні режими їх територій (відповідальність за порушення

цілісності місць, означення обов'язків та прав щодо збереження та утримання), але в той же час стимулюватиме розвиток супутньої інфраструктури, покращить їх доступність;

- імплементація положень Нікосійської конвенції 2017 року про загрози культурній спадщині, що введе кримінальну відповідальність за злочини проти культурної спадщини, забезпечить створення спеціалізованих підрозділів (культурної поліції) із захисту та фізичної охорони культурної спадщини;

- створення системи Lost Art Ukraine для постійного збору інформації про цінності українського походження у приватних колекціях, музеях, архівах закордоном; проведення ідентифікації українських цінностей, розшуканих на території інших держав, та їх фізичного повернення в Україну.

- Посилення інтегрованості у загальноєвропейський цивілізаційний простір:

- ратифікація угод та фінансування участі в Програмі “Креативна Європа” 2021–27, європейських преміях (EURL, EFFE, Europa Nostra та ін.), EURIMAGES та угоді Ради Європи про культурні маршрути для підвищення впізнаваності України за ознаками “культура” та “туризм”, збільшення туристичних потоків та доходів українських туристичних і культурних операторів, позиціонування України у світі як безпечного мультикультурного середовища;

- створення умов для подальшого розвитку секторів культурних і креативних індустрій (наближенні національного законодавства до європейських стандартів надання аудіовізуальних медіа послуг);

- зміцнення спроможності культурного сектору щодо реалізації успішних міжнародних проектів (інформаційні і навчальні заходи, в тому числі в регіонах онлайн, а також створення онлайн CRM-системи);

- підготовка до внесення в Список всесвітньої спадщини ЮНЕСКО Чорнобильської зони, археологічного комплексу “Кам’яна могила”, культури Трипілля, Білгород-Дністровської фортеці (Аккерман).

- Розроблення та подання до Верховної Ради України проекту Закону України щодо порядку реалізації прав корінних народів та національних меншин, який унормує рівноправні відносини між українською етнічною нацією, корінними народами та національними меншинами на принципах міжетнічної толерантності та злагоди, рівних можливостей для самореалізації громадян незалежно від статі, раси, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, політичних чи релігійних переконань, мовних та інших ознак.

- Розроблення та запуск роботи безкоштовної онлайн-платформи з вивчення української мови із залученням бібліотек, що підвищить компетентності громадян у частині застосування мови у повсякденному житті, знизить комунікаційні бар’єри та підвищить залученість різних груп населення до спільного інформаційно-культурного простору.

Ціль 4.2. Люди мають вибір і можливість споживати доступні культурні послуги

З метою розширення доступу до якісних і сучасних культурних послуг та оновлення якості та змісту мистецької освіти утворено Державне агентство з питань мистецтв та Державне агентство з питань мистецької освіти (постанова Кабінету Міністрів України від 4 грудня 2019 р. № 995).

Розроблено Концепцію інклюзивної мистецької освіти, яка базується на принципі доступності незалежно від стану здоров'я, психічного та фізичного розвитку людини.

Для створення культурного контенту в громадах з населенням до 50 тис. жителів спільно з Гете-Інститутом в Україні запущено другий цикл “Академії культурного лідера” – річної тренінгової програми, в межах якої буде запущено 50 інноваційних проєктів міждисциплінарними командами, утвореними з представників бізнесу, громадянського суспільства, сфери культури та місцевого самоврядування.

Українським культурним фондом запущено 3 нові партнерські програми: “Культура. Туризм. Регіони” – спільно з програмною USAID “Конкурентоспроможна економіка України” (KEY) та SME.DO (Офіс розвитку малого та середнього підприємництва), які підвищують конкурентоспроможність малого бізнесу в громадах.

Верховною Радою України 19 грудня 2019 р. прийнято Закон України № 414- IX “Про приєднання до Європейського фонду підтримки спільного виробництва та розповсюдження художніх кінематографічних та аудіовізуальних творів (“EURIMAGES”)”, який відкриває низку можливостей для збільшення обсягу українських фільмів у міжнародному прокаті, дистрибуції та промоції кінопроєктів, пільгового кредитування проєктів копродукції, доступу до європейського фонду проєктів обсягом 25 млн. євро на рік.

На розгляд Верховної Ради України подано проєкт Закону України “Про ратифікацію Угоди про спільне виробництво аудіовізуальних творів між Кабінетом Міністрів України та Урядом Канади” (реєстраційний номер 0027 від 28 грудня 2019 р.), який відкриє доступ українським виробникам до канадського кіноринку, дасть змогу реалізувати спільні українсько-канадські проєкти, збільшить дохід індустрії та прискорить просування українського кіно.

Здійснено інвентаризацію, мапування та моделювання базової мережі закладів культури місцевого рівня (спільно з Мінрегіоном). У ході інвентаризації зібрано інформацію про 34 821 заклад культури місцевого рівня (бібліотеки – 16 023, клубні заклади – 17 191, мистецькі школи – 1317, заклади кіномережі – 290). 65 % населення України має доступ лише до цих закладів культури.

З метою вимірювання показника результативності політики “Збільшення вдвічі кількості людей, що відвідують культурні події як в цілому, так і секторально” розроблено опитувальник для регулярних репрезентативних соціологічних досліджень, яке буде вперше проведено в I півріччі 2020 року.

Подальші заплановані дії

- Сприяння розвитку людського капіталу через мистецьку освіту:
 - розроблення, обговорення та запуск реформи “Мистецька освіта майбутнього” для закладів мистецької освіти, проведення аналізу ринку праці галузі культури і мистецтв, диверсифікація освітніх програм з урахуванням потреб регіональних ринків праці, запуск пілотного проекту з упровадження інклюзії у 5 мистецьких школах і коледжах;
 - підвищення якості мистецької освіти через запуск Сертифікаційного центру для викладачів мистецьких шкіл, ліцеїв та коледжів, що посилить спроможність педагогів впроваджувати новий зміст мистецької освіти та забезпечить її якість (сертифіковані викладачі отримають додаткову надбавку в розмірі 20 % посадового окладу з 2021 року);
 - посилення конкурентоспроможності національних індустрій кіно та перформативних мистецтв шляхом трансформації 6 державних закладів мистецької освіти (у тому числі шляхом створення Української академії балету) та створення сучасної навчальної бази для майбутніх кіновиробників, запровадження результативних показників фінансування, посилення практичної підготовки через запровадження дуальної освіти, що додатково розширить можливості для отримання якісної підготовки та стажування студентів в професійних колективах.
- Забезпечення реалізації культурних прав населення через доступність та розмаїття культурних послуг:
 - проведення інвентаризації та оцінки якісного стану мережі закладів культури для оцінки спроможності охоплення (доступність) та задоволення (якість) населення культурними послугами, виявлення конкурентних переваг культури в громадах для стимулювання створення культурно-туристичних кластерів та підвищення туристичної та інвестиційної привабливості територій;
 - розроблення та запуск в окремих містах п’яти пілотних областей трирічної Програми із включення культури як елементу системи економічної та інвестиційної привабливості регіонів з проектним багаторівневим співфінансуванням сфери культури в об’єднаних територіальних громадах, перегляду і підвищення розрядів Єдиної тарифної сітки для працівників закладів культури та вирівнюванням середньої заробітної плати у сфері культури із середнім рівнем заробітної плати у сфері освіти з прив’язкою до стандартів культурних послуг, мультифункціональних центрів культурних послуг, запровадженням ключових показників результативності;

- схвалення Концепції розвитку народних художніх промислів та плану заходів з її реалізації, спрямованих на збереження та передачу унікальних мистецьких технологій між поколіннями, як складової креативних індустрій територій та регіонів;
- оновлення форм адміністративної звітності щодо діяльності музеїв, бібліотек, мистецьких шкіл та інших закладів з надання публічних послуг;
- проведення глибинного соціологічного дослідження мовно-релігійно-культурних практик, традицій та преференцій населення;
- підвищення рівня залученості населення до культурних практик та отримання якісних і доступних культурних послуг через формування стандартів їх надання, створення центрів культурних послуг та забезпечення фінансування з державного фонду регіонального розвитку у розмірі не менше 10 % на проекти у сферах компетенції МКМС.

Ціль 4.3. Українці (особливо молодь) мають можливість брати активну участь у суспільному житті

Утворено Державне агентство розвитку молоді та громадянського суспільства – центральний орган виконавчої влади, основним завданнями якого є реалізація державної політики у молодіжній сфері, у сфері національно-патріотичного виховання та сприяння розвитку громадянського суспільства (постанова Кабінету Міністрів України від 4 грудня 2019 р. № 995) та затверджено Положення про нього (постанова Кабінету Міністрів України від 24 грудня 2019 р. № 1171).

Розроблено та винесено на публічне обговорення Стратегію розвитку молоді до 2030 року, реалізація якої допомагатиме молодим людям проявляти ініціативу, самостійно визначати власні цілі та цінності, мати змогу і бажання самореалізовуватися в Україні, підвищить включеність молодих людей в українському суспільстві та світі.

Підготовлено до запуску найбільшу в Східній Європі програму внутрішньої мобільності молоді у форматі обмінів між різними регіонами України (із залученням до 70–100 тис. учасників віком від 14 до 21 року), на яку виділено 500 млн. гривень. Програма спрямована на збільшення залученості молоді до волонтерства та інших форм громадської активності, формування ідентичності та ключових громадянських компетентностей, підвищення спроможності організацій громадянського суспільства в регіонах України.

Розроблено проект створення сучасних молодіжних просторів у 6 пілотних областях (для міст в понад 20 тис. жителів), через які до 2 млн. молоді отримає доступ до неформальної освіти (у тому числі сучасних цифрових технологій), психологічної підтримки, допомогу у працевлаштуванні та соціалізацію у вільний

час, що забезпечить умови для змістовного дозвілля молоді, її особистісного розвитку та самореалізації, а також формування свідомих молодіжних спільнот.

Переможцем конкурсу та Молодіжною столицею України 2020 року стало місто Тернопіль, як найкраще місто для проживання, розвитку та залучення молоді до усіх сфер життя на місцевому і регіональному рівнях.

Подальші заплановані дії

- Реалізація національної програми мобільності молоді в 2020–2021 роках (до 70–100 тис. безпосередніх учасників, 500 тис. залучених), яка дасть можливість молоді усвідомити себе частиною суспільства, набуті суб'єктності через реалізацію понад 500 проектів, посилить її здатність до соціальної комунікації та взаємодії, надасть змогу відчувати та поділитися розмаїттям культурних традицій і практик, характерних для різних регіонів.

- Розроблення механізму інституційної підтримки для організацій громадянського суспільства, спрямованої на стимулювання розвитку спроможності громадянського суспільства адвокувати потреби різних соціальних груп, реагувати на запит суспільства, делегування частини “контрольних” функцій держави громадянському суспільству.

- Розвиток мережі молодіжних центрів в Україні, які стануть просторами для розвитку та самореалізації молодих людей.

- Підвищення прозорості сектора благодійності та волонтерства, опрацювання питання щодо створення стимулів для благодійних та волонтерських організацій.

Ціль 4.4. Українці розуміють важливість фізичної активності і регулярно займаються нею

Утворено Державне агентство спорту – центральний орган виконавчої влади, основним завданням якого є реалізація державної політики у сфері фізичної культури і спорту (постанова Кабінету Міністрів України від 4 грудня 2019 р. № 995), та затверджено Положення про нього (постанова Кабінету Міністрів України від 24 грудня 2019 р. № 1160).

Розроблено Концепцію розвитку масового спорту та спортивних активностей, однією з головних складових якої є Програма “Гроші ходять за спортивною послугою” (пілотний проект реалізується у м. Маріуполь), реалізація якої дозволить українським родинам отримувати адресне фінансування на дитину і самостійно обирати для неї види спорту чи активності. Це створить конкурентне середовище щодо надання спортивних послуг в Україні та сприятиме підвищенню якості наданих таких послуг.

Розроблено та винесено на публічне обговорення з громадськістю проект Стратегії розвитку спорту і фізичної активності України до 2032 року “U-Sport”, спрямованої на популяризацію і закріплення навичок здорового способу життя, заняття масовими видами спорту та підвищення спортивного іміджу України в світі.

У рамках підготовки до Олімпійських Ігор Токіо-2020:

- створено Оргкомітет з підготовки до Олімпійських Ігор та Паралімпійських Ігор Токіо-2020;

- підготовлено національний медійний проект “Разом до Токіо” для українців в Україні та за її межами, метою якого є максимальне розширення аудиторії перегляду Олімпійських ігор та підтримки спортсменів, підвищення їх впізнаваності для широкої аудиторії, залучення українців до занять масовим спортом, створення позитивного сприйняття ролі держави у підготовчому процесі олімпійців;

- створено медіа-центр “U-Sport” МКМС з новинами зі спортивних майданчиків світу та прямими репортажами від наших спортсменів та тренерів, які представляють понад 160 національних федерацій з видів спорту про результати виступів на змаганнях національного та міжнародного рівнів, а також інформацію про спортивні події в Україні та світі. Медіа-центр стане першоджерелом спортивних новин для ЗМІ.

Для проведення міжнародних спортивних змагань розроблено концепції:

- реорганізації ДП ОНСЦ “Конча-Заспа” в міжнародний тренувальний центр;
- реорганізації ДП НСК “Олімпійський”, СК “Атлет”, “Палац спорту” в мультиспортивний кластер “Місто спорту”;

- створення Національного центру з художньої гімнастики.

Це стимулюватиме розвиток спорту високих досягнень через підвищення спроможності країни з реалізації міжнародних спортивних змагань та забезпечення тренувань спортсменів світового рівня інших країн в Україні.

Подальші заплановані дії

- Забезпечення початку переходу України на сучасну модель управління спортом, спрямовану на підвищення самоорганізації населення у сфері спорту через інституціоналізацію спортивних клубів як обов’язкового елементу функціонування федерацій, залучення на регулярній основі 40 % громадян до занять масовим спортом, збільшення кількості спортивних змагань, підвищення кількості робочих місць та конкурентної оплати праці в сфері спорту, покращення результатів виступів національних збірних команд на рейтингових міжнародних змаганнях шляхом:

- затвердження Стратегії розвитку спорту і фізичної активності України до 2032 року “U-Sport” та плану заходів з її реалізації через запуск нової моделі фінансування спорту, затвердження програми управління та будівництва спортивної інфраструктури (концесії, державно-приватне партнерство,

багаторівневе бюджетне фінансування), старт реалізації пілотних проектів, спрямованих на популяризацію і закріплення навичок здорового способу життя, заняття масовими видами спорту та підвищення спортивного іміджу України в світі;

- розроблення та подання до Верховної Ради України законопроектів щодо внесення змін до Законів України “Про фізичну культуру і спорт” стосовно приведення основ управління спортом в Україні до визнаних міжнародних стандартів, “Про громадські об’єднання” в частині саморегуючих громадських організацій спортивного спрямування, “Про спортивні організації” стосовно визначення критеріїв спортивних організацій та механізмів фінансування з державного та місцевих бюджетів, залучення інвестицій і приватних коштів, “Про Фонд державного майна України” в частині зниження орендних ставок на об’єкти спортивної інфраструктури державної та комунальної форм власності;

- створення Фонду розвитку спорту (аналогічний до Українського культурного фонду), що дозволить запровадити пряме грантове фінансування успішних спортивних ініціатив та підвищити довіру з боку громадянського суспільства до рішень Уряду в сфері підтримки спорту;

- перехід спортивних федерацій до автономії в управлінні різними видами спорту;

- старт реалізації проектів з будівництва: 100 стадіонів нової формації, “Міста спорту”, Міжнародного тренувального центру “Конча-Заспа”, а також продовження реалізації проектів з будівництва плавальних басейнів, палаців спорту, біатлонних комплексів за рахунок коштів субвенції, завершення будівництва муніципального комплексу міжнародного класу в м. Полтава та плавального басейну в м. Мелітополь.

- Якісне забезпечення та масштабне публічне висвітлення участі українських спортсменів в XXXI Олімпійських Іграх, XVI Паралімпійських іграх 2020 року в м. Токіо, що дасть змогу всій країні пишатись нашими спортсменами.

- Створення національної інфраструктури даних у сфері спорту на основі Цифрової платформи, яка міститиме персоналізовані дані та реєстри спортивних споруд, спортсменів, тренерів, клубів, федерацій, змагань, що дозволить спростити обмін інформацією та розширити доступ населення до системи занять масовим спортом.

- Вихід України з групи країн із найбільшою кількістю позитивних проб на допінг шляхом підвищення персональної відповідальності, проведення масової кампанії з підвищення обізнаності щодо шкоди допінгу для здоров’я і репутації спортсменів.

Ціль 4.5. Українець рідше стикається з маніпулятивними та фейковими новинами, повідомленнями та матеріалами

Розроблено та винесено на публічне обговорення проект Закону України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення національної інформаційної безпеки та права на доступ до достовірної інформації”, метою якого є зменшення обсягів дезінформаційного контенту в інформаційному просторі України.

Розроблено концепцію виявлення, аналізу і протидії дезінформації в інформаційному просторі України та моніторингово-аналітичного центру, який в режимі 24/7 буде здійснювати моніторинг інформаційного поля, виявляти інформаційні загрози, здійснювати їх аналіз і оцінку, розробляти варіанти рішень стосовно протидії виявленим загрозам на кроссекторальному рівні.

На базі платформи іномовлення 15 лютого 2020 р. буде запущено ефірний розважально-інформаційний телеканал для жителів тимчасово окупованих територій, який розширить доступ та підвищить в інформаційному просторі тимчасово окупованих територій обсяг контенту, спрямованого на реінтеграцію до українського інформаційно-культурного простору мирного населення, що проживає на тимчасово окупованих територіях.

Знайдено та протестовано технічне рішення щодо забезпечення сигналом населення у Донецькій, Луганській і Херсонській областях, підконтрольних та непідконтрольних територіях, на лінії розмежування на сході, а також на півдні Херсонської області і півночі Автономної Республіки Крим.

Розроблено опитувальник для регулярних репрезентативних соціологічних досліджень (омнібус) щодо визначення обсягу маніпулятивного контенту.

Організовано і проведено у м. Маріуполь 29–30 жовтня 2019 року Форум єдності за участю Президента України, міжнародних партнерів та професійної спільноти, де започатковано діалог щодо шляхів та термінів реінтеграції населення, яке проживає на тимчасово-окупованій території.

Подальші заплановані дії

Media та інформаційна політика:

- розвиток ефірного інформаційно-розважального телеканалу, який буде транслюватися в зоні проведення операції Об’єднаних сил та на тимчасово окупованих територіях, розширення території його мовлення;
- подання до Верховної Ради України проекту Закону України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення національної інформаційної безпеки та права на доступ до достовірної інформації” та супроводження його у Верховній Раді України;
- розроблення за запуск загальнонаціональної програми підвищення медіаграмотності, орієнтованої на різні аудиторії.

Розвиток українського кіно:

- запуск системи “cash rebates” та зміна умов надання державної підтримки на виробництво фільмів з метою підвищення її ефективності;
- розроблення системи “Електронний квиток”, яка дозволяє аналізувати збори та відвідуваність в кінотеатрах в режимі реального часу;
- розроблення та затвердження концепції державно-приватного партнерства з метою реновації Національної кіностудії ім. О. Довженка.

Ціль 4.6. Люди активно подорожують Україною в цілях туризму

Утворено Державне агентство розвитку туризму – центральний орган виконавчої влади, основним завданням якого є реалізація державної політики у сфері туризму та курортів (крім здійснення державного нагляду (контролю) у сфері туризму та курортів) (постанова Кабінету Міністрів України від 4 грудня 2019 р. № 995) та затверджено Положення про нього (постанова Кабінету Міністрів України від 24 грудня 2019 р. № 1162).

Вперше на розвиток туризму в Україні закладено кошти в обсязі 240 млн. гривень. Для цього планується визначення місця України на туристичній мапі світу, запуск внутрішніх і зовнішніх програм з їх промоції.

Продовжено реалізацію культурно-мистецьких проектів – переможців конкурсу “Малі міста – великі враження” – міжсекторальних проектів державно-приватного партнерства, спрямованих на стимулювання культурного розвитку малих міст і територій та промоції культурної спадщини, покликаних об’єднувати громади, давати поштовх для їх розвитку та успішного проведення децентралізації в сфері культури. Понад 350 тис. глядачів взяло безпосередню участь в 71 проекті в 23 областях України, з медіа-аудиторією у понад 12 млн. осіб та співфінансуванням у 13,46 млн. грн. з місцевих бюджетів, що надало відчутний поштовх для розвитку подієвого туризму в громадах.

За інформацією МЗС протягом 2019 року оформлено 152 632 візи для в’їзду в Україну, з яких 35 001 е-Віза (зокрема, у вересні – грудні 2019 року оформлено 11 528 е-Віз).

З метою удосконалення системи контролю за забезпеченням організації відвідування зони відчуження і зони безумовного (обов’язкового) відселення, безперервного перетину та безпечного перебування відвідувачів у зазначених зонах Мінекоенерго спільно з ДАЗВ:

- на території зони відчуження і зони безумовного (обов’язкового) відселення

введено в дію систему контролю доступу, складовою якої є електронний квиток, та встановлені стаціонарні та запроваджені мобільні QR зчитувачі;

- створено та введено в експлуатацію сучасний інформаційний центр для відвідувачів зони відчуження на контрольно-пропускному пункті “Дитятки”;

- забезпечено функціонування мобільних контрольно-пропускних пунктів та контрольно-дозиметричних пунктів на річці Прип’ять;

- введено 21 маршрут відвідування, у тому числі водний і повітряний;

- проведено перевірки технічного стану контрольно-дозиметричних пунктів;

- розроблено схеми переміщення відвідувачів на контрольно-пропускних пунктах;

- розроблено проект постанови Кабінету Міністрів України “Про затвердження Порядку відвідування зони відчуження і зони безумовного (обов’язкового) відселення”, яким, зокрема, визначаються відповідальні за організацію та супровід відвідування; передбачається доступ до електронного кабінету правоохоронних органів; визначаються відомості, що мають міститися у запиті про намір відвідування, та підстави для відмови у відвідуванні; визначаються обов’язки відвідувачів та обмеження під час відвідування тощо.

Завдяки виконанню зазначених заходів:

- скорочено час, необхідний на оформлення перепустки, з 15 до 3 хв., що дало змогу збільшити пропускну спроможність контрольно-пропускних пунктів вп’ятеро;

- мобільні QR зчитувачі забезпечують гнучку систему визначення місця перетину кордону зони відчуження (у тому числі на водних маршрутах без необхідності відвідування стаціонарного контрольно-пропускного пункту на суші);

- оперативно координується пересування груп відвідувачів територією зони відчуження та зроблено це пересування більш безпечним.

Подальші заплановані дії

- Формування туристичного бренду України через запуск масштабної кампанії просування України як туристичної дестинації у 5 пріоритетних країнах (Німеччина, Польща, Індія, Китай, Білорусь).

- Посилення туристичної конкурентоспроможності громад та територій шляхом експертної, стратегічної та іншої допомоги органам місцевого самоврядування з перетворення існуючих туристичних об’єктів у місцеві туристичні бренди.

- Створення єдиного туристичного порталу для іноземних та внутрішніх туристів, який надаватиме інформацію на 6–8 мовах про привабливі місця для подорожі, доступні маршрути та місця розміщення, додаткову корисну інформацію (візи, консульства), а також міститиме безпековий модуль (включаючи кол-центр).

- Запуск програм навчання для органів місцевого самоврядування (маркетинг для створення унікальних локальних туристичних брендів), а також розвитку навичок у працівників сфери гостинності з сервісного обслуговування в регіонах, що підвищить туристичні потоки.

- Послаблення візового режиму з країнами з високим туристичним потенціалом.

- Затвердження Порядку відвідування зони відчуження і зони безумовного (обов'язкового) відселення.

5. Міністерство у справах ветеранів, тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб

Ціль 5.1. Ветерани війни повернулися до повноцінного мирного життя та стали перевагою для суспільства, а не його проблемою

З метою покращення соціального захисту ветеранів війни, членів сімей загиблих, членів сімей Героїв Небесної Сотні та постраждалих учасників Революції Гідності розроблено проект нового Закону України “Про статус ветеранів війни, членів сімей загиблих, членів сімей Героїв Небесної Сотні та постраждалих учасників Революції Гідності”. У підготовці законопроекту взяли участь його бенефіціари, зокрема Рада родин загиблих при Мінветеранів та представники громадських об’єднань постраждалих учасників Революції Гідності надали пропозиції щодо соціальних гарантій членам сімей загиблих, а Рада ветеранів України та Громадська рада при Мінветеранів (обрана за допомогою електронного рейтингового голосування) – до блоку про ветеранів та осіб з інвалідністю внаслідок війни.

Законопроект повністю змінює філософію відношення до зазначених категорій громадян – від патерналістського підходу “споживач пільг” до ресурсного “розвиток людського потенціалу”. Проект передбачає осучаснення пакету соціальних гарантій, що надаються, особливий пріоритет надається освіті, відкриттю власної справи, перекваліфікації та забезпеченню житлом, використовуючи механізми державно-приватного партнерства.

Верховною Радою України 4 грудня 2019 р. прийнято Закон України № 329-IX “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо надання статусу та соціальних гарантій окремим особам із числа учасників антитерористичної операції” (набув чинності 1 січня 2020 року), яким врегульовано питання надання статусу учасника бойових дій особам, які перебували у складі добровольчих формувань, що були утворені або самоорганізувалися для захисту незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України і не увійшли до складу офіційних формувань.

Розроблено зміни до Порядку надання та позбавлення статусу учасника бойових дій осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України і брали безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення чи у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації в Донецькій та Луганській областях, забезпеченні їх здійснення (затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2014 р. № 413), що дозволить Міжвідомчій комісії з питань надання статусу учасника бойових дій при Мінветеранів надати відповідний статус орієнтовно 3000 бійцям-добровольцям.

З метою підвищення ефективності надання державних послуг ветеранам війни, вжито заходів щодо створення чотирьох єдиних центрів надання послуг для цільової

аудиторії шляхом поєднання ком'юніті центра та територіальних органів Мінветеранів у м. Рівному, Миколаєві, Житомирі та Одесі, два з яких вже відкрито (у м. Житомирі та Одесі).

З метою забезпечення житлом учасників бойових дій та внутрішньо переміщених осіб Урядом затверджено Порядок використання коштів, передбачених у державному бюджеті для надання пільгового довгострокового державного кредиту внутрішньо переміщеним особам, учасникам проведення антитерористичної операції та / або учасникам проведення операції Об'єднаних сил на придбання житла (постанова Кабінету Міністрів України від 27 листопада 2019 р. № 980). Реалізація програми “Доступне житло” (для учасників бойових дій та внутрішньо переміщених осіб за принципом 50/50) надала можливість в грудні 2019 року забезпечити житлом майже 2000 сімей. Про необхідність її впровадження вказує і кількість поданих заяв протягом трьох днів – 13 000.

Для удосконалення механізму реалізації заходів із психологічної реабілітації за бюджетною програмою КПКВК 1501040 “Заходи із психологічної реабілітації, соціальної та професійної адаптації, забезпечення санаторно-курортним лікуванням постраждалих учасників Революції Гідності, учасників антитерористичної операції та осіб, які здійснювали заходи із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях з метою повернення їх до мирного життя” розроблено зміни до постанов Кабінету Міністрів України від 12 липня 2017 р. № 497 і від 27 грудня 2017 р. № 1057. Зазначене сприятиме ефективності надання психологічної допомоги “від кількості до якості” в частині посилення вимог до суб'єктів надавачів послуг з психологічної реабілітації.

Довідково: усього у 2019 році до заходів з психологічної реабілітації було залучено 2278 осіб, санаторно-курортні послуги отримала 5921 особа, освітні послуги – 4318 осіб, 179 осіб отримали послуги реабілітації за кордоном.

З метою створення реабілітаційних центрів, які будуть надавати медичні послуги за світовими стандартами ветеранам війни, розпочато передачу на баланс Мінветеранів госпіталів ветеранів “Український державний медико-соціальний центр ветеранів війни”, “Лісова поляна”, на базі яких буде проводитись медична, фізична та психологічна реабілітація ветеранів. Разом з Рівненською облдержадміністрацією проводиться робота щодо створення центру сімейної реабілітації на базі шпиталю ветеранів “Рівненський обласний госпіталь ветеранів війни”.

Відкрито центр ментального здоров'я ветерана на базі шпиталю ветеранів “Лісова поляна” з метою відновлення ментального здоров'я ветеранів та членів їх родин, лікування залежностей. На базі шпиталю розпочато створення тренінгового центру для підвищення кваліфікації психологів, лікарів первинної ланки та соціальних працівників, які безпосередньо контактують з ветеранами. У грудні

2019 року проведено тренінг для ветеранів та членів їх сімей із залученням американських психотерапевтів-ветеранів, для психологів інших шпиталів ветеранів – навчання щодо особливостей роботи із ветеранами.

Для забезпечення системної уваги до пріоритетного надання якісної медичної допомоги ветеранам, розроблено пропозиції щодо розширення повноважень Мінветеранів у сфері медичного забезпечення. Спільно з НСЗУ опрацьовано пропозиції щодо переліку медичних послуг для ветеранів, що є додатковими до послуг, оплату надання яких держава гарантує в межах програми державних гарантій медичного обслуговування населення.

У сфері спортивної реабілітації учасників бойових дій здійснено заходи з підготовки збірної команди України та забезпечення її участі разом з національною делегацією в міжнародних спортивних змаганнях “Ігри Нескорених” у травні 2020 року в м. Гаазі, Королівство Нідерланди:

- проведено організаційні заходи з відбору кандидатів (14 вересня 2019 року проведені Всеукраїнські змагання) та комплектування збірної команди України (20 вересня 2019 року в Укрінформі оголошено склад збірної команди) з числа військовослужбовців, ветеранів війни та осіб, звільнених з військової служби, служби у правоохоронних органах, які зазнали травм, поранень або захворювань під час чи внаслідок виконання службових обов’язків в зоні бойових дій;

- проведено перші навчально-тренувальні збори збірної команди України з підготовки до участі у міжнародних спортивних змаганнях “Ігри Нескорених” (20–28 листопада 2019 року);

- розроблено програми підготовки членів збірної команди України до міжнародних спортивних змагань “Ігри Нескорених” з визначених видів спорту;

- затверджено склад національної збірної команди України (наказ Мінветеранів від 15 листопада 2019 р. № 89) та національної делегації (наказ Мінветеранів від 28 грудня 2019 р. № 131) для участі в міжнародних спортивних змаганнях “Ігри Нескорених” і подано заявку на участь до Організаційного комітету змагань у м. Гаазі, Королівство Нідерланди.

Для максимального спрощення доступу цільової аудиторії до всіх державних послуг, розроблено технічне завдання та проведено роботу щодо залучення донорських коштів Уряду США на розроблення та реалізацію Єдиного державного реєстру ветеранів війни та системи надання електронних послуг “Е-ветеран”.

Подальші заплановані дії

- Перегляд нормативно-правових актів з питань покращення психологічної реабілітації ветеранів та запровадження сімейної реабілітації.

- Проведення моніторингових візитів до обласних госпіталів ветеранів війни з метою визначення функціональної спроможності закладів та їх можливості надавати

якісну медичну і психологічну допомогу ветеранам війни та впровадження нової філософії щодо реабілітації ветеранів та членів їх сімей.

- Забезпечення участі національної збірної команди України та національної делегації у міжнародних спортивних змаганнях “Ігри Нескорених” у травні 2020 року.

Ціль 5.2. Ветерани та члени їх родин, а також родини загиблих відчують шанобливе ставлення в суспільстві

Удосконалено порядок з використання коштів, передбачених у державному бюджеті на фінансову підтримку громадських об'єднань ветеранів на виконання загальнодержавних програм (проектів, заходів) – розширено коло громадських організацій, які можуть подавати свої проекти для фінансування (постанова Кабінету Міністрів України від 4 грудня 2019 р. № 1009).

Розроблено церемоніал поховання ветеранів та військовослужбовців – уніфікований церемоніал засновує нову українську мілітарну традицію.

Організовано навчання з питань проведення конкурсу програм (проектів, заходів), розроблених громадськими об'єднаннями ветеранів, для виконання (реалізації) яких надається фінансова підтримка у 2020 році. Всього 48 представників ветеранських організацій пройшли таке навчання.

Проведено Конкурс програм (проектів, заходів), розроблених громадськими об'єднаннями ветеранів, для виконання (реалізації) яких надається фінансова підтримка у 2020 році.

Довідково: до участі у Конкурсі подано 71 проект 55 громадськими організаціями. Загальна сума видатків з фінансування конкурсів (проектів, програм) складає 15 млн. гривень.

Подальші заплановані дії

- Залучення ветеранів до створення та функціонування мережі Центрів національно-патріотичного виховання (розроблення стратегії залучення ветеранів до національно-патріотичного виховання, зокрема військово – патріотичного).

- Залучення ветеранів антитерористичної операції / операції Об'єднаних сил до процесу шкільного та позашкільного національно-патріотичного (зокрема, військово-патріотичного) виховання дітей та молоді (розроблення стратегії).

- Розроблення Концепції допризовної підготовки і військово-патріотичного виховання молоді (у співпраці з Міноборони, МОН, МКМС).

- Розроблення та реалізація комплексної програми героїзації образу захисника та формування позитивного сприйняття ветерана суспільством.

- Продовження соціального проекту з підтримки та поширення ветеранської літератури “Ветеранський намет” (організація “Ветеранського намету” на Десятому Книжковому Арсеналі 20–24 травня 2020 року та Двадцять сьомому “Форумі видавців” у Львові).

Ціль 5.3. Внутрішньо переміщені особи та мешканці тимчасово окупованих територій Донецької та Луганської областей та АР Крим, що реінтегровані до сучасного українського простору

Внутрішньо переміщені особи забезпечені житлом, мають роботу та реінтегрувались до приймаючої громади

За рахунок коштів субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо підтримки територій, що зазнали негативного впливу внаслідок збройного конфлікту на сході України у 2019 році органами місцевого самоврядування придбано 83 квартири та 2 приватних будинки, що надає можливість забезпечити тимчасовим житлом майже 250 внутрішньо переміщених осіб.

На інформаційних ресурсах Мінветеранів створено розділ “Робота + житло” для внутрішньо переміщених осіб з актуальною інформацією по всій Україні щодо вакансій із наданням житла для внутрішньо переміщених осіб.

Підготовлено проект Концепції Державної цільової програми забезпечення реалізації права на житло осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України, та внутрішньо переміщених осіб на 2020–2025 роки.

Громадяни України, що проживають на тимчасово окупованих територіях Донецької та Луганської областей мають можливість реалізовувати свої права та свободи, відчувають захист держави та підтримують реінтеграцію в єдиний Конституційний простір України.

Спрощено Порядок в'їзду осіб, переміщення товарів на тимчасово окуповані території у Донецькій та Луганській областях і виїзду осіб, переміщення товарів з таких територій (постанова Кабінету Міністрів України від 20 листопада 2019 р. № 953) та удосконалено процедуру виїзду через лінію розмежування з тимчасово окупованих територій України громадян України віком від 14 до 16 років, які не мали можливості оформити паспорт громадянина України внаслідок постійного проживання на тимчасово окупованих територіях або в яких відсутній паспорт громадянина України у зв'язку із втратою/викраденням, шляхом розширення переліку документів для виїзду свідоцтвом про народження, а також в'їзду на тимчасово окуповані території України громадян України віком від 14 до 16 років, у яких відсутній паспорт громадянина України або паспорт громадянина України для виїзду за кордон, шляхом надання можливості такого в'їзду за свідоцтвом про

народження до 1 травня 2020 р. (постанова Кабінету Міністрів України від 29 січня 2020 р. № 62).

Довідково: за 2019 рік лінію розмежування перетнуло 1,6 млн. осіб.

Встановлено алгоритм переміщення міжнародними гуманітарними організаціями гуманітарних вантажів на тимчасово окуповані території у Донецькій та Луганській областях, а також визначено механізм включення міжнародних гуманітарних організацій до переліку гуманітарних організацій, для яких забезпечуватиметься спрощений порядок перетину лінії розмежування (наказ Мінвeterанів від 18 листопада 2019 року № 91, зареєстрований в Мін'юсті 26 листопада 2019 р. за № 1180/34151).

Затверджено Перелік і обсяги (вартість / вагу / кількість) обмежених або заборонених до переміщення через лінію розмежування та до/з гуманітарно-логістичних центрів товарів, а також товарів, які можуть бути віднесені до особистих речей (наказ Мінвeterанів від 18 листопада 2019 року № 92, зареєстрований в Мін'юсті 26 листопада 2019 р. за № 1181/34152).

За кошти субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо підтримки територій, що зазнали негативного впливу внаслідок збройного конфлікту на сході України, у 2019 році ЦНАПи у 5 населених пунктах забезпечено 6 комплектами обладнання для оформлення та видачі паспорта громадянина України з безконтактним електронним носієм та паспорта громадянина України для виїзду за кордон, чим покращено умови надання адміністративних послуг, як представникам приймаючих територіальних громад, так і особам, які проживають на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях.

Законом України “Про Державний бюджет на 2020 рік” вперше, з часів початку збройного конфлікту, передбачено бюджетну програму “Грошова компенсація постраждалим, житлові будинки (квартири) яких зруйновано внаслідок надзвичайної ситуації воєнного характеру, спричиненої збройною агресією Російської Федерації” у розмірі 40,2 млн. гривень.

Розроблено проект постанови Кабінету Міністрів України “Питання виплати грошової компенсації постраждалим, житлові будинки (квартири) яких зруйновано внаслідок надзвичайної ситуації воєнного характеру, спричиненої збройною агресією Російської Федерації”, який дозволить запровадити дієвий механізм грошової компенсації постраждалим, житлові будинки (квартири) яких зруйновано внаслідок надзвичайної ситуації воєнного характеру, спричиненою збройною агресією Російської Федерації.

Розроблено зведені рекомендації щодо унормування питань облаштування, утримання та функціонування контрольних пунктів в'їзду/виїзду на лінії розмежування в районі проведення операції Об'єднаних сил, на яких здійснюються заходи контролю в'їзду/виїзду осіб, транспортних засобів та товарів, які

переміщуються на тимчасово окуповані території та з таких територій, що узгоджуватиме питання визначення балансоутримувачів, уніфікованого облаштування та обслуговування таких об'єктів.

Громадяни України, що проживають на тимчасово окупованих територіях Автономної Республіки Крим, м. Севастополя мають можливість реалізовувати свої права та свободи, відчують захист держави та підтримують реінтеграцію в єдиний конституційний простір України

Для громадян України, які не досягли 16-річного віку, спрощено порядок в'їзду на тимчасово окуповану територію Автономної Республіки Крим та м. Севастополя та виїзду з неї (постанова Кабінету Міністрів України від 24 грудня 2019 р. № 1157).

Розроблено правовий механізм адміністративної процедури державної реєстрації фактів народження та смерті, які відбулися на тимчасово окупованих територіях України (проект Закону України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запровадження адміністративної процедури державної реєстрації фактів народження та смерті, які відбулися на тимчасово окупованих територіях України”).

Розроблено та реалізовано інформаційні кампанії для мешканців тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим та м. Севастополя щодо існуючих процедур встановлення факту народження та смерті на тимчасово окупованих територіях України (з додаванням зразків заяв та контактної інформації), щодо порядку підписання декларацій з лікарем та механізмів отримання медичних послуг в інших регіонах України, зокрема можливістю скористатися урядовою програмою “Доступні ліки”.

За результатами моніторингу дотримання правового режиму тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим та м. Севастополя Кабінетом Міністрів України прийнято рішення про застосування обмежувальних заходів (санкцій) загалом до 131 юридичної особи, зокрема:

- до юридичних осіб, залучених до постачання матеріалів, обладнання та послуг підприємствам оборонно-промислового комплексу Російської Федерації, які розташовані на тимчасово окупованій території України (розпорядження Кабінету Міністрів України від 27 листопада 2019 р. № 1237);
- до юридичних осіб, які незаконно здійснюють мовлення на захоплених радіочастотах на території Автономної Республіки Крим та м. Севастополя (розпорядження Кабінету Міністрів України від 27 листопада 2019 р. № 1187);
- до юридичних осіб, що забезпечують незаконну діяльність окупаційної адміністрації Російської Федерації (розпорядження Кабінету Міністрів України від 27 листопада 2019 р. № 1236);
- до юридичних осіб, які залучені до проведення незаконних пошукових робіт на об'єктах археологічної спадщини, знищення, руйнування або пошкодження

об'єктів культурної спадщини на тимчасово окупованій території (розпорядження Кабінету Міністрів України від 27 листопада 2019 р. № 1236).

Змінено підходи по наданню матеріальної допомоги у розмірі 100 тис. грн. особам, позбавленим свободи внаслідок збройної агресії проти України – виплата може здійснюватися неодноразово, а щорічно, створено правові умови для здійснення виплат особам, позбавленим волі у зв'язку з їх професійною діяльністю.

100 % звільнених осіб отримало соціальний, правовий та психологічний захист

З метою забезпечення функціонування системи соціального і правового захисту осіб, позбавлених свободи внаслідок збройної агресії проти України, після їх звільнення, а також ефективної взаємодії органів державної влади при наданні допомоги вказаним особам, розроблено та прийнято постанову Кабінету Міністрів України від 11 грудня 2019 р. № 1122 “Деякі питання соціального і правового захисту осіб, позбавлених свободи внаслідок збройної агресії проти України, після їх звільнення”.

29 грудня 2019 року, на базі лікарні Феофанія 59 звільненим особам організовано проведення діагностики стану здоров'я, а також проведення оперативних втручань. Під час надання медичних послуг всім звільненим особам забезпечено надання психологічної допомоги. В подальшому 33 звільненим особам забезпечено психологічну реабілітацію в спеціалізованих закладах “Лісова поляна” та “Український державний медико-соціальний центр ветеранів війни”.

Розроблено Дорожню карту дій органів державної влади щодо звільнених осіб, які були позбавлені особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України.

Створюються правові умови для захисту прав на свободу світогляду та віросповідання вірян Кримської єпархії Української православної церкви (Православної церкви України), та збереження приміщення Кафедрального собору святих рівноапостольних князя Володимира та княгині Ольги від знищення внаслідок незаконних дій Російської Федерації (розроблено проект Постанови Верховної Ради України).

Скликано Міжвідомчу робочу групу з вирішення проблемних питань Донецької та Луганської областей, Автономної Республіки Крим та м. Севастополя, в тому числі тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб, зокрема тих, що потребують обговорення та визначення спільної позиції з подальшим винесенням на розгляд Тристоронньої контактної групи щодо процесу мирного врегулювання ситуації в окремих районах Донецької та Луганської областей, забезпечено проведення двох засідань під головуванням Прем'єр-міністра України.

У напрямку міжнародної діяльності:

➤ внесено зміни до складу Міжвідомчої комісії з питань застосування та реалізації норм міжнародного гуманітарного права в Україні та до Положення про Міжвідомчу комісію з питань застосування та реалізації норм міжнародного

гуманітарного права в Україні (постанова Кабінету Міністрів України від 11 грудня 2019 р. № 1035);

➤ здійснено заходи щодо реалізації інвестиційного проекту від Уряду Французької Республіки з постачання питної води у м. Маріуполі з метою поліпшення якості послуг, що мають життєво важливе значення для населення, шляхом підвищення якості питної води та зменшення її втрат. Проектом також передбачено розроблення Генерального плану з удосконалення системи водопостачання та водовідведення у м. Маріуполь до 2040 року;

➤ здійснено одинадцять гуманітарну місію на схід України з 5 по 8 грудня 2019 р. у рамках співробітництва з Швейцарською агенцією розвитку та співробітництва (SDC) та доставлено гуманітарну допомогу. Зокрема, дві гідролізні установки для знезараження води, які використовуються на водоочисних станціях комунального підприємства “Компанія “Вода Донбасу”. Крім того, SDC доправлено найбільш необхідне медичне обладнання для задоволення потреб закладів охорони здоров’я Донецької та Луганської областей. Загальний об’єм гуманітарного вантажу склав приблизно 10 тонн, а бюджет – 7 млн. гривень;

➤ взято участь пленарному засіданні 74 сесії Генеральної Асамблеї ООН щодо теми “Зміцнення координації в галузі надання гуманітарної допомоги та допомоги у разі стихійного лиха, що надається ООН” (16 грудня 2019 року). Під час засідання було наголошено на тому, що постраждале населення все ще потребує гуманітарної допомоги. Разом з тим, в Україні починається перехід від надання ургентної допомоги до реалізації програм з відбудови та розвитку;

➤ взято участь у п’ятому засіданні Комітету асоціації між Україною та ЄС (5 листопада 2019 р., м. Брюссель, Королівство Бельгія), під час якого обговорено ситуацію на тимчасово окупованих територіях України внаслідок збройної агресії Російської Федерації;

➤ взято участь у закритих консультаціях Україна – ЄС (10 грудня 2019 р., м. Брюссель, Королівство Бельгія), де було обговорено проблемні питання, зокрема щодо безпеки та ситуації щодо забезпечення прав і свобод людини на Кримському півострові та застосування обмежувальних заходів (санкцій) відносно юридичних і фізичних осіб Російської Федерації.

Подальші заплановані дії

- Врегулювання окремих питань щодо порядку вчинення нотаріальних дій стосовно майна, що залишилось на тимчасово окупованих територіях, та звільнення внутрішньо переміщених осіб від сплати судового збору.

- Унормування процедури реєстрації місця проживання внутрішньо переміщених осіб, покращення їх інтеграції у приймаючі територіальні громади шляхом включення до реєстрів територіальних громад, до яких внутрішньо переміщені особи перемістились.

- Забезпечення тимчасовим житлом внутрішньо переміщених осіб за рахунок розподілу субвенції та забезпечення реалізації житлових програм, в тому числі за рахунок донорської допомоги.
- Перекваліфікація внутрішньо переміщених осіб відповідно до потреб приймаючих громад, розвиток підприємницького потенціалу внутрішньо переміщених осіб та створення сприятливих умов у громадах для започаткування власної справи внутрішньо переміщених осіб шляхом розроблення та забезпечення функціонування Інтернет-платформи “Робота + житло” для внутрішньо переміщених осіб з урахуванням потреб приймаючих громад.
- Актуалізація Стратегії інтеграції внутрішньо переміщених осіб у приймаючі громади на період до 2025 року.
- Створення реєстру осіб – потерпілих від збройної агресії Російської Федерації шляхом розроблення проекту спільного наказу Офісу Генеральної прокуратури України, СБУ та Мінветеранів.
- Унормування питань облаштування, утримання та функціонування контрольних пунктів в’їзду/виїзду через лінію розмежування у Донецькій та Луганській областях та на адміністративній межі з Автономною Республікою Крим.
- Забезпечення верифікації маломобільних категорій громадян – мешканців тимчасово окупованих територій України.
- Забезпечення компенсації постраждалим особам, житлові будинки (квартири) яких зруйновано внаслідок надзвичайної ситуації воєнного характеру, спричиненої збройною агресією Російської Федерації (відповідно до виділеного бюджетного фінансування).
- Реалізація Стратегії інформаційної реінтеграції Автономної Республіки Крим та м. Севастополь та Стратегії інформаційної реінтеграції Донецької та Луганської областей шляхом розроблення та внесення на розгляд Кабінету Міністрів України відповідного проекту плану заходів.
- Удосконалення комплексного моніторингу екологічного стану в Донецькій та Луганській областях (система екологічних маркерів).
- Розроблення та подання до Верховної Ради України проекту Закону “Про внесення змін до Закону України “Про протимінну діяльність в Україні”.
- Організаційно-правова розроблення пілотного проекту “Допомога у психологічній та професійній реабілітації учасникам бойових дій шляхом навчання їх за спеціальністю “сапер” (розмінування)”.
- Забезпечення безперебійного водопостачання м. Маріуполя шляхом реалізації інвестиційного проекту з постачання питної води (за підтримки Уряду Французької Республіки).
- Підготовка нового інвестиційного проекту “Східна Україна: возз’єднання, відновлення, зростання (Проект Відновлення)”, що фінансуватиметься Світовим банком.

- Відновлення статусу резидентів України для громадян України, які проживають на тимчасово окупованій території Автономної Республіки Крим та м. Севастополя.
- Створення інформаційно-комунікаційного хабу (центру) для громадян України, які проживають на тимчасово окупованій території Автономної Республіки Крим та м. Севастополя.
- Створення сучасного Центру дистанційного навчання для дітей та молоді, які проживають на тимчасово окупованій території Автономної Республіки Крим та м. Севастополя.
- Продовження здійснення постійного моніторингу дотримання міжнародного гуманітарного права та міжнародного права прав людини та дотримання правового режиму тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим і м. Севастополя, політики застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій) щодо порушників.
- Розроблення концептуальних засад санкційної політики держави в зв'язку з тимчасовою окупацією частини території України.
- Продовження роботи із залучення міжнародної допомоги для деокупації та відновлення конституційного ладу на тимчасово окупованих територіях України, подолання гуманітарних наслідків збройної агресії Російської Федерації проти України.
- Продовження роботи з метою підписання угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Федеративної Республіки Німеччина про фінансове співробітництво (проект “Житлові приміщення для внутрішньо переміщених осіб”, сума проекту 25,5 млн. євро).
- Реалізація проектів міжнародної технічної допомоги “Спеціальна програма підтримки Східної України (підконтрольні Уряду України території)” на суму 10 млн. євро та “Зміцнення ресурсів для сталого розвитку приймаючих громад на сході України” – 4 млн. євро.
- Подальша реалізація проекту “Постачання питної води у м. Маріуполі”, що фінансується Урядом Французької Республіки на суму 64 млн. євро.

6. Міністерство фінансів

Ціль 6.1. Українці живуть в державі, яка передбачувано розпоряджається публічними фінансами

Вчасно схвалено Державний бюджет України на 2020 рік (Закон України від 14 листопада 2019 р. № 294-IX) з основними параметрами:

- доходи – 1095,6 млрд. грн. (на 88,3 млрд. грн., або 8,8 % більше, ніж у 2019 році);
- видатки – 1182,0 млрд. грн. (на 89 млрд. грн., або 8,14 % більше, ніж у 2019 році);
- дефіцит – 94,3 млрд. грн. (2,09 % ВВП);
- державний та гарантований державою борг – 2 363,5 млрд. грн. (52,4 % ВВП).

Закон забезпечує виконання державою зобов'язань перед громадянами, вчасне фінансування соціальної сфери та сектору безпеки, подальшу підтримку макрофінансової стабільності, позитивний меседж в рамках співпраці з МФО.

З метою ефективного використання бюджетних коштів з урахуванням оновленого макроекономічного прогнозу, впливу на бюджет зміцнення курсу гривні, Урядом забезпечено вирішення першочергових завдань (Закон України від 31 жовтня 2019 р. № 265-IX “Про внесення змін до Закону України “Про Державний бюджет України на 2019 рік”), зокрема:

- вирішення проблеми заборгованості із заробітної плати шахтарям, а також недопущення відключення шахт від електропостачання;
- забезпечення фінансування об'єднаних та новостворених міністерств;
- збільшення рівня грошового забезпечення військовослужбовців;
- здійснення усіх необхідних платежів з виконання державою боргових та гарантійних зобов'язань.

Довідково: виконання бюджетних показників у 2019 році:

- доходи державного бюджету за 2019 рік становили 998,3 млрд. грн. (виконання показника затвердженого Законом – 99,1 %);
- видатки державного бюджету за 2019 рік становили 1072,9 млрд. грн., (виконання показника затвердженого Законом – 98,2 %);
- фактичний дефіцит державного бюджету у 2019 році становив 78 млрд. грн. або 1,9 % ВВП порівняно із затвердженим річним рівнем дефіциту у 91,1 млрд. грн. або 2,26 % ВВП (у розрахунках використано очікуваний Мінекономіки обсяг номінального ВВП у сумі 4022,1 млрд. грн.,

врахований під час розроблення макроекономічного прогнозу на 2020–2022 роки);

- фактичний первинний профіцит державного бюджету у 2019 році становив 41,2 млрд. гривень.

З метою унормування питань формування та виконання державного і місцевих бюджетів Урядом розроблено проект та Верховною Радою України прийнято Закон України від 14 листопада 2019 р. № 293-IX “Про внесення змін до Бюджетного кодексу України”, який передбачає:

- покращення адміністрування платежів та забезпечення наповнення бюджетів усіх рівнів;
- забезпечення стабільного та своєчасного фінансування сфери освіти, охорони здоров’я та соціального захисту;
- удосконалення управління видатками соціального спрямування в частині надання пільг та житлових субсидій населенню;
- приведення норм Бюджетного кодексу у відповідність зі змінами, внесеними до Митного кодексу України, Податкового кодексу України, Закону України “Про єдиний збір, який справляється у пунктах пропуску (пунктах контролю) через державний кордон України”, Закону України “Про освіту”, Закону України “Про вищу освіту”, міжнародної статистики державних фінансів.

Визначено правові та організаційні засади здійснення верифікації та моніторингу державних виплат (Закон України від 3 грудня 2019 р. № 324-IX “Про верифікацію та моніторинг державних виплат”, у розробленні та супроводженні якого у Верховній Раді України брав участь Мінфін), що сприятиме:

- підвищенню рівня соціальної справедливості (допомогу від держави отримують саме ті, хто її потребує);
- підвищенню адресності державної допомоги;
- раціональному використанню бюджетних коштів;
- мінімізації бюджетних втрат від помилок та шахрайств в соціальній сфері;
- оптимізації видатків при формуванні бюджетів усіх рівнів;
- автоматизації перевірки державних виплат.

Довідково: у 2019 році за результатами верифікації Мінфіном підготовлено 12,9 млн. рекомендацій органам, що здійснюють державні виплати, для додаткової перевірки інформації, що містить невідповідності; також надано 20,7 млн. рекомендацій щодо виявлених помилок у різних реєстрах і базах даних.

Створено умови для залучення коштів приватного сектору та детінізації у сферах, де традиційно витрачалися державні кошти, зокрема прийнято закони:

- “Про оренду державного та комунального майна” (№ 157-IX від 3 жовтня 2019 р.) – має на меті спрощення та осучаснення процедури оренди державного та комунального майна; забезпечення конкурентоспроможності державного та комунального майна у відносинах оренди; пожвавлення економічного розвитку; залучення додаткових інвестицій; посилення захисту прав орендарів;

- “Про внесення змін до Закону України “Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів та пального” щодо лібералізації діяльності у сфері виробництва і обігу спирту етилового (№ 318-IX від 3 грудня 2019 р.) – спрямований на становлення в Україні цивілізованого конкурентного ринку спирту та лікеро-горілчаних виробів; детінізацію обігу спирту.

Удосконалено механізм фінансового забезпечення надання медичної допомоги (постанова Кабінет Міністрів України № 1161 від 27 грудня 2019 р. “Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України з питань реалізації пілотного проекту щодо зміни механізму фінансового забезпечення надання медичної допомоги”). Це дасть змогу:

- безкоштовно отримувати високоспеціалізовану медичну допомогу (враховуючи її значну вартість, яка напряду пов’язана з унікальністю послуг та їх високотехнологічністю);

- здійснити розрахунок державних гарантій третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги з урахуванням реальної потреби населення та медичних показань;

- створити систему забезпечення доступності, своєчасності та якості третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги.

З метою підвищення рівня фінансового забезпечення місцевих бюджетів, що сприятиме наданню органами місцевого самоврядування основних гарантованих послуг населенню, погоджено розподіл додаткової дотації на здійснення переданих з державного бюджету видатків з утримання закладів освіти та охорони здоров’я між місцевими бюджетами у 2020 році (розпорядження Кабінету Міністрів України від 18 грудня 2019 р. № 1327).

З метою забезпечення збалансованості державних фінансів, підвищення прогнозованості та доступності коштів для виконання державних функцій забезпечено проведення експертиз законопроектів щодо їх впливу на показники бюджету та відповідності законам, що регулюють бюджетні відносини.

Довідково: станом на 1 лютого 2020 р. Мінфіном проведено експертизу 1014 законопроектів.

Для забезпечення громадян якісними державними послугами, проведення аналізу ефективності бюджетних видатків, Урядом підтримується розвиток інструменту огляду витрат державного бюджету, зокрема:

➤ визначено організаційні та методологічні засади проведення оглядів витрат державного бюджету (наказ Мінфіну від 23 жовтня 2019 р. № 446, зареєстровано в Мін'юсті 23 грудня 2019 р. за № 1277/34248);

➤ завершено огляди витрат у таких сферах:

- агропромислового комплексу в частині забезпечення суб'єктів господарювання агропромислового комплексу доступними фінансовими ресурсами;
- пенсійного забезпечення в частині встановлення надбавок та підвищень до пенсій, призначених за пенсійними програмами, що фінансуються за рахунок коштів державного бюджету;
- освіти і науки в частині надання загальної середньої та професійно-технічної освіти закладами соціальної реабілітації та адаптації.

➤ завершується проведення оглядів витрат ще у шести сферах (МОН, МОЗ – по дві сфери, Мінекоенерго та Мінсоцполітики – по одній сфері).

Урядом забезпечено доступ громадян, бізнесу, міжнародних партнерів (усіх заінтересованих сторін) до отримання своєчасної, повної та зрозумілої інформації про публічні фінанси, зокрема:

➤ підвищено рівень відкритості інформації про публічні фінанси:

- 16 вересня 2019 р. запроваджено у дослідну експлуатацію офіційний державний портал доступу до Реєстру проектів економічного і соціального розвитку України, що підтримуються міжнародними фінансовими організаціями (<https://proifi.gov.ua>);

- 19 вересня 2019 р. запроваджено аналітичний інструмент для бюджетних показників BOOST (<https://openbudget.gov.ua/analytics/incomes>);

- 22 вересня 2019 р. стартував проект “Е-контракт” – інтеграція і автоматизація процесів трьох державних систем: Держказначейства, Мінфіну (E-data – Spending – витрати бюджетних коштів) та Мінекономіки (Prozorro);

- 14 листопада 2019 р. розширено функціонал модулю “Місцеві бюджети” Державного веб-порталу бюджету для громадян (openbudget.gov.ua) – збільшено кількість місцевих бюджетів у розрізі їх рівнів, а також візуалізовано структуру трансфертів між державним та місцевими бюджетами (<https://openbudget.gov.ua/local-budget?id=26400100000>);

- 20 листопада 2019 р. опубліковано новий інтерактивний аналітичний інструмент (“дешборд”) про функціонування у 2018 році закладів вищої освіти (III–IV рівнів акредитації) (<https://mof.gov.ua/uk/the-reform-of-education>).

➤ внесено зміни до Концепції створення інтегрованої інформаційно-аналітичної системи “Прозорий бюджет” (розпорядження Кабінету Міністрів України від 24 грудня 2019 р. № 1418). Окреслено коло завдань для розбудови

інформаційно-аналітичної системи “Прозорий бюджет”, зокрема завдань для платформи “Е- Контракт”, а також включення міністерств та інших центральних органів виконавчої влади, їх територіальних органів для участі у розробці MVP (minimum value product) для “Е-Контракту”.

В рамках розвитку внутрішнього контролю та внутрішнього аудиту в державних органах:

- впроваджено оновлені Стандарти внутрішнього аудиту, які наближені до міжнародних стандартів;
- удосконалено методологію діяльності з внутрішнього аудиту з урахуванням кращих міжнародних практик;
- реалізується програма підвищення кваліфікації для внутрішніх аудиторів шляхом проведення відповідних навчальних заходів (у 2019 році проведено 6 навчальних заходів для 130 внутрішніх аудиторів, а у січні 2020 року запроваджено дистанційне навчання, зокрема проведено перший вебінар для понад 130 працівників підрозділів внутрішнього аудиту із 62 державних органів);
- тривають пілотні проекти з побудови внутрішнього контролю, спрямовані на посилення відповідальності керівників за управління і розвиток установи в цілому (управлінська відповідальність та підзвітність);
- удосконалено методологічне забезпечення діяльності з внутрішнього контролю.

Подальші заплановані дії

- Забезпечення підготовки та схвалення середньострокової Бюджетної декларації та бюджетів на її основі.
- Проведення щомісячного аналізу відхилень показників фактичного виконання бюджету від затверджених показників (з метою забезпечення мінімального відхилення фактичних показників бюджету від запланованих), а також прискорення прийняття паспортів та порядків використання бюджетних коштів, що дозволить використовувати бюджетні кошти у повному обсязі відповідно до бюджетних призначень.
- Проведення оглядів витрат державного бюджету для підвищення ефективного витрачання бюджетних коштів у обраних сферах.
- З метою зниження бюджетного дефіциту до 1,5 % ВВП в 2024 році та підтримання щорічного первинного профіциту планується щороку в Бюджетних деклараціях та проектах Державного бюджету України передбачати його поступове зниження, зокрема: на 2021 рік – 1,88 % ВВП, на 2022 рік – 1,7 % ВВП, на 2023 рік – 1,6 % ВВП, на 2024 рік – 1,5 % ВВП.
- З метою досягнення показника ефективності “Підвищення рейтингу України в Open Budget Index до 25 місця за результатами оцінки 2024 року” здійснення аналізу національної бюджетної документації для виявлення “вузьких місць” з

урахуванням критеріїв рейтингу Open Budget Index та за результатами розроблення пропозицій щодо удосконалення національної бюджетної документації у співпраці з усіма учасниками бюджетного процесу щодо їх впровадження.

- Охоплення у 2020 році верифікацією переважної більшості державних виплат.

- Забезпечення подальшого розвитку системи державного внутрішнього фінансового контролю, зокрема у 2020 році:

- реалізація двох пілотних проектів з внутрішнього контролю у державних органах;
- удосконалення методологічних підходів до організації та здійснення внутрішнього контролю та внутрішнього аудиту;
- проведення навчальних заходів з внутрішнього контролю (у тому числі запровадження навчальної програми з фінансового управління і контролю для різних цільових груп) та внутрішнього аудиту (у тому числі шляхом запровадження дистанційного навчання з метою залучення більшої кількості учасників та економії ресурсів);
- проведення зовнішніх оцінок якості внутрішнього аудиту в державних органах з метою надання рекомендацій щодо удосконалення такої діяльності;
- започаткування створення інтерактивного порталу з питань державного внутрішнього фінансового контролю, який міститиме навчальні та інформаційно-аналітичні модулі (передбачено в рамках Угоди EU4PFM, впродовж 2020–2022 років), що дозволить автоматизувати процеси у цій сфері;
- постійна роз'яснювальна і консультаційна підтримка державних органів з питань державного внутрішнього фінансового контролю з метою підвищення обізнаності у цій сфері.

Ціль 6.2. Платники податків мають нижче податкове навантаження та значно менше часу витрачають на їх адміністрування

З метою запровадження міжнародних стандартів податкового контролю для всіх учасників міжнародної торгівлі та продовження імплементації норм, передбачених Планом протидії практикам розмивання оподатковуваної бази й виведення прибутку з-під оподаткування (План дій BEPS), забезпечення умов для реформування інституту фінансової відповідальності та удосконалення процедури адміністрування податків та зборів 16 січня 2020 р. Верховна Рада України прийняла проекти Законів України “Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо вдосконалення адміністрування податків, усунення технічних та логічних неузгодженостей у податковому законодавстві” (реєстраційний номер 1210 від 30 серпня 2019 р.) та “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення адміністрування податків, усунення технічних та логічних

неузгодженостей у податковому законодавстві” (реєстраційний номер 1209-1 від 19 вересня 2019 р.), участь у розробленні та супроводженні яких брав Мінфін. Прийняті закони дозволять удосконалити:

- правила податкового контролю для учасників міжнародної торгівлі відповідно до загальноприйнятих світових стандартів, запобігти використанню податкових схем за участю офшорних юрисдикцій та оподатковувати прибуток у країні його створення, що забезпечить деофшоризацію економіки та додаткові надходження до бюджету;

- процедуру розгляду матеріалів перевірки контролюючими органами.

З метою забезпечення подальшої реалізації податкової реформи, в частині спрощення та уніфікації процедур заповнення та подання платниками податків до контролюючих органів звітності створено законодавчі підстави для об'єднання звітності з єдиного внеску зі звітністю з податку на доходи фізичних осіб, що дозволить скоротити кількість звітів для платників податків – страхувальників (підприємств та самозайнятих осіб) (Закони України від 19 вересня 2019 р. № 115- IX “Про внесення змін до Закону України “Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування” щодо подання єдиної звітності з єдиного внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування і податку на доходи фізичних осіб” та № 116- IX “Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо подання єдиної звітності з єдиного внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування і податку на доходи фізичних осіб”, у розробленні та супроводженні яких брав участь Мінфін).

Створено законодавчі умови для запровадження системи сплати податків і зборів (крім ПДВ, акцизного податку з реалізації пального та спирту етилового, а також сплати частини чистого прибутку (доходу) до бюджету державними та комунальними унітарними підприємствами та їх об'єднаннями), єдиного соціального внеску та інших платежів, контроль за справлянням яких покладено на Державну податкову службу, через єдиний рахунок, який відкривається на центральному рівні Державної казначейської служби на ім'я Державної податкової служби (Закон України від 4 жовтня 2019 р. № 190-IX “Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо запровадження єдиного рахунку для сплати податків і зборів, єдиного внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування”, проект Закону України “Про внесення змін до деяких законів України щодо запровадження єдиного рахунку для сплати податків і зборів, єдиного внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування” (реєстраційний номер 1049 від 29 серпня 2019 р., який прийнято Верховною Радою України), у розробленні та супроводженні яких брав участь Мінфін). Перевагами запровадження єдиного рахунку є:

- спрощення сплати платниками податкових платежів;

➤ зменшення кількості помилково та/або надміру сплачених грошових зобов'язань платником;

➤ підвищення рівня відкритості, прозорості та довіри платників податків до державних органів.

З метою поглиблення міжнародного співробітництва у сфері оподаткування:

➤ ратифіковано міжурядову українсько-американську Угоду щодо застосування положень FATCA, що забезпечить здійснення обміну інформацією між Державною податковою службою України та податковою службою США щодо рахунків, відкритих платниками податків США в українських фінансових установах) (Закон України від 29 жовтня 2019 р. № 229-IX “Про ратифікацію Угоди між Урядом України та Урядом Сполучених Штатів Америки для поліпшення виконання податкових правил й застосування положень Закону США “Про податкові вимоги до іноземних рахунків” (FATCA)”). У зв’язку з ратифікацією Угоди щодо застосування положень FATCA внесено зміни у національне законодавство, зокрема прийнято Закони України від 3 грудня 2019 р. № 322-IX та № 323-IX;

➤ ратифіковано протоколи про внесення змін до конвенцій про уникнення подвійного оподаткування (зокрема, з державами: Кіпр, Велика Британія, Швейцарія, Туреччина, Сінгапур) та Угоду про уникнення подвійного оподаткування (Малайзія), що встановлюють правила оподаткування певних видів доходів, одержаних резидентами однієї Договірної Держави з джерел в іншій Договірній Державі, з метою уникнення подвійного оподаткування та відповідають положенням Модельної конвенції ОЕСР щодо податків на доходи і капітал.

З метою врегулювання питань у податковій сфері прийняті рішення Уряду щодо:

➤ удосконалення протидії використанню платниками податків України організаційно-правових форм господарювання в іноземних юрисдикціях при здійсненні контрольованих операцій для мінімізації податкових зобов'язань та ухилення від оподаткування (постанова Кабінету Міністрів України від 24 грудня 2019 р. № 1100);

➤ підвищення обізнаності платників в частині отримання подання на повернення коштів помилково або надміру сплачених до бюджетів (постанова Кабінету Міністрів України від 24 грудня 2019 р. № 1107);

➤ посилення боротьби із незаконним обігом підакцизних товарів шляхом залучення громадськості до контролю за обігом алкогольних напоїв та тютюнових виробів з використанням мережі Інтернет через удосконалення порядку виготовлення, зберігання, продажу марок акцизного податку та маркування алкогольних напоїв і тютюнових виробів (постанова Кабінету Міністрів України від 11 грудня 2019 р. № 1144).

Довідково: утворено Міжвідомчу робочу групу з питань запровадження електронної акцизної марки, яка узгоджує консолідовану позицію щодо системи контролю за виробництвом та обігом тютюнових виробів та алкогольних напоїв з усіма зацікавленими представниками ринку підакцизної продукції (наказ Мінфіну від 11 жовтня 2019 р. № 426).

➤ упередження безпідставного відшкодування ПДВ та забезпечення можливості для платників податків адміністративного оскарження всіх рішень про відмову в реєстрації податкової накладної / розрахунку коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних, реєстрація яких зупинена, що сприятиме прискоренню урегулювання питань з розгляду спорів без звернення до суду (постанова Кабінету Міністрів України від 11 грудня 2019 р. № 1165 “Про затвердження порядків з питань зупинення реєстрації податкової накладної/розрахунку коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних”).

Покращено адміністрування акцизного податку з пального (Закон України від 18 грудня 2019 р. № 391-IX “Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо покращення адміністрування акцизного податку”, у розробленні та супроводженні якого брав участь Мінфін), зокрема в частині:

➤ спрощено подання звітності суб’єктами господарювання, які здійснюють операції з паливом;

➤ удосконалено роботу системи електронного адміністрування реалізації пального та спирту етилового;

➤ спрощено умови ліцензування зберігання пального, яке використовується для власних потреб.

Для належного здійснення державної податкової політики з урахуванням утворення Державної податкової служби України Верховною Радою України 16 січня 2020 р. прийнято проект Закону України “Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо вдосконалення адміністрування податків, усунення технічних та логічних неузгодженостей у податковому законодавстві” (реєстраційний номер 1210 від 30 серпня 2019 р.), у розробленні та супроводженні якого приймав участь Мінфін), що забезпечить:

➤ реалізацію концепції однієї юридичної особи та визначення законодавчих умов їх належного функціонування;

➤ побудову Державної податкової служби України за функціональним принципом, відновлення в ній управлінської вертикалі, яка буде спрямована на якісне та своєчасне виконання покладених на орган обов’язків.

Здійснено необхідні заходи для початку діяльності Державної податкової служби. Створено 25 головних управлінь Державної податкової служби в областях

та м. Києві, Офіс великих платників податків та Інформаційно-довідковий департамент та забезпечено початок їх діяльності.

З метою детінізації ринку підакцизної продукції, збільшення надходжень до бюджету здійснювалось запровадження оновленої системи електронного адміністрування реалізації пального та спирту етилового (СЕАРПСЕ), а саме:

➤ здійснено ліцензування виробництва, оптової, роздрібною торгівлі паливом та його зберігання. Проведено роботу щодо максимального забезпечення видачі наведених вище ліцензій та оперативного оприлюднення (інформація про видані ліцензії розміщується на офіційному веб-порталі ДПС);

Довідково: видано 11,2 тис. ліцензій на здійснення операцій з паливом, у тому числі на виробництво пального – 31, зберігання – 1,5 тис., оптова торгівля паливом, за відсутності місць оптової торгівлі – 1,9 тис., оптова торгівля паливом, за наявності місць оптової торгівлі – 0,4 тис. та роздрібна торгівля паливом – 7,3 тис. ліцензій.

➤ посилено контроль за виробництвом та обігом спирту, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, пального, а саме:

- створено єдиний державний реєстр витратомірів – лічильників обсягу виробленого спирту етилового та/або обсягу виробленої продукції;

- опломбовано 50 витратомірів – лічильників обсягу виробленого спирту етилового на 25 заводах – виробниках спирту етилового та спиртвмісної продукції;

- проведено 7314 фактичних перевірок суб'єктів господарювання, які провадять діяльність на ринку підакцизних товарів, за результатами яких застосовано фінансові санкції на 161,9 млн. гривень;

➤ трансформовано застарілу систему електронного адміністрування акцизного податку з реалізації пального в систему електронного адміністрування акцизного податку з реалізації пального та спирту етилового (СЕАРПСЕ).

Довідково: внаслідок трансформації застарілої системи електронного адміністрування зареєстровано 3,7 тис. платників, які здійснюють реалізацію пального (проти 6,9 тис. до впровадження СЕАРПСЕ);

11,6 тис. акцизних складів – фактичних місць знаходження пального.

З метою забезпечення надання платникам податків більш зручних електронних сервісів ДПС вжито заходи щодо доопрацювання Електронного кабінету, зокрема:

➤ доопрацьовано інтерфейс Електронного кабінету залежно від типу платника, зокрема вдосконалено інтерфейс діючих режимів для громадян з метою зрозумілого та швидкого отримання необхідної інформації;

➤ спрощено сервіс щодо стану розрахунків з бюджетом, у тому числі для громадян в частині сплати податків;

➤ забезпечено фінансовим установам передачу даних фінансової звітності до контролюючих органів.

31 грудня 2019 р. завершено реалізацію експериментального проекту щодо реєстрації та експлуатації новітніх моделей програмних та/або програмно-технічних комплексів, призначених для реєстрації розрахункових операцій, за результатами якого:

➤ 8 новітніх моделей програмних та/або програмно-технічних комплексів, призначених для реєстрації розрахункових операцій, які брали участь в експериментальному проекті, було включено до Державного реєстру реєстраторів розрахункових операцій;

➤ створено правові підстави для запровадження програмних реєстраторів розрахункових операцій як альтернативи класичним (Закон України від 20 вересня 2019 р. № 128-IX “Про внесення змін до Закону України “Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг” та інших законів України щодо детінізації розрахунків у сфері торгівлі та послуг”, у розробленні та супроводженні якого брав участь Мінфін);

➤ передбачено, що на рівні з технологією захисту та передачі даних щодо розрахункових операцій, розробленою НБУ, може застосовуватись електронний підпис та/або печатка, кваліфікована електронна позначка часу з дотриманням Закону України “Про електронні довірчі послуги” та/або інші, дозволені в Україні засоби захисту інформації, передбачені законодавством України.

Урядом схвалено та подано до Верховної Ради України проект Закону України “Про внесення змін до Закону України “Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг” щодо контролю та відповідальності суб’єктів господарювання” (реєстраційний номер 2711 від 2 січня 2020 р.). Законопроект передбачає пом’якшення відповідальності фізичних осіб – підприємців (крім тих, які здійснюють високорентабельні види діяльності з істотними ризиками ухилення від оподаткування) за порушення, пов’язані із застосуванням реєстраторів розрахункових операцій, та впровадження ризик-орієнтованого підходу для здійснення контролюючими органами перевірок фізичних осіб – підприємців.

Подальші заплановані дії

• Розроблення та подання на розгляд Кабінету Міністрів України відповідних проектів законодавчих актів стосовно перегляду екологічного податку з метою стимулювання підприємств-забруднювачів до зменшення забруднення навколишнього природного середовища.

• Вдосконалення процедур оподаткування податку на майно у частині плати за землю.

- Імплементація положень Закону України “Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо покращення адміністрування акцизного податку”, спрямованих на вдосконалення роботи системи електронного адміністрування реалізації пального та спирту етилового (СЕАРПСЕ).

Ціль 6.3. Добросчесні експортери та імпортери та громадяни України мають прозорі, прості та передбачувані правила митного контролю та митного оформлення, при цьому їх економічні інтереси та інтереси щодо рівності конкурентних умов захищені

Створено законодавчі підстави для імплементації до національного законодавства України положень Конвенції про процедуру спільного транзиту і Конвенції про спрощення формальностей у торгівлі товарами (Закон України від 12 вересня 2019 № 78-ІХ “Про режим спільного транзиту та запровадження національної електронної транзитної системи”, у розробленні та супроводженні якого брали участь Мінфін та Держмитслужба), що забезпечить:

- запровадження європейської практики прозорих та надійних митних процедур;
- використання підприємствами єдиної митної декларації та єдиної гарантії для переміщення товарів від країни-відправлення до країни-призначення через всі кордони Договірних сторін Конвенції про процедуру спільного транзиту без затримок;
- українська митниця отримуватиме від митниць 35 інших країн європейського регіону в режимі реального часу попередню інформацію про вантажі ще до перетину ними українського кордону, що дасть змогу аналізувати операції на предмет їх ризиковості ще до моменту прибуття товарів в Україну. Крім того, це дозволить обґрунтовано визначати форми митного контролю, тим самим не затримуючи вантажі на кордоні митними оглядами та іншими контрольними процедурами.

Створено законодавчі підстави для запровадження в Україні програми авторизованого економічного оператора (АЕО), яка відповідатиме загальновизнаним європейським та міжнародним стандартам (Закон України від 2 жовтня 2019 р. № 141-ІХ “Про внесення змін до Митного кодексу України щодо деяких питань функціонування авторизованих економічних операторів” у розробленні та супроводженні якого брали участь Мінфін та Держмитслужба), що дасть можливість:

- пришвидшити митні процедури та підвищити конкурентоспроможність українського бізнесу;

➤ суттєво спростити митні формальності для підприємств з високим ступенем довіри, реалізувати у майбутньому взаємне визнання статусу авторизованого економічного оператора уповноваженими органами інших держав;

➤ брати участь українським підприємствам у формуванні безпечних ланцюгів постачання товарів та підвищити їх конкурентоспроможність на зовнішніх ринках.

Забезпечено наближення митного законодавства України у сфері захисту прав інтелектуальної власності до стандартів та практики Європейського Союзу, а також підвищення рівня запобігання та протидії переміщенню через митний кордон України товарів, що порушують права інтелектуальної власності (Закон України від 17 жовтня 2019 р. № 202-IX “Про внесення змін до Митного кодексу України щодо захисту прав інтелектуальної власності під час переміщення товарів через митний кордон України”, у розробленні та супроводженні якого брали участь Мінфін та Держмитслужба), що сприятиме:

➤ прискоренню митного оформлення оригінальних товарів та протидії переміщенню товарів, які порушують права інтелектуальної власності, у тому числі контрафактних та піратських товарів;

➤ очищенню внутрішнього ринку від контрафактної продукції, яка часто не відповідає встановленим вимогам безпеки;

➤ розвитку міжнародної торгівлі та інвестиційної привабливості України.

З 8 грудня 2019 року Державна митна служба розпочала здійснювати функції і повноваження з реалізації державної митної політики, державної політики у сфері боротьби з правопорушеннями під час застосування законодавства з питань державної митної справи (розпорядження Кабінету Міністрів України від 4 грудня 2019 р. № 1217 “Питання Державної Митної служби”).

Цьому передувала низка організаційних заходів, зокрема щодо утворення територіальних органів Держмитслужби шляхом оптимізації кількості митниць з 26 до 16 (постанова Кабінету Міністрів України від 2 жовтня 2019 р. № 858 “Про утворення територіальних органів Державної митної служби”).

Створено законодавче підґрунтя для реалізації концепції функціонування Державної митної служби як однієї юридичної особи та визначення умов її належного функціонування (Закон України від 14 січня 2020 р. № 440-IX “Про внесення змін до Митного кодексу України та деяких інших законодавчих актів України у зв’язку з проведенням адміністративної реформи”, у розробленні та супроводженні якого брали участь Мінфін та Держмитслужба).

Новий формат діяльності Держмитслужби дозволить поліпшити підзвітність керівництва й ланцюгів підпорядкування в організації, збільшити ефективність і продуктивність управління митною системою, підвищити прозорість і зменшити корупцію та політичний вплив, а також досягти економії при централізації функцій.

Тривала та плідна спільна робота Мінфіну, Держмитслужби з міжнародними партнерами з ЄС, Центрального агентства з управління проектами (CPMA), Програми підтримки управління державними фінансами для України (EU4PFM) та Митної служби Литовської Республіки дозволила 13 грудня 2019 р. підписати договір між Державною митною службою України та Литовською Митницею щодо передачі програмного забезпечення, яке дозволить забезпечити тестування Нової комп'ютеризованої транзитної системи (NCTS) у митних органах.

Розроблено стратегію щодо кадрового оновлення Держмитслужби.

Довідково: стратегія передбачає:

- впровадження Держмитслужбою нової моделі набору (рекрутингу) та просування по службі на основі прозорого конкурсного відбору та ступінчатої системи тестування й перевірки професійної придатності, доброчесності та мотивації до проходження служби;
- вдосконалення системи навчання та професійної підготовки персоналу Держмитслужби;
- вдосконалення системи управління кадрами (електронний кадровий менеджмент);
- підвищення мотивації та рівня задоволеності умовами служби серед персоналу Держмитслужби (за результатами внутрішніх опитувань і анкетувань);
- суттєве зниження корупційних ризиків та правопорушень в Держмитслужбі (за результатами незалежних зовнішніх та внутрішніх опитувань і анкетувань);
- вдосконалення внутрішніх і зовнішніх стратегічних комунікацій Держмитслужби.

Урядом запроваджено централізоване електронне надсилання правоохоронними органами доручень на проведення митного огляду товарів та транспортних засобів (постанови Кабінету Міністрів України від 2 жовтня 2019 р. № 861 “Про реалізацію експериментального проекту з організації централізованого надсилання правоохоронними органами в електронному вигляді доручень на проведення митного огляду (переогляду) товарів, транспортних засобів комерційного призначення” та від 27 грудня 2019 р. № 1118 “Деякі питання реалізації експериментального проекту з організації централізованого надсилання правоохоронними органами в електронному вигляді доручень на проведення митного огляду (переогляду) товарів, транспортних засобів комерційного призначення”), що забезпечить:

➤ можливість контролю та обліку усіх доручень на проведення митного огляду товарів та транспортних засобів, які надсилаються правоохоронними органами;

➤ зменшення зловживання та мінімізацію можливостей змов на місцевому рівні, а також підвищення прозорості взаємодії між правоохоронними та митними органами.

З метою проведення заходів з протидії незаконному переміщенню товарів через митний кордон України та ухиленню від сплати митних платежів створено координаційний центр та спеціальні мобільні групи (наказ Державної фіскальної служби України від 9 жовтня 2019 р. № 716 “Про організацію проведення заходів з протидії незаконному переміщенню товарів через митний кордон України та ухиленню від сплати митних платежів”), що передбачає:

- точкове націлювання на найбільш ризикові зовнішньоекономічні транзакції, відсутність необґрунтованого тиску на добросовісний бізнес;
- проведення заходів щодо протидії подрібненню партій товарів з використанням схеми “піджаків”;
- покращення оперативного обміну інформацією та взаємодії між державними органами, які відповідають за протидію економічній злочинності.

Встановлено чіткі та зрозумілі вимоги до автомобільних перевізників для безперешкодного проїзду через пункти пропуску через державний кордон України транспортних засобів, якими перевозяться вантажі та пасажери (постанова Кабінету Міністрів України від 4 грудня 2019 р. № 1040), що забезпечить зменшення корупційних ризиків у пунктах пропуску через державний кордон України.

Урядом розроблено та схвалено проект Закону України “Про внесення змін до статті 23 Митного кодексу України щодо попередніх рішень з питань відповідного методу або критеріїв та їх застосування, які будуть використовуватися для визначення митної вартості відповідно до конкретних обставин” (реєстраційний номер 2700 від 28 грудня 2019 р.), що передбачає:

- можливість суб’єктам зовнішньоекономічної діяльності завчасно, до моменту ввезення товарів на митну територію України, отримувати попередні рішення з питань відповідного методу або критеріїв та їх застосування, які будуть використовуватися для визначення митної вартості відповідно до конкретних обставин;
- позитивний вплив на інтереси держави, адже Україна таким чином виконує свої міжнародні зобов’язання в рамках Угоди про спрощення процедур торгівлі Світової організації торгівлі.

Для забезпечення швидкого та прозорого митного оформлення товарів шляхом запровадження нових функціональних можливостей електронних сервісів розроблено та введено в експлуатацію:

- особистий кабінет користувача на “Єдиному державному інформаційному веб-порталі “Єдине вікно для міжнародної торгівлі”;
- калькулятор розрахунку митних платежів при митному оформленні автомобілів.

Запущено в роботу 7 сканерів на пунктах пропуску в Ягодині, Краковці, Раві- Руській, Шегинях, Ужгороді, Чопі, Порубному. Швидкість митного контролю транспортних засобів та контейнерів збільшилася за рахунок відсутності необхідності їх розвантаження.

Активізовано роботу з донорами, та залучено до співпраці ряд проектів міжнародної технічної допомоги, зокрема, в рамках програм підтримки управління державними фінансами в Україні (EU4PFM), USAID, тощо.

Подальші заплановані дії

•Забезпечення максимального зменшення використання “сірих” схем при митному оформленні товарів, шляхом:

- запровадження ризик-орієнтованого підходу при роботі з суб'єктами ЗЕД;
- запровадження системи оцінювання ефективності митного аудиту як форми митного контролю на підставі фактично виявлених порушень, сплачених податків до державного бюджету, результатів розгляду судових справ та їх подальших перспектив;
- запровадження системи недопущення митних правопорушень шляхом повної електронізації процесів і повного відеонагляду та використання сканерів/засобів безконтактного моніторингу як за проходженням на митниці, так і подальшого слідування товарів;
- розроблення політики, систем, процедур та правових інструментів для ефективного управління ризиками, що дасть змогу забезпечити баланс між сприянням торгівлі та функціями безпеки;
- модернізація системи контролю за визначенням митної вартості та організація центру цінової інформації з метою створення інтегрованої довідкової цінової бази даних;
- імплементація законодавства щодо впровадження програми авторизованих економічних операторів (АЕО) та процедури спільного транзиту ЄС/ЄАВТ;
- взаємне визнання програм авторизованих економічних операторів;
- приєднання України до Конвенції про процедуру спільного транзиту та Конвенції про спрощення формальностей у торгівлі товарами.

•Посилення боротьби з митними зловживаннями з боку держави шляхом:

- створення системи сприяння захисту прав інтелектуальної власності, що не перешкоджає законній торгівлі та забезпечує протидію потраплянню на територію України контрафактних товарів;
- підписання нових угод та активізація обміну інформацією за діючими угодами із суміжними країнами та найбільшими торговельними партнерами України

щодо обміну попередньою митною інформацією про товари і транспортні засоби, що переміщуються через митний кордон України;

- ратифікації необхідних міжнародних конвенцій і угод з метою забезпечення міжвідомчого співробітництва та обміну інформацією в країні та на міжнародному рівні, включаючи взаємну адміністративну підтримку;

- співпраці на керівному та операційному рівні між митними адміністраціями суміжних країн для сприяння транскордонному двосторонньому митному співробітництву;

- підвищення інституційної спроможності у сфері правоохоронної діяльності митниці.

- Налагодження ефективної взаємодії митних органів з суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності шляхом:

- розвитку та розширення функціональних можливостей сервісу “Єдине вікно для міжнародної торгівлі”;

- створення зручних для користування бізнесом онлайн-сервісів для перегляду реєстру попередніх рішень про класифікацію товару, знеособленої інформації про класифікацію товару з оформлених митних декларацій тощо;

- запровадження ефективного механізму розгляду скарг бізнесу в адміністративному порядку, збільшення кількості скарг суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності, які вирішуються в досудовому порядку;

- підготовки комунікаційних стратегій, які передбачають послідовне висвітлення процесу реформування та забезпечуватимуть єдину політику комунікацій Держмитслужби та її територіальних органів;

- мінімізації впливу людського фактора та автоматизації процесів під час виконання стандартизованих оперативних завдань, концентрації ресурсів на інтелектуальних методах контролю і запобіганні порушенням у сфері митного законодавства.

Ціль 6.4. Бізнес та громадяни мають доступ до значно дешевших фінансових ресурсів

За період з вересня по грудень 2019 року процентна ставка за новими кредитами у національній валюті, наданих в економіку, суттєво знизилась (на 2,4 в. п. до 18,6 %); за новими кредитами корпоративному сектору у національній валюті – на 2,4 в. п. до 15,7 %; за новими кредитами домогосподарствам – на 0,7 в. п. (до 33,1 %).

Створено законодавчі підстави реалізації програми державної підтримки малого бізнесу в Україні, спрямованої на розвиток підприємництва, збільшення обсягів виробництва, експорту, імпортозаміщення, високотехнологічного

виробництва, енергоефективності, впровадження інновацій (Закон України від 14 січня 2020 р. № 436-IX “Про внесення змін до Закону України “Про Державний бюджет України на 2020 рік” щодо забезпечення функціонування Фонду розвитку підприємництва”, у розробленні та супроводженні якого у Верховній Раді України брав участь Мінфін).

Визначено умови, критерії та механізм надання фінансової державної підтримки зазначеним суб’єктам та механізм використання коштів, передбачених у державному бюджеті Мінфіну за програмою “Забезпечення функціонування Фонду розвитку підприємництва” (постанови Кабінету Міністрів України від 24 січня 2020 р. № 28 “Про затвердження Порядку надання фінансової державної підтримки суб’єктам мікропідприємництва та малого підприємництва” та № 29 “Про затвердження Порядку використання коштів державного бюджету, передбачених для забезпечення функціонування Фонду розвитку підприємництва”).

Протягом першого тижня (3–7 лютого 2020 року) з моменту старту державної програми “Доступні кредити 5–7–9 %” Фонд розвитку підприємництва уклав угоди про співробітництво з чотирма банками: АТ “Ощадбанк”, АБ “Укргазбанк”, АТ КБ “ПриватБанк” та АТ “Укрексімбанк”. Ще 11 банків подали заявки на участь у програмі, а саме: АТ “Кредобанк”, АТ “ПУМБ”, АТ “Райффайзен Банк Аваль”, АТ “ОТП БАНК”, АТ “АЛЬФА-БАНК”, АТ “ПРАВЕКС БАНК”, АТ “КРЕДИТВЕСТ БАНК”, АТ АКБ “Львів”, ПАТ “БАНК ВОСТОК”, АТ “БАНК АЛЬЯНС” та АТ “МІБ”, які найближчим часом будуть розглянуті Фондом.

Станом на 7 лютого 2020 р. в рамках реалізації програми “Доступні кредити 5–7–9 %” АБ “Укргазбанк” видано 13 кредитів та 172 заявки знаходиться на розгляді в банку, АТ “Ощадбанк” видано 1 кредит та на розгляді близько 100 заявок, в АТ КБ “ПриватБанк” на розгляді 1220 заявок, в АТ “Укрексімбанк” – 10 заявок.

Схвалено основні напрями діяльності акціонерного товариства “Державний експортно-імпорتنний банк України” на 2019–2023 роки (розпорядження Кабінету Міністрів України від 11 вересня 2019 р. № 788), що забезпечить:

- зміцнення сильних сторін та позиції банку на ринку з використанням нових можливостей у сфері бізнесу і забезпеченням сталого рівня прибутковості;
- належне функціонування та ефективне управління державним банком, захист прав вкладників, кредиторів та держави як акціонера.

З метою створення умов для розвитку фінансового сектору внесено зміни до деяких законодавчих актів України (Мінфін брав участь у розробленні та супроводженні законопроектів у Верховній Раді України) щодо:

➤ захисту прав споживачів фінансових послуг (Закон України від 20 вересня 2019 р. № 122-IX “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту прав споживачів фінансових послуг”) в частині запровадження однакових конкурентних умов надання фінансових послуг, захисту інтересів споживачів фінансових послуг;

➤ вдосконалення процедури проведення фінансової реструктуризації (Закон України від 19 вересня 2019 р. № 112-IX “Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення процедури проведення фінансової реструктуризації”) у напрямі:

- надання можливості проводити спільну процедуру реструктуризації для кількох боржників, які є пов’язаними особами, але мають різних кредиторів;
- уточнення умов відступлення прав вимоги у процедурі фінансової реструктуризації;
- уточнення норми щодо концентрації, що має полегшити процедуру реструктуризації в частині погодження з Антимонопольним комітетом;
- уточнення норми щодо визначення моменту відшкодування втрат кредиторів, що передбачає задоволення вимог за рахунок іпотеки.

Водночас дію Закону України “Про фінансову реструктуризацію” продовжено ще на три роки.

Вказані заходи сприятимуть:

➤ здійсненню фінансової реструктуризації грошового зобов’язання та/або господарської діяльності боржників;

➤ усуненню окремих недоліків законодавства, виявлених в ході практичного застосування норм Закону України “Про фінансову реструктуризацію”, більш повному застосуванню способів реструктуризації з боку банків, зменшенню регуляторних перешкод для здійснення фінансової реструктуризації тощо;

➤ зміцненню довіри споживачів фінансових послуг до фінансового сектору, створення механізмів захисту їх прав та інтересів, забезпечення кращої поінформованості споживачів про фінансові послуги.

Удосконалено функції із державного регулювання ринків фінансових послуг (Закон України від 12 вересня 2019 р. № 79-IX “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення функцій із державного регулювання ринків фінансових послуг”, у розробленні та супроводженні якого у Верховній Раді України брав участь Мінфін), що забезпечить:

- підвищення якості регулювання ринків фінансових послуг відповідно до стандартів ЄС;
- поліпшення умов ведення бізнесу з одночасним посиленням відповідальності суб’єктів ринку перед споживачами фінансових послуг;
- скорочення чисельності кількості регуляторних та контролюючих органів шляхом розподілу функцій Нацкомфінпослуг між Національним банком та НКЦПФР.

Підготовлено до підписання угоду між АБ “Укргазбанк” та Міжнародною фінансовою корпорацією (IFC). Підписання зазначеної угоди забезпечить входження IFC в капітал АБ “Укргазбанк” та підвищення інвестиційної

привабливості банку, а у подальшому – до зниження частки держави в банківському секторі України.

В рамках подальшого зміцнення управління державними банками:

➤ оновлено склад Конкурсної комісії з визначення претендентів на посади незалежних членів наглядової ради державного банку (розпорядження Кабінету Міністрів України від 3 листопада 2019 р. № 1024 “Про зміну складу конкурсної комісії з визначення претендентів на посади незалежних членів наглядової ради державного банку”);

➤ забезпечено функціонування наглядових рад АТ “Укрексімбанк”, АТ КБ “Приватбанк” та АТ “Ощадбанк” – оновлено склад наглядових рад державних банків;

➤ визначено критерії відбору зовнішнього аудитора державних банків (постанова Кабінету Міністрів України від 2 жовтня 2019 р. № 859).

Належне функціонування державних банків та ефективне управління їх діяльністю дозволить їм більш ефективно виконувати роль фінансового посередника, що сприятиме збільшенню доступності та зниженню вартості фінансових ресурсів для економічних суб’єктів.

З метою залучення цільових коштів для розвитку:

➤ розпочато процедуру відбору банків-учасників в рамках реалізації спільного з Європейським інвестиційним банком проекту “Основний кредит для аграрної галузі – України” (оголошено конкурс, проведено презентацію проекту стейкхолдерам);

➤ розроблено концептуальні напрями здешевлення кредитів сільськогосподарським товаровиробникам для купівлі земель сільськогосподарського призначення (розпорядження Кабінету Міністрів України від 29 вересня 2019 р. № 882). Очікується забезпечення доступу сільськогосподарських виробників до довгострокових кредитних ресурсів на пільгових умовах;

➤ ратифіковано Верховною Радою України:

- Фінансову угоду (Проект “Розширення Харківського метрополітену” (Проект “Подовження третьої лінії метрополітену у місті Харків”) між Україною та Європейським інвестиційним банком” (Закон України від 5 грудня 2019 р. № 346- IX) (кредит ЄІБ – 160 млн. євро). Очікується збільшення питомої ваги пасажирських перевезень метрополітеном (подовження Олексіївської лінії метро на 3,47 км та введення в експлуатацію двох станцій і електродепо);

- Гарантійну угоду (Проект електрифікації української залізниці “Електрифікація залізничного напрямку Долинська – Миколаїв – Колосівка”) між Україною та ЄБРР (кредит ЄБРР – 150 млн. євро) (Закон України від 19 грудня

2019 р. № 412-IX). Очікується електрифікація та модернізація систем сигналізації і зв'язку (переведення на електротягу сполучення з Миколаївським портовим вузлом шляхом електрифікації ділянки Долинська – Миколаїв – Херсон);

- Фінансову угоду (Проект “Підвищення безпеки автомобільних доріг в містах України”) між Україною та Європейським інвестиційним банком (кредит ЄІБ – 75 млн. євро) (Закон України від 19 грудня 2019 р. № 415-IX). Очікується зменшення кількості загиблих та серйозно постраждалих в ДТП в міських зонах та покращення ефективності і безпеки міського транспорту в цілому;

- Грантову угоду (Проект “Миколаївводоканал” (Розвиток системи водопостачання та водовідведення в місті Миколаїв) за Програмою “E5P” між Україною та Європейським інвестиційним банком) щодо надання гранту у сумі 5,11 млн. євро (Закон України від 19 грудня 2019 р. № 416-IX). Поліпшення роботи та ефективності насосних станцій та водопровідних і каналізаційних мереж МКП “Миколаївводоканал”.

Активізовано співпрацю з міжнародними фінансовими організаціями:

➤ підвищився рівень вибірки доступних коштів міжнародних фінансових організацій: у 2019 р. порівняно з 2018 р. вибірка коштів позик Міжнародного банку реконструкції та розвитку зросла на 9,7 п. п., Європейського банку реконструкції та розвитку – на 17,1 п. п., Європейського інвестиційного банку – на 4,5 п. п., Кредитної установи для відбудови (KfW) – на 8,3 п. п.;

➤ збільшено освоєння коштів на реалізацію проектів міжнародних фінансових організацій через державний бюджет – у 2019 році залучено 11,4 млрд. грн. від Європейського банку реконструкції та розвитку, Кредитної установи для відбудови (KfW), Європейського інвестиційного банку та Міжнародного банку реконструкції та розвитку, що на 31,5 % (або на 2,7 млрд. грн.) більше порівняно з 2018 роком;

➤ сума інвестицій Європейського банку реконструкції та розвитку в державний і приватний сектор України у 2019 році сягнула рекордного 1,1 млрд. євро;

➤ проведено перегляди портфелів проектів Європейського банку реконструкції та розвитку, Кредитної установи для відбудови (KfW), Європейського інвестиційного банку та Міжнародного банку реконструкції та розвитку;

➤ удосконалено нормативно-правову базу щодо співробітництва з міжнародними фінансовими організаціями: удосконалено механізм реєстрації обтяжень майнових прав (Закон України від 14 листопада 2019 р. № 293-IX), унормовано строки підготовки порядку відбору бенефіціарів.

3 жовтня 2019 р. підписано Меморандум між Кабінетом Міністрів України та Національним банком України про взаємодію з метою досягнення стійкого економічного зростання та цінової стабільності. В рамках підписаного Меморандуму сторони домовились про тісну взаємодію в рамках формування та

реалізації економічної політики Кабінету Міністрів України та грошово-кредитної (монетарної) політики Національного банку України, спрямованої на досягнення низької та стабільної інфляції, що має забезпечити у середньостроковій перспективі зниження відсоткових ставок, поживлення кредитування економіки та відповідно економічне зростання в країні. Взаємоузгоджені дії між Кабінетом Міністрів та Національним банком сприятимуть:

- забезпеченню доступу бізнесу і громадян до значно дешевших фінансових ресурсів;
- зменшенню витрат на обслуговування боргів;
- захисту громадян від зловживань монополістів;
- поліпшенню очікувань, в тому числі інфляційних, та підвищенню довіри інвесторів до української економіки.

В рамках розвитку фінансового сектору спрощено підходи щодо визначення уповноважених банків, через які здійснюється виплата пенсій, грошової допомоги та заробітної плати працівникам бюджетних установ (постанова Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2019 р. № 1151), що передбачають:

- встановлення рівних конкурентних вимог для всіх банків;
- можливість одержувачів пенсій, грошової допомоги та заробітної плати (працівники бюджетних установ) на власний розсуд обирати уповноважені банки.

З метою забезпечення діяльності Державної іпотечної установи Урядом прийнято рішення щодо:

- проведення Мінфіном єдиної, державної фінансової політики в сфері розвитку ринку іпотечного кредитування (постанова Кабінету Міністрів України від 18 грудня 2019 р. № 1054 “Деякі питання Державної іпотечної установи”);
- створення передумов для збільшення доступності будівництва нового житла для громадян України (постанова Кабінету Міністрів України від 27 листопада 2019 р. № 961 “Про надання у 2019 році державної гарантії за зобов’язаннями Державної іпотечної установи”).

Розпочав роботу Український фонд стартапів, статутний капітал якого складає 389,7 млн. грн., при цьому закладено збільшення капіталу на 50 млн. гривень. Розмір грантів складає 25 тис. доларів США та 50 тис. доларів США. Подано 398 заявок на отримання гранту, з них 158 – оцінених. Проведено перший Pitch Day Українського фонду стартапів, на якому презентовано 12 заявок.

Оцінку заявок здійснюють експерти. На даний час працює вже 42 експерти (підписано меморандуми про співпрацю), 238 заявок було подано на експертів, з них затверджено 98. Держава прозора підтримує розвиток інноваційного бізнесу в Україні як запоруку економічного зростання.

Урядом прийнято рішення щодо передачі Німецько-Українського Фонду у повне управління Мінфіну (розпорядження Кабінету Міністрів України від 11 грудня 2019 р. № 1273), що сприятиме ефективному управлінню фондом, впровадженню нових кредитно-гарантійних інструментів державної підтримки малого та середнього підприємництва.

В рамках вирішення питання здешевлення кредитів сільськогосподарським товаровиробникам Урядом:

➤ схвалено концептуальні напрями та відповідний план заходів щодо їх реалізації з питання здешевлення кредитів сільськогосподарським товаровиробникам для купівлі земель сільськогосподарського призначення (розпорядження Кабінету Міністрів України від 29 вересня 2019 р. № 882, розпорядження Кабінету Міністрів України від 4 грудня 2019 р. № 1219);

➤ схвалено та подано до Верховної Ради України проект Закону України “Про Фонд часткового гарантування кредитів у сільському господарстві” (реєстраційний номер 3047 від 10 лютого 2020 р.).

Це сприятиме запуску повноцінного обігу землі сільськогосподарського призначення, створить інструмент, який дозволить малим сільськогосподарським товаровиробникам отримати “дешеві” кредитні ресурси для купівлі земель сільськогосподарського призначення, що, в свою чергу, дасть поштовх для економічного зростання.

Подальші заплановані дії

- Забезпечення ефективного корпоративного управління в банках державного сектору та ефективної взаємодії між банками та акціонером (гарантуючи при цьому комерційну незалежність банку), зокрема шляхом розроблення та підписання меморандумів про співпрацю з наглядовими радами банків державного сектору та визначення ключових показників ефективності, запровадження моніторингу їх досягнення.

- Удосконалення системи моніторингу реалізації проектів міжнародних фінансових організацій, зокрема забезпечення ефективного функціонування (наповнення, постійне оновлення) порталу реєстру проектів соціального і економічного розвитку України, які реалізуються із залученням коштів міжнародних фінансових організацій.

- Здійснення заходів та внутрішньодержавних процедур для набрання чинності:
 - Угоди про позику (Програма “Прискорення приватних інвестицій у сільське господарство України”) між Україною та Міжнародним банком реконструкції та розвитку;
 - Договору гарантії (“Проект модернізації мережі електропередачі”) між Україною та Європейським банком реконструкції та розвитку (ЄБРР);

- Гарантійної угоди (Проект електрифікації української залізниці “Електрифікація залізничного напрямку Долинська – Миколаїв – Колосівка”) між Україною та ЄБРР.

• Здійснення заходів щодо підготовки проектів в соціальній, інфраструктурній, енергетичній сферах шляхом залучення коштів МБРР, ЄБРР, ЄІБ та KfW

Ціль 6.5. Витрати платників податків на обслуговування боргів зменшуються

Скорочено державний борг по відношенню до ВВП – за оперативною оцінкою державний борг на кінець 2019 року становив у гривневому еквіваленті 1764,2 млрд. грн., а у доларовому – 74,5 млрд. доларів США і скоротився по відношенню до ВВП до 43,8 %.

З метою впровадження агентської моделі управління державним та гарантованим державою боргом законодавчо визначені підстави для утворення та започаткування функціонування Боргового агентства України (Закон України від 14 листопада 2019 р. № 293-IX). Перехід до принципово нового для України формату управління державним боргом забезпечить:

- підвищення довіри інвесторів та прогнозованість процесів управління державним боргом в довгостроковій перспективі;
- інституційну спроможність, якою буде наділено Боргове агентство, що дасть змогу більш комплексно та ефективно застосовувати інструменти з управління державним боргом;
- ефективне використання тимчасово вільних коштів з формуванням додаткових доходів бюджету за рахунок застосування вдосконалених механізмів управління ліквідністю.

В рамках розвитку внутрішнього ринку державних цінних паперів:

➤ з 1 жовтня 2019 р. Мінфіном спільно з Національним банком запроваджено проведення аукціонів облігацій внутрішніх державних позик (ОВДП) через електронну торговельну систему – Систему аукціонів Bloomberg (Bloomberg's Auction System);

➤ значний попит на державні облігації з боку нерезидентів (кількість ОВДП у власності нерезидентів з 1 вересня 2019 р. по 31 січня 2020 р. зросла у 1,4 рази) та ефективна політика Мінфіну з управління державним боргом дозволили послідовно знижувати вартість запозичень та подовжувати строки боргових інструментів;

➤ з початку вересня 2019 року середньозважену ставку дохідності було знижено по всіх інструментах, що розміщуються на внутрішньому ринку, в тому числі по ОВДП номінованих в національній валюті з терміном обігу:

- 3 місяці на 609 б. п. – до 10,15 %;
- 6 місяців на 611 б. п. – до 10,03 %;
- 12 місяців на 604 б. п. – до 9,91 %;
- 2 роки – на 591 б. п. – до 9,86 %;
- 3 роки – на 599 б. п. – до 10,01 %;
- 4 роки – на 252 б. п. – до 9,88 %.

Також значно знижено середньозважену ставку дохідності по ОВДП, номінованих в доларах США та євро. 28 січня 2020 р. вперше за останні 6 років було здійснено випуск 7-річних ОВДП з середньозваженою ставкою дохідності 9,79 % річних;

➤ частка державного боргу, номінованого в національній валюті, збільшилась з початку 2019 року з 33 % до 41 %, що сприяє зменшенню валютного ризику та відповідає цілям Середньострокової стратегії управління державним боргом на 2019–2022 роки.

Україна покращила свої позиції у міжнародних рейтингах, зокрема:

➤ Міжнародне рейтингове агентство Fitch підвищило рейтинг України з В- до В та покращило прогноз зі стабільного на позитивний;

➤ Міжнародне рейтингове агентство Standard & Poor's підвищило рейтинг України з В- до В та підтвердило стабільний прогноз;

➤ Міжнародне рейтингове агентство Moody's Investors Service поліпшило прогноз рейтингів уряду України зі “стабільного” на “позитивний”;

➤ Україна в топ-3 країн з найбільшим прогресом у відкритості даних серед країн, що розвиваються (щорічний рейтинг Інституту міжнародних фінансів);

➤ Україна отримала декілька нагород в Bond Awards від видання Global Capital: в тому числі друге місце в категорії “Найбільш вражаючий емітент з регіону СНД та колишніх членів СНД”;

➤ другий рік поспіль Україна – серед країн з найбільшим прогресом в щорічному рейтингу Інституту міжнародних фінансів, що оцінює якість взаємодії суверенних емітентів з міжнародними портфельними інвесторами та якість поширення даних країн, що розвиваються. Україна отримала 40 балів з 42 (на 3,5 балів більше, ніж у 2018 році) за оцінку практик в сфері відносин з інвесторами та 36 балів з 44 (на 4 бали більше, ніж у 2018 році) за відкритість даних.

Підвищення позиції України у рейтингах сприятиме розширенню доступу до міжнародного ринку капіталу та залученню іноземних інвесторів на внутрішній

ринок України. Крім того, зростання в міжнародних рейтингах покращить інвестиційну привабливість України для міжнародних інвесторів.

З метою запобігання дисбалансу макроекономічної ситуації в країні узгоджено основні параметри нової Програми МВФ із загальним обсягом фінансування 5,5 млрд. доларів США (нова трирічна Програма “EFF” замінить чинну на сьогодні Програму Stand-by), щодо якої 7 грудня 2019 р. між Україною та МВФ було досягнуто згоди на технічному рівні (Staff Level Agreement). Після виконання усіх необхідних попередніх заходів відповідна Програма має бути затверджена Радою директорів МВФ.

З метою залучення дешевших фінансових ресурсів Урядом схвалено та подано до Верховної Ради України проект Закону України “Про ратифікацію Рамкової угоди між Урядом України та Урядом Королівства Данія щодо загальних умов та процедур, організаційних заходів та фінансових умов реалізації програми Danida Business Finance в Україні” (реєстраційний номер 0019 від 16 грудня 2019 р.). Набрання чинності Рамковою угодою дозволить розширити напрями двосторонньої співпраці та надасть можливість залучати на привабливих умовах кошти для реалізації інвестиційних проектів, спрямованих на забезпечення сталого розвитку та економічного зростання України.

У грудні 2019 року забезпечено завершення виконання усіх 12 умов, визначених відповідним Меморандумом про взаєморозуміння між Україною та ЄС для отримання другого траншу макрофінансової допомоги ЄС у сумі 500 млн. євро у формі довгострокової позики на пільгових умовах (до 2 % річних) для фінансування дефіциту державного бюджету, що сприятиме стійкості системи державних фінансів України та зниженню вартості обслуговування державного боргу. 23 грудня 2019 року Європейській Комісії направлено Заяву стосовно відповідності виконання Україною умов для отримання другого траншу макрофінансової допомоги ЄС.

Подальші заплановані дії

- Утворення та забезпечення діяльності Боргового агентства України.
- Подальший розвиток внутрішнього ринку державних цінних паперів та удосконалення функціонування інституту первинних дилерів.
- Передбачення на середньострокову перспективу цілей та заходів, спрямованих на зменшення боргового навантаження та зниження валютних ризиків, у Бюджетній декларації та Стратегії управління державним боргом.
- Забезпечення прозорості та відкритості політики управління державним боргом.
- Покращення комунікацій з інвесторами.
- Оптимізація взаємодії з рейтинговими агенціями та продовження практики відкритості та публічності.

- Виконання попередніх заходів, необхідних для започаткування нової Програми МВФ та отримання першого траншу в рамках Програми.
- Виконання структурних “маяків” та інших заходів з метою здійснення першого перегляду та отримання другого траншу за Програмою.
- Залучення до державного бюджету кредитних коштів другого траншу в рамках четвертої програми макрофінансової допомоги ЄС Україні.

Ціль 6.6. Українці та добросовісний бізнес захищені від фінансового шахрайства

З метою удосконалення норм законодавства з питань запобігання і протидії легалізації (відмиванню) доходів, забезпечення реалізації положень нових міжнародних стандартів у сфері протидії відмиванню коштів та боротьби з фінансуванням тероризму Урядом забезпечено подання до Верховної Ради України та супроводження Закону України від 6 грудня 2019 р. № 361-IX “Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення”, який передбачає:

- створення умов для деофшоризації національної економіки;
- застосування ризик-орієнтованого підходу суб'єктами первинного фінансового моніторингу;
- запровадження оновлених міжнародних стандартів, зокрема стандартів Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей та фінансуванням тероризму (FATF);
- збільшення порогової суми та зменшення кількості ознак для обов'язкового звітування про фінансові операції;
- удосконалення процедури розкриття суб'єктами господарювання своїх кінцевих бенефіціарних власників (контролерів) та посилення вимог до виявлення бенефіціарних власників;
- посилення вимог для платіжних систем при здійсненні грошових переказів.

У рамках детінізації розрахунків у сфері торгівлі і послуг розширено сферу застосування реєстраторів розрахункових операцій (Закон України від 20 вересня 2019 р. № 129-IX “Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо детінізації розрахунків у сфері торгівлі і послуг”, у розробленні та супроводженні якого у Верховній Раді України брав участь Мінфін), що сприятиме:

- руйнуванню окремих схем ухилення від сплати податків;
- зменшенню корупційних ризиків при адмініструванні податків та зборів;
- розширенню фіскалізації розрахункових операцій;

➤ залученню більшої кількості суб'єктів господарювання до застосування реєстраторів розрахункових операцій та створення таким чином рівних конкурентних умов для ведення господарської діяльності.

Розпочато реформування Держаудитслужби:

➤ Мінфіну передано повноваження з формування політики у сфері державного фінансового контролю (постанова Кабінету Міністрів України від 3 листопада 2019 р. № 922);

➤ шляхом реорганізації Держаудитслужби утворено новий орган – Офіс фінансового контролю (постанова Кабінету Міністрів України від 11 грудня 2019 р. № 1025).

Подальші заплановані дії

• Імплементация положень оновленого Закону України “Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення”.

• Актуалізація стратегії розвитку системи запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму.

• Забезпечення створення аналітичного органу влади, на який покладатиметься обов'язок щодо проведення фінансових розслідувань злочинів у сфері публічних фінансів.

• Удосконалення діяльності органу державного фінансового контролю, зокрема в частині:

- перегляду правових засад функціонування органу державного фінансового контролю та його інструментарію як органу, що здійснює аналіз інформації про використання державних ресурсів та контрольні заходи за високоризиковими операціями (зокрема, підготовка проекту Закону України “Про внесення змін до Закону України “Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні” з метою перегляду функцій та інструментарію органу державного фінансового контролю; перегляд підзаконних нормативно-правових актів з питань здійснення заходів державного фінансового контролю);
- удосконалення інформаційно-аналітичних систем органу державного фінансового контролю (удосконалення процедури оцінки ризиків діяльності підконтрольних установ; забезпечення здійснення ризик-орієнтованого відбору в автоматизованому режимі за допомогою Інформаційно-аналітичної бази державного фінансового контролю; підготовка пропозицій щодо удосконалення інформаційно-аналітичних систем органу державного фінансового контролю тощо);
- забезпечення функціонування нового органу державного фінансового контролю.

- Розширення нормативно-правової бази з метою набрання чинності міжнародними договорами України про уникнення подвійного оподаткування та запобігання податковим ухиленням стосовно податків на доходи та капітал (зокрема, подання на ратифікацію Протоколу про внесення змін до конвенцій (угод) про уникнення подвійного оподаткування з Нідерландами).

7. Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства

Ціль 7.1. Українці не втрачають від заборони розпоряджатися своїм майном

З метою створення умов для повноцінної реалізації права приватної власності на земельні ділянки сільськогосподарського призначення громадянами України забезпечено супроводження у Верховній Раді України проекту Закону України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обігу земель сільськогосподарського призначення” (реєстраційний номер 2178-10 від 10 жовтня 2019 р.), який 13 листопада 2019 р. прийнято в першому читанні. Законопроект спрямовано на:

- встановлення об’єктивної ринкової вартості земельних ділянок сільськогосподарського призначення у процесі їх економічного обігу та зростання капіталізації землі;
- збільшення інвестиційних можливостей аграрного сектору, зокрема, через розвиток іпотечного кредитування під заставу земель сільськогосподарського призначення;
- раціональний перерозподіл земель сільськогосподарського призначення та оптимізація їх використання;
- підвищення рівня мотивації праці через поєднання в особі громадянина України власника землі та виробника сільськогосподарської продукції;
- забезпечення прозорості операцій із землею;
- підвищення економічного благополуччя населення, створення на селі міцного економічно активного середнього класу.

Для створення умов з реформування системи управління у сфері земельних відносин забезпечено супроводження у Верховній Раді України проекту Закону України “Про внесення змін до Земельного кодексу України та інших законодавчих актів щодо удосконалення системи управління та дерегуляції у сфері земельних відносин” (реєстраційний номер 2194 від 1 жовтня 2019 р.), який 14 листопада 2019 р. прийнято в першому читанні. Реалізація положень законопроекту сприятиме:

- зняттю штучних обмежень господарської діяльності для спрощення доступу до земельних ресурсів населення та бізнесу, скасування зайвих дозволів та дублювання процедур перевірки документації із землеустрою;
- запровадженню незалежного контролю документації із землеустрою через громадську експертизу або рецензування;

- наданню відомостей документації із землеустрою статусу публічних, відкритих та загальнодоступних даних;
- інтеграції та уніфікації землевпорядної, топографо-геодезичної та картографічної діяльності;
- запровадженню страхування професійної відповідальності виконавців робіт із землеустрою як альтернативи державному контролю;
- зменшенню вартості робіт та тривалості часу, що витрачається на виконання процедур, пов'язаних з проведенням землеустрою;
- зменшенню ризиків хабарництва та корупції.

Забезпечено захист майнових прав власників і користувачів земельних ділянок та запобігання протиправному поглинанню і захопленню підприємств (Закон України від 5 грудня 2019 р. № 340-IX “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії рейдерству”).

З метою впровадження нових правил продажу земельних ділянок державної та комунальної власності або прав на них через електронні аукціони забезпечено супроводження у Верховній Раді України проекту Закону України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо продажу земельних ділянок державної та комунальної власності або прав на них (оренди, суперфіцію, емфітевзису) через електронні аукціони” (реєстраційний номер 2195 від 1 жовтня 2019 р.), який прийнято 14 листопада 2019 р. в першому читанні. Положення законопроекту спрямовані на:

- оптимізацію законодавства з питань продажу та передачі в користування земельних ділянок державної та комунальної власності;
- удосконалення механізму та процедури продажу та передачі в користування відповідних земельних ділянок, прискорення вказаних процесів;
- підвищення економічної ефективності проведення аукціонів на продаж та передачу в користування земельних ділянок;
- збільшення надходження до державного та місцевих бюджетів.

Проведено інформаційно-комунікативні заходи з питання запровадження обігу земель сільськогосподарського призначення, з метою його ефективного суспільного обговорення. Крім того, здійснювалось обговорення прийнятих Верховною Радою України у першому читанні законопроектів “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обігу земель сільськогосподарського призначення” (реєстраційний номер 2178-10 від 10 жовтня 2019 р.), “Про внесення змін до Земельного кодексу України та інших законодавчих актів щодо удосконалення системи управління та дерегуляції у сфері земельних відносин” (реєстраційний номер 2194 від 1 жовтня 2019 р.), “Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо продажу земельних ділянок державної та комунальної

власності або прав на них (оренди, суперфіцію, емфітевзису) через електронні аукціони” (реєстраційний номер 2195 від 1 жовтня 2019 р.).

Довідково. За участю власників земельних паїв, представників аграрної спільноти, керівників райдержадміністрацій, депутатів районних та обласних рад, голів сільських рад, представників об'єднаних територіальних громад та головних Управлінь Держгеокадастру проведено 17 земельних форумів в регіонах України. Крім того, проведено 3 земельні форуми у м. Києві, а також 4 селекторні наради на тему “Земельна реформа”.

Передбачено встановлення єдиної державної політики з питань створення, функціонування та розвитку національної інфраструктури просторових даних, що забезпечить:

- ефективне прийняття управлінських рішень органами державної влади та місцевого самоврядування;
- виключення дублювання робіт та витрат державного бюджету на створення просторових даних на усіх рівнях державного управління та місцевого самоврядування;
- задоволення потреб суспільства у всіх видах географічної інформації;
- інтегрування України до європейської та глобальної інфраструктури просторових даних.

Відповідний проект Закону України “Про національну інфраструктуру геопросторових даних” (реєстраційний номер 2370 від 1 листопада 2019 р.) 5 грудня 2019 р. прийнято Верховною Радою України в першому читанні.

Імплементовано кращі практики якісного та ефективного регулювання, відображені Групою Світового банку у методології рейтингу “Doing Business”, зокрема щодо покращення інвестиційного клімату у сфері ведення Державного земельного кадастру шляхом удосконалення Порядку його ведення (постанова Кабінету Міністрів України від 4 грудня 2019 р. № 1140), а саме:

- запроваджено механізм оскарження рішень, дій або бездіяльності у сфері ведення Державного земельного кадастру у досудовому порядку;
- надано доступ до відомостей Державного земельного кадастру про координати поворотних точок меж земельних ділянок суб'єктам, які отримали доступ до Державного земельного кадастру у режимі читання;
- удосконалено механізм доступу до Державного земельного кадастру у режимі читання для органів державної влади, органів місцевого самоврядування, інших суб'єктів, визначених Порядком ведення Державного земельного кадастру.

Довідково: протягом перших 14 днів з моменту впровадження функціональної можливості щодо надання доступу до відомостей Державного земельного кадастру про координати поворотних точок меж земельних ділянок

суб'єктам, які отримали доступ до Державного земельного кадастру у режимі читання, задоволено 30 665 запитів від зазначених суб'єктів на таку послугу.

З метою забезпечення прозорості та публічності дій під час погодження документації із землеустрою та розпорядження землями сільськогосподарського призначення державної власності запроваджено функціонал щодо оприлюднення висновків про розгляд проектів землеустрою щодо відведення земельних ділянок та наказів про розпорядження землями. Таке нововведення дало змогу здійснювати ефективний громадський контроль та забезпечило доступність та публічність рішень, які приймаються територіальними органами Держгеокадастру.

Довідково: відсоток відмов при погодженні проектів землеустрою зменшився з 25 % до 14 %.

Здійснено інтеграцію державних кадастрів до Державного земельного кадастру відповідно до покрокового плану-графіка.

Довідково. На сьогодні на веб-порталі “Публічна кадастрова карта України” розміщено такі інформаційно-довідкові шари:

- “Умовна прибережна захисна смуга” – шар умовної прибережної захисної смуги, який отримано в автоматичному режимі з урахуванням норм статті 60 Земельного кодексу України (без урахування крутизни схилів);
- “Ліси” – шар меж земель лісового фонду (отримано в рамках інформаційної взаємодії з Державним лісовим кадастром);
- “Природно-заповідний фонд” – шар відображає межі об'єктів природно-заповідного фонду України;
- “Геонадра (спец. дозволи)” – шар відображає спецдозволи, які видано Державною службою геології та надр України на користування надрами;
- “Родовища корисних копалин” – точковий шар, який відображає місця скупчення корисних копалин;
- “Нафтогазові свердловини” – точковий шар, який відображає розміщення нафтогазових свердловин;
- “Смарагдова мережа” – шар, що відображає мережу, яка включає Території Особливого Природоохоронного Інтересу;
- “Класифікація посівів 2019 (Ярові)” – шар відображає інформацію про площі посівів однорічних рослин, висіяних навесні 2019 року (ярові), та дозволяє відстежити актуальний стан посівів сільськогосподарських культур;
- “Класифікація посівів 2019 (Озимі)” – шар відображає інформацію про площі посівів однорічних рослин, висіяних восени 2019 року (озимі), та дозволяє відстежити актуальний стан посівів сільськогосподарських культур;
- “Посіви на незареєстрованих землях у 2019 році” – шар відображає інформацію про площі посівів сільськогосподарських культур на незареєстрованих землях у 2019 році та дозволяє відстежити актуальний стан посівів сільськогосподарських культур.

Наповнення інформаційно-довідкових шарів веб-порталу “Публічна кадастрова карта України” відомостями про об’єкти державних кадастрів природних ресурсів продовжується відповідно до інформації, яка надходить від держателів державних та галузевих кадастрів і реєстрів. Зокрема, на сьогодні здійснюються заходи щодо наповнення даними таких інформаційно-довідкових шарів:

- адресний реєстр (відповідно до даних Мін’юсту);
- інформація щодо сплати земельного податку (відповідно до даних ДПС);
- статистична інформація (відповідно до даних Держстату);
- інформація щодо мережі автомобільних доріг та дорожньої інфраструктури (відповідно до даних Укравтодору).

Подальші заплановані дії

- Супроводження у Верховній Раді України проекту Закону України “Про обіг сільськогосподарських земель”.
- Створення Фонду гарантування фермерських кредитів.
- Запуск пілотного проекту впровадження електронного моніторингу земельних відносин в Україні “Державний моніторинг земельних відносин”.
- Впровадження механізмів, які дадуть можливість розширеного доступу до відомостей Державного земельного кадастру, удосконалення інформаційної взаємодії Державного земельного кадастру з іншими кадастрами та інформаційними системами, інтеграції кадастрів інших природних ресурсів на базі Державного земельного кадастру, надання офіційного статусу геопросторовим даним інших кадастрів та інформаційних систем, розміщеним на картографічній основі Державного земельного кадастру у вигляді інформаційних шарів і атрибутів.
- Проведення інвентаризації земель державної власності на площі 0,823 млн. гектарів.

Ціль 7.2. Українські споживачі отримують безпечні товари та послуги

З метою попередження випадків харчових отруєнь дітей в навчальних закладах запроваджено національну систему моніторингу за безпечністю харчування в дошкільних та шкільних навчальних закладах. В рамках моніторингу з листопада по грудень 2019 року відібрано більше 5,3 тис. зразків харчових продуктів, що постачаються у заклади освіти. За результатами лабораторних випробувань встановлено, що близько 5 % зразків можуть становити небезпеку для життя та здоров’я дітей.

Для забезпечення споживачів безпечнішими харчовими продуктами Урядом розроблено проект Закону України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів

України щодо харчових продуктів та інших об'єктів санітарних заходів", яким передбачено:

- створення умов для гарантування безпечності харчових продуктів;
- забезпечення належної простежуваності харчових продуктів;
- організаційні засади виробництва та обігу харчових добавок та новітніх харчових продуктів;
- використання тверджень про поживну цінність та тверджень про користь для здоров'я харчових продуктів (у тому числі тверджень про зниження ризику захворювань);
- удосконалення державного контролю на кордоні;
- введення в українське нормативно-правове поле поняття "фальсифікований харчовий продукт" та "харчове шахрайство".

З метою створення умов для захисту прав споживачів, які проживають на території населених пунктів, визначених у затвердженому Кабінетом Міністрів України переліку, де проводилася антитерористична операція, Урядом розроблено проект Закону України "Про внесення зміни до Закону України "Про тимчасові заходи на період проведення антитерористичної операції", який узгоджується із заінтересованими органами.

Урядом розроблено проект Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо ветеринарної медицини", що забезпечить:

- оновлення, відповідно до кращих практик, правових та організаційних засад здійснення діяльності у сферах забезпечення захисту здоров'я та благополуччя тварин, ветеринарної практики, виробництва та обігу ветеринарних препаратів, побічних продуктів тваринного походження;
- удосконалення регулювання суспільних відносин у сферах забезпечення здоров'я тварин, забезпечення благополуччя тварин, ветеринарної практики, виробництва й обігу ветеринарних препаратів, субстанцій, лікувальних кормів і преміксів.

Урядом спрощено фітосанітарні процедури (постанова Кабінету Міністрів України від 15 листопада 2019 р. № 1177), зокрема:

- упорядковано проведення фітосанітарних процедур та видачу сертифікатів;
- надано право вибору власнику вантажу при формуванні експортних партій об'єктів регулювання проводити фітосанітарну експертизу (аналіз) у фітосанітарних лабораторіях, що належать до сфери управління Держпродспоживслужби, або уповноважених фітосанітарних лабораторіях будь-якої іншої форми власності;
- зобов'язано державного фітосанітарного інспектора видати заявнику карантинний сертифікат, фітосанітарний сертифікат або фітосанітарний сертифікат

на реекспорт чи прийняти рішення про відмову в його видачі протягом 8 робочих годин після отримання ним висновку фітосанітарної експертизи;

➤ запроваджено проведення державного контролю на основі ризик-орієнтованого підходу.

Передбачено створення умов для споживачів щодо отримання достовірної інформації стосовно походження деяких харчових продуктів, що дозволить робити усвідомлений вибір та отримувати продукти вищої якості (Мінекономіки розроблено проект наказу “Про затвердження Порядку та спеціальних вимог до маркування певних харчових продуктів, для яких обов’язковим є зазначення країни походження або місця походження”).

Подальші заплановані дії

- Забезпечення функціонування системи швидкого внутрішнього оповіщення про харчові продукти та корми, що дасть змогу компетентному органу, виробникам та постачальникам харчових продуктів оперативно та ефективно реагувати на ризики.

- Розроблення та впровадження курсів навчання щодо запровадження процедур заснованих на принципах системи аналізу небезпечних факторів та контролю у критичних точках (НАССР) у роботу закладів громадського харчування, у тому числі освітніх закладів, що дасть змогу подібним закладам проаналізувати ризики, що виникають в рамках їх діяльності та застосувати превентивні заходи для зниження таких ризиків.

- Запровадження рейтингу дотримання загальних гігієнічних вимог на потужностях, які здійснюють роздрібну торгівлю, та закладів громадського харчування, що дозволить споживачу зробити усвідомлений вибір спираючись на результати державного контролю за дотриманням харчового законодавства.

- Запровадження процедур здійснення аналізу ризиків, що дасть змогу сконцентрувати ресурс державних органів на найбільш проблемних питаннях у сфері безпечності харчових продуктів.

- Створення спільно з громадськими організаціями та іншими заінтересованими сторонами соціальної реклами (у тому числі відеороликів), а також інших інформаційних матеріалів щодо безпечного споживання, що сприятиме зниженню ризиків для життя та здоров’я споживачів.

- Створення дієвих систем консультування споживачів, підвищення рівня загальної правової грамотності, ступеня поінформованості споживачів шляхом надання їм доступу до інформації, що дозволить захистити свої права у разі їх порушення.

Ціль 7.3. Українські працівники мають легальну роботу та витрачають менше часу на пошук нової легальної роботи

З метою приведення політики в сфері трудових відносин та зайнятості у відповідність до вимог сучасності започатковано реалізацію ключових реформ у сфері праці, зокрема розроблено Урядом та прийнято Верховною Радою України Закон України від 5 грудня 2019 р. № 341-IX “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо формування державної політики у сфері праці, трудових відносин, зайнятості населення та трудової міграції”.

Для забезпечення позитивного впливу на ринкове середовище та ринок праці, ефективного правового регулювання трудових правовідносин Урядом розроблено проект Закону України “Про працю” (реєстраційний номер 2708 від 28 грудня 2019 р.), який передбачає що:

- суб’єкти господарювання – роботодавці отримають змогу більш ефективно здійснювати кадрову політику та мінімізувати бюрократичні перешкоди пов’язані з організацією трудових відносин;
- покращення бізнес-середовища матиме позитивний вплив на можливості для громадян знаходити гідну роботу, а впровадження механізмів захисту від звільнення підвищить рівень захищеності від раптової втрати роботи.

Схвалено Основні напрями реалізації державної політики у сфері зайнятості населення та стимулювання створення нових робочих місць на період до 2022 року (розпорядження Кабінету Міністрів України від 24 грудня 2019 р. № 1396). Реалізація державної політики у сфері зайнятості населення до 2022 року здійснюватиметься за такими основними напрямами:

- розвиток національної економіки як основи для забезпечення продуктивної зайнятості та створення нових робочих місць;
- стимулювання розвитку підприємництва та самозайнятості;
- забезпечення створення гідних умов праці та детінізація відносин у сфері зайнятості населення;
- розвиток системи професійної (професійно-технічної) освіти та забезпечення створення умов для професійного навчання впродовж життя;
- забезпечення розвитку інклюзивного ринку праці. Сприяння зайнятості молоді;
- реформування державної служби зайнятості та забезпечення інноваційного розвитку послуг на ринку праці;
- забезпечення реалізації ефективної державної політики у сфері трудової міграції.

Проведено верхньорівневий аналіз ринку праці з виявлення тенденцій на ринку праці, динаміки зміни структури зайнятих та безробітних, рівня задоволення потреб

національного та місцевих ринків праці у робочій силі. Результати аналізу будуть покладені в основу плану заходів з реалізації основних напрямів державної політики у цій сфері, нових активних програм, спрямованих на зменшення безробіття, та втілені у змінах до законодавства.

Розпочато процес профайлінгу працівників райдержадміністрацій, що плануються до вивільнення, з метою забезпечення їх оперативним працевлаштуванням.

Для удосконалення системи встановлення відповідності між наявними вакансіями та особистісними і професійними характеристиками шукачів роботи проведено попередній аналіз бази даних Державної служби зайнятості та алгоритму поточного метчингу безробітних та роботодавців.

Довідково: у структурі попиту на працівників в 2020 році за видами економічної діяльності переважатиме потреба у кадрах у промисловості (26 %); торгівлі (17 %); сільському господарстві (14 %); освіті (8 %), транспорті (7 %); охороні здоров'я (6 %); тимчасовому розміщенні й організації харчування (3 %); діяльності у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування (3 %).

Створено навчальну онлайн-платформу з профорієнтації та розвитку кар'єри skills.dcz.gov.ua, яка складається з послуг для населення, послуг для професійного розвитку працівників державної служби зайнятості, послуг для роботодавців. Державною службою зайнятості підготовлено контентний матеріал та здійснено запис 14 відеокурсів за різною тематикою, таких як: “Секрети успішного резюме”, “Рекомендаційний мотиваційний лист”, “Співбесіда у роботодавця”, “Джерела пошуку роботи” та “Як започаткувати власну справу”.

З метою розроблення комплексного підходу до вирішення питань працевлаштування та зайнятості громадян, які неконкурентоспроможні або малоконкурентні на ринку праці запущено пілотний проект “Спеціалізований кар'єрний радник” на Житомирщині. Відповідно до концепції пілотного проекту підтримку й індивідуальне комплексне обслуговування матимуть: учасники бойових дій, внутрішньо переміщені особи, звільнені з місць відбуття покарання, безробітні без професії, досвіду роботи та з кількарічною перервою в трудовій діяльності, а також інші особи, які потрапили в складні життєві обставини. Після завершення пілотування на Житомирщині, коригування проекту і навчально-тренінгового періоду спеціалізовані кар'єрні радники запрацюють у всіх областях України.

Подальші заплановані дії

- Супроводження у Верховній Раді України проекту Закону України “Про працю” та забезпечення виконання його норм.

- Внесення змін до законів України, які регулюють ринок праці та сферу зайнятості населення.

- Розроблення нової редакції Закону України “Про охорону праці” з метою побудови нової системи управління охороною праці в Україні, заснованої на принципах оцінювання, контролю та управління виробничими ризиками і заохочення до створення безпечних і здорових умов праці.

- Затвердження Плану заходів із впровадження Основних напрямів реалізації державної політики у сфері зайнятості населення та стимулювання створення нових робочих місць на період до 2022 року для досягнення встановлених цілей.

- Розроблення нового Класифікатора професій та кваліфікаційних характеристик.

- Підготовка пропозиції щодо заходів, спрямованих на детінізацію відносин у сфері зайнятості населення.

- Масштабування та розвиток освітнього порталу та платформи профорієнтації державної служби зайнятості.

- Удосконалення механізму професійного навчання безробітних з метою підвищення їх конкурентоспроможності, а також системи професійної орієнтації населення для збалансування ринку праці.

- Затвердження Стратегії реформування служби зайнятості, оптимізація її структури.

- Затвердження показників ефективності діяльності служби зайнятості та забезпечення їх постійного моніторингу, запровадження електронних сервісів.

- Визначення ключових напрямів модернізації діяльності Державної служби України з питань праці, з метою підвищення ефективності протидії неформальній зайнятості та порушенням трудового законодавства.

- Популяризація навчальної онлайн-платформи з профорієнтації та розвитку кар’єри.

- Проведення аналізу причин приховування трудових відносин та можливих напрямів зменшення неформальної зайнятості.

Ціль 7.4. Українці отримують більше доходів від управління державною власністю в їх інтересах

Урядом схвалено та подано до Верховної Ради України проект Закону України “Про перелік об’єктів права державної власності, що не підлягають приватизації” (реєстраційний номер 2831 від 3 лютого 2020 р.), яким пропонується затвердити перелік об’єктів права державної власності, що не підлягають приватизації, зокрема:

➤ перелік акціонерних товариств, у статутних капіталах яких частка корпоративних прав, що належать державі, не може бути меншою ніж 50 % + 1 акція та не підлягає приватизації – 9 об'єктів;

➤ перелік акціонерних товариств, у статутних капіталах яких частка корпоративних прав, що належать державі, становить 100 %, державних унітарних та казенних підприємств, що не підлягають приватизації – 105 об'єктів;

➤ перелік об'єктів культури та спорту, що не підлягають приватизації – 105 об'єктів.

Прийняття зазначеного проекту Закону України забезпечить зменшення навантаження на державний сектор економіки, а також посилення контролю держави за збереженням і використанням майна акціонерних товариств, казенних та державних підприємств, установ і організацій, що не підлягають приватизації.

З метою зменшення частки держави в економіці, оптимізації державного сектору економіки Урядом передано до сфери управління Фонду державного майна для подальшої приватизації:

➤ 339 об'єктів цілісних майнових комплексів державних підприємств, установ та організацій із сфери управління Мінекономіки (розпорядження Кабінету Міністрів України від 20 листопада 2019 р. № 1101);

➤ повноваження з управління корпоративними правами держави щодо приватного акціонерного товариства “Готель “Дніпро” із сфери управління Державного управління справами (розпорядження Кабінету Міністрів України від 27 листопада 2019 р. № 1154);

➤ 37 об'єктів – цілісних майнових комплексів державних підприємств, які перебували в управлінні Мінагрополітики (розпорядження Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2019 р. № 1406);

➤ єдині майнові комплекси державних підприємств із сфери управління Мінінфраструктури (3 об'єкти) та Укравтодору (1 об'єкт) (розпорядження Кабінету Міністрів України від 24 грудня 2019 р. № 1357).

Довідково: готується передача із сфери управління Державного управління справами єдиних майнових комплексів державних підприємств: “Центр-сервіс”; “Технобуд” та “Українські інформаційні та телекомунікаційні мережі”.

Передано на приватизацію 17 % державних підприємств в країні на неокупованій території (2/3 з них безпосередньо з Мінекономіки): 530 державних підприємств. Найближчим часом очікується передача на приватизацію ще 194 державних підприємств.

Приватизація цих підприємств забезпечить надходження коштів до державного бюджету, а також залучення приватних інвестицій у розвиток таких підприємств.

Уніфіковано процедури відчуження об'єктів державної власності та запроваджено їх продаж виключно через електронну торгову систему (постанова Кабінету Міністрів України від 23 жовтня 2019 р. № 884 “Деякі питання відчуження об'єктів державної власності”).

У 2019 році державними органами приватизації виставлено на електронні аукціони через електронну торгову систему ProZorro. Продажі 467 об'єктів малої приватизації. За результатами торгів відбулись електронні аукціони з продажу 368 об'єктів на загальну суму 560 893,66 тис. грн., що на 40 % перевищує їх загальну стартову ціну. Фактичне надходження коштів до Державного бюджету України від приватизації об'єктів малої приватизації становить 536 516,27 тис. гривень.

Визначено радників для надання послуг з підготовки до приватизації та продажу, відповідно, пакета акцій АТ “Об'єднана гірничо-хімічна компанія”, пакета акцій ПАТ “Одеський припортовий завод”, єдиного майнового комплексу ДП “Завод “Електроважмаш” та єдиного майнового комплексу ДП “Вугільна компанія “Краснолиманська” (розпорядження Кабінету Міністрів України від 25 вересня 2019 р. № 883, № 884, № 885 та № 886).

З метою посилення спроможності Фонду державного майна здійснювати покладені на нього функції, що забезпечить досягнення задекларованих Урядом цілей та показників у сфері приватизації державного та комунального майна, Урядом розроблено проект Закону України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо пришвидшення і удосконалення процесу приватизації”.

Для встановлення законодавчих підстав щодо утворення і забезпечення діяльності Фонду національного багатства, розроблено проект Закону України “Про Фонд національного багатства”, а також інші нормативно-правові акти щодо запуску роботи Фонду.

Продовжується реформа корпоративного управління суб'єктами господарювання державного сектору економіки відповідно до стандартів корпоративного управління ОЕСР.

Удосконалено процедури конкурсного відбору керівників та членів наглядових рад суб'єктів господарювання державного сектору економіки, у тому числі особливо важливих для економіки підприємств, зокрема роботу комітету з призначення (постанова Кабінету Міністрів України від 15 листопада 2019 р. № 927), а також відбір та призначення керівників державних унітарних підприємств, у яких утворено наглядову раду відповідно до вимог законодавства.

Урядом схвалено План заходів щодо приведення системи управління десяти найбільших державних компаній у відповідність до стандартів корпоративного управління ОЕСР (протокол засідання Уряду від 18 грудня 2019 р. № 26) та пропозиції до структури Індивідуальної політики власності державних компаній, а саме: АТ “НАК “Нафтогаз України”, АТ “Українська залізниця”, ДП “НАЕК

“Енергоатом”, АТ “НЕК “Укренерго”, ПрАТ “Укргідроенерго”, ДП “Адміністрація морських портів України”, ДП “Міжнародний аеропорт “Бориспіль”, ДК “Укроборонпром”, АТ “Укрпошта”, АТ “Державна продовольчо-зернова корпорація України”.

Згідно з Планом заходів державні компанії мають привести свої статuti, положення про Наглядову раду та Правління у відповідність до принципів корпоративного управління ОЕСР, затвердити Положення про принципи формування наглядової ради державної компанії та очікувані показники роботи наглядової ради державних компаній, сформувати незалежні наглядові ради, затвердити та погодити з Мінекономіки індивідуальні політики власності тощо.

В індивідуальних політиках власності має бути визначена мета державного володіння, основні цілі діяльності державних компаній, основні напрями діяльності та ключові показники ефективності їх діяльності.

Довідково: на даний час затверджено 5 індивідуальних політик власності щодо АТ “НАК “Нафтогаз України”, АТ “Українська залізниця”, ДП “Адміністрація морських портів України”, ДП “Міжнародний аеропорт “Бориспіль”, АТ “Укрпошта”.

Сформовано незалежні наглядові ради на 7 великих державних компаніях: АТ “НАК “Нафтогаз України”, АТ “Українська залізниця”, АТ “НЕК “Укренерго”, ПрАТ “Укргідроенерго”, ДП “Адміністрація морських портів України”, ДП “Міжнародний аеропорт “Бориспіль”, АТ “Укрпошта”.

Крім того, з метою реформування системи управління державними компаніями згідно із сучасними міжнародними стандартами корпоративного управління ОЕСР, мінімізації витрат на утримання непрофільних активів, зростання рентабельності компаній, Урядом розроблено проект Закону України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення корпоративного управління юридичних осіб, акціонером (засновником, учасником) яких є держава”, прийняття якого забезпечить:

- врегулювання питання щодо використання та розпорядження державними компаніями державного майна, в тому числі, що не підлягає приватизації;
- надання повноважень наглядовій раді щодо затвердження річних фінансових планів, призначення та звільнення з посад керівників державних компаній, визначення умов оплати їх праці тощо;
- визначення порядку сплати дивідендів господарськими товариствами, які згідно закону мають подавати консолідовану фінансову звітність тощо.

Подальші заплановані дії

- Створення та забезпечення діяльності Фонду національного багатства, передача до його статутного капіталу та в управління об'єктів державної власності, в тому числі тих, що не підлягають приватизації.
- Забезпечення реформування процедур передачі в оренду державного та комунального майна шляхом розроблення та впровадження Мінекономіки нової прозорої, конкурентної процедури передачі майна в оренду (на виконання вимог Закону України “Про оренду державного та комунального майна”).
- Проведення масової малої приватизації, ліквідації непрацюючих державних підприємств.
- Проведення приватизації 20 великих компаній.
- Забезпечення супроводження у Верховній Раді України проекту Закону України “Про перелік об'єктів права державної власності, що не підлягають приватизації”.
- Підготовка рішення, яким пропонується передача до сфери управління Фонду державного майна єдиних майнових комплексів державних підприємств, які перебувають в управлінні Державного управління справами, з метою їх подальшої приватизації.
- Затвердження індивідуальних політик власності щодо інших найбільших державних компаній.
- Приведення статутів найбільших державних компаній у відповідність до стандартів ОЕСР.
- Забезпечення ухвалення Закону України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення корпоративного управління юридичних осіб, акціонером (засновником, учасником) яких є держава” та після його прийняття – приведення статутів та інших внутрішніх документів державних компаній у відповідність до вимог цього Закону.

Ціль 7.5. Українці не переплачують за послуги та товари, що придбає в їх інтересах держава

Запроваджено нові правила, які дозволять проводити закупівлі у більш ефективний спосіб за найкращою ціною, застосовуючи спеціальні процедури та електронні каталоги (аналог онлайн-магазину) (Закон України від 19 вересня 2019 р. № 114-IX “Про внесення змін до Закону України “Про публічні закупівлі” та деяких інших законодавчих актів України щодо вдосконалення публічних закупівель”, який був розроблений та супроводжувався у Верховній Раді України за участю Мінекономіки), зокрема:

➤ знижено поріг для обов'язкового проведення закупівель через Prozorro з 200 до 50 тис. грн. – тепер більше чверті мільйона процедур на рік будуть відбуватися у системі та матимуть етап аукціону, що забезпечить додаткову економію до 9 млрд. грн. на рік;

➤ введено персональну відповідальність за порушення законодавства у сфері закупівель;

➤ удосконалено механізм оскарження.

Кабінетом Міністрів визначено Державну установу “Професійні закупівлі” централізованою закупівельною організацією (розпорядження Кабінету Міністрів України від 25 вересня 2019 р. № 846). Замовники, які не мають власних професійних закупівельників, зможуть здійснювати ефективні закупівлі для своїх потреб через визначену державну установу.

З метою оптимізації закупівельної функції та отримання економії бюджетних коштів за рахунок агрегації закупівель зобов'язано центральні органи виконавчої влади передати свої закупівлі, відповідно до визначеного переліку товарів, до централізованої закупівельної організації (розпорядження Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2019 р. № 1407):

➤ з 1 березня 2020 р. – для міністерств та Господарсько-фінансового департаменту Секретаріату Кабінету Міністрів України;

➤ з 1 вересня 2020 р. – для інших центральних органів виконавчої влади.

З листопада 2019 року забезпечено взаємодію електронної системи закупівель з інформаційними системами Державної податкової служби щодо обміну інформацією про відсутність або наявності в учасника процедури закупівлі заборгованості (податкового боргу) зі сплати податків, зборів, платежів, контроль за якими покладено на податкові органи. Зокрема, зменшено рівень бюрократії при закупівлях, з початку листопада понад 3000 довідок в тиждень видається онлайн.

З метою підвищення ефективності роботи органу оскарження, забезпечення можливості проведення оскаржень в онлайн-режимі підготовлено пропозиції щодо внесення змін до Законів України “Про публічні закупівлі” та “Про Антимонопольний комітет України”.

Для забезпечення обміну даними між електронною системою закупівель “Prozorro” із системами Мінфіну та Казначейства у січні 2020 року Мінекономіки, Мінфіном та Казначейством затверджено Протокол № 1 та Специфікації обміну інформацією про структуру і формати даних, що передаються та приймаються в порядку інформаційної взаємодії між електронною системою закупівель та інформаційною системою Казначейства.

Довідково: за результатами аналізу даних електронної системи закупівель за період з жовтня по грудень 2019 року у порівнянні з відповідним періодом 2018 року відбулось:

- підвищення конкуренції у торгах на 5 % (середня кількість учасників 2,41 у IV кварталі 2019 року проти 2,29 у IV кварталі 2018 року);
- зростання успішності торгів на 9,9 в. п. (64,9 % у IV кварталі 2019 року проти 55 % у IV кварталі 2018 року);
- в цілому, у 2019 році середній розмір економії, що припадає на одні торги, збільшився на 12,4 % (85,2 тис. грн. у 2019 році проти 75,8 тис. грн. у 2018 році).

Подальші заплановані дії

- Запуск централізованої закупівельної організації для міністерств та центральних органів виконавчої влади, що забезпечить більш зручні та ефективні закупівлі.
- Запуск в Україні сучасного дизайну ринків на основі електронних систем.
- Професіоналізація публічних закупівель: перехід на закупівлі через централізовану закупівельну організацію та уповноважених осіб.
- Введення 100 % цифрових документів: контрактів, сплат, актів, рахунків.
- Інтеграція з тендерними майданчиками інших держав.
- Вдосконалення системи оскарження шляхом внесення змін до Закону України “Про Антимонопольний комітет України” та побудови на базі Комітету ефективного органу оскарження.

Ціль 7.6. Український експортер отримує кращі умови для роботи за рахунок зменшення бар’єрів для експорту українських товарів та послуг

З огляду на прогрес, досягнутий Україною у забезпеченні адекватного та ефективного захисту прав інтелектуальної власності, 25 жовтня 2019 р. Президент США відновив дію торговельних преференцій для переважної більшості українських товарів, які були вилучені з під дії Генералізованої системи преференцій США у 2018 році.

Довідково: Генералізована система преференцій США дозволяє Україні та іншим 120 країнам і територіям експортувати до США товари за понад 3500 тарифними лініями Гармонізованого тарифу США без сплати ввізного мита.

Дію торговельних преференцій, зокрема, було відновлено для таких товарів, як томатний сік, томатна паста, джеми, соуси, мінеральна вода, керамічний посуд, електричні прилади тощо. Відповідно українські товаровиробники можуть

постачати згадані товари до США в рамках Генералізованої системи преференцій без сплати ввізного мита.

Разом з тим, дію торговельних преференцій не було відновлено для 9 тарифних ліній Гармонізованого тарифу США (шоколадна продукція, шини, оптичні прилади тощо). Відповідно українською стороною здійснюються заходи для повного виконання вимог в частині захисту прав інтелектуальної власності з метою відновлення дії торговельних преференцій у повному обсязі.

Збільшено на 50 тис. тонн обсяги щорічної квоти на безмитне ввезення українськими виробниками/експортерами до держав – членів ЄС м'яса птиці та переробленого м'яса птиці (ратифіковано Угоду у формі обміну листами між Україною та Європейським Союзом про внесення змін до торговельних преференцій щодо м'яса птиці та переробленого м'яса птиці, передбачених Угодою про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (Закон України від 5 грудня 2019 р. № 345-IX).

Узгоджено вимоги щодо відкриття експорту шроту ріпакового та меду до Китаю, а також яєць до Японії, як необхідний крок для забезпечення нарощування у 2020 році обсягів торгівлі продукцією агропромислового комплексу.

Створено умови для застосування у двосторонній торгівлі з Грузією положень Регіональної конвенції про пан-євро-середземноморські преференційні правила походження, що збільшує можливості преференційного експорту для вітчизняних виробників та сприятиме залученню до регіональних ланцюгів створення доданої вартості (сторонами 25 травня 2019 р. укладено та Законом України від 14 січня 2020 р. № 450-IX ратифіковано Протокол між Урядом України та Урядом Грузії про внесення змін до Угоди між Урядом України та Урядом Республіки Грузія про вільну торгівлю від 9 січня 1995 року). Фактично, оператори зовнішньоекономічної діяльності матимуть можливість обирати між сертифікатом походження товару СТ-1, що застосовується на даний час, та сертифікатом EUR.1.

Підтримано рішення Генеральної ради СОТ щодо продовження терміну дії мораторію на застосування мит до електронних передач даних до 12-ої Конференції міністрів СОТ (документ WT/L/1079 від 11 грудня 2019 р.), а саме: незастосування мит до українських цифрових товарів та послуг сприятиме залученню бізнесу, особливо малих та середніх підприємств, до транскордонної електронної комерції.

Передбачено спрощення митного оформлення та обміну статистичною інформацією між Україною та країнами світу внаслідок усунення розбіжностей у класифікації товарів України та її торговельних партнерів через виконання міжнародних зобов'язань України за Міжнародною конвенцією про Гармонізовану систему опису та кодування товарів щодо приведення товарної номенклатури Митного тарифу України у відповідність з ГС-2017. Для цього Урядом розроблено

та здійснюється супроводження у Верховній Раді України проекту Закону України “Про Митний тариф України” (реєстраційний номер 2482 від 21 листопада 2019 р.).

Врегульовано порядок виплати винагороди та покриття витрат з організаційних питань, компенсації витрат арбітрам та посередникам на час їх участі у процедурах розв’язання спорів та в рамках механізму посередництва відповідно до Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом (постанова Кабінету Міністрів України від 15 листопада 2019 р. № 944 “Про врегулювання деяких питань фінансування витрат, пов’язаних із захистом прав та інтересів України під час розв’язання спорів відповідно до Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони”).

Забезпечено належне функціонування системи двосторонніх органів торговельно-економічного співробітництва (постанова Кабінету Міністрів України від 15 листопада 2019 р. № 940 “Про голів Української частини спільних міжурядових комісій з питань співробітництва”).

В рамках підготовки до укладення Угоди про оцінку відповідності та прийнятність промислових товарів (Угоди АСАА):

- виконано зобов’язання, передбачені Дорожньою картою заходів щодо підписання Угоди АСАА (гармонізація базового та галузевого законодавства, реформування інфраструктури якості та ринкового нагляду згідно з нормами ЄС);
- приведено українську систему стандартизації у відповідність до європейської моделі, встановлено прозорі правила і спрощено умови ведення бізнесу (Закон України від 20 вересня 2019 р. № 124-IX “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв’язку з прийняттям Закону України “Про стандартизацію”);
- встановлено прозорі правила і спрощено умови ведення бізнесу (Закон України від 12 грудня 2019 р. № 367-IX “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо зменшення тиску на бізнес з боку органів ринкового нагляду”);
- українською делегацією взято участь у четвертому засіданні Комітету Асоціації Україна – ЄС у торговельному складі (18–19 листопада 2019 р. у м. Брюссель, Королівство Бельгія).

Загалом Українська сторона готова до наступного кроку з боку ЄС щодо підготовки до укладення Угоди АСАА та очікує у 2020 році на інформацію від Сторони ЄС щодо алгоритму та процедури проведення попередньої оціночної місії стосовно готовності українських інституцій інфраструктури якості працювати згідно з українським законодавством, гармонізованим з європейським.

Збережено/покращено умови доступу українських товарів на зовнішні ринки з вересня 2019 року по січень 2020 року, зокрема внаслідок:

➤ завершення захисного розслідування щодо нержавіючих труб в Євразійському економічному союзі без застосування заходів. Орієнтовні обсяги поставок 0,4 млн. доларів США;

➤ зменшення Бразилією розміру антидемпінгового мита щодо українського листового прокату з 261,79 доларів США за тонну до 52,02 доларів США. Орієнтовний обсяг експорту українського листового прокату до застосування антидемпінгових заходів складав близько 15 млн. доларів США;

➤ скасування Бразилією антидемпінгових заходів щодо автомобільних шин з 16 січня 2020 року. Орієнтовний обсяг експорту до застосування антидемпінгових заходів складав близько 7,3 млн. доларів США.

Зазначені результати мають стати позитивним сигналом для українських експортерів, які матимуть змогу й надалі постачати або збільшити постачання продукції на традиційні зовнішні ринки без сплати особливих видів мита (антидемпінгового, компенсаційного, спеціального або додаткового імпортного збору), або із сплатою таких видів мита за зменшеними ставками.

Забезпечено захист прав та інтересів України в торговельно-економічній сфері в рамках СОТ та міжнародних договорів України у наступних справах:

➤ спір за Угодою про асоціацію між Україною та Європейським Союзом у зв'язку з тимчасовою заборонаю експорту лісоматеріалів у необробленому вигляді;

➤ справа DS 493 “Україна – антидемпінгові заходи щодо нітрату амонію”;

➤ справа DS 499 “Російська Федерація – заходи щодо імпорту залізничного рухомого складу, стрілочних переводів та іншого залізничного обладнання”;

➤ справи в рамках СОТ, у яких Україна виступає у якості третьої сторони.

Забезпечено використання механізмів торговельного захисту, зокрема, шляхом проведення антидемпінгових розслідувань щодо імпорту товарів в Україну, за результатами яких 2 грудня 2019 року Міжвідомча комісія з міжнародної торгівлі прийняла рішення про застосування остаточних антидемпінгових заходів щодо імпорту в Україну підшипників кочення роликів радіальних з короткими циліндричними роликами походженням з Республіки Казахстан, а також прутків з вуглецевої та інших легованих сталей походженням з Республіки Білорусь та Республіки Молдова.

Довідково. Експорт товарів за підсумками 11 місяців 2019 року збільшився порівняно з аналогічним періодом 2018 року на 6,3 % (+2,7 млрд. доларів США) та склав 46 млрд. доларів США. Збільшення обсягів експорту товарів відбулось по продукції п'яти галузей економіки, за виключенням продукції металургійного комплексу (скорочення обсягів експорту товарів на 10,6 %), деревини, паперової маси та виробів з деревини (на 10,2 %) та продукції легкої промисловості (на 2,4 %).

Подальші заплановані дії

- Започаткування консультаційного процесу між Україною та ЄС щодо оновлення Угоди про асоціацію в частині поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі з метою прискорення торговельної лібералізації.
- Формування взаємовигідних торговельно-економічних умов з Великою Британією в рамках укладення нової двосторонньої угоди після виходу Великої Британії з ЄС.
- Проведення переговорів про вільну торгівлю з Туреччиною та Сербією. Перегляд чинних угод з Європейською асоціацією вільної торгівлі, Канадою та Македонією.
- Оновлення митного тарифу та законодавства про торговий захист.
- Підтримання рішень СОТ щодо продовження терміну дії мораторію на застосування мит до електронних передач даних, зокрема, в рамках 12-ої Конференції міністрів СОТ, яка відбудеться з 8 по 11 червня 2020 р., та участь у багатосторонніх переговорах СОТ, зокрема про зменшення мит.
- Розбудова діяльності ПрАТ “Експортно-кредитне агентство”, зокрема утворення наглядової ради відповідно до законодавства, схвалення наглядовою радою нормативних документів, які регламентують надання ним послуг, збільшення капіталізації агентства, налагодження співпраці з експортно-кредитними агентствами інших держав, внесення змін до законодавчих актів, які регулюють діяльність Експортно-кредитного агентства з метою усунення перешкод для належної діяльності.
- Прийняття крос-секторальної експортної стратегії з транспортування та спрощення процедур торгівлі на період до 2024 року, яка спрямована на створення умов для зменшення матеріальних та часових витрат експортерів при переміщенні товарів на кордоні, мінімізації ризиків і складнощів суб’єктів господарювання при веденні зовнішньоекономічної діяльності, підвищення конкурентоспроможності українського експорту, а також сприяння інтеграції України до ЄС.
- Проведення попереднього оцінювання готовності інституцій української інфраструктури якості працювати відповідно до положень законодавства України у сфері технічного регулювання, гармонізованого із законодавством ЄС, з метою підготовки до укладання Угоди АСАА.
- Зниження митних бар’єрів на ключові товари на ринках США, Індії, Китаю, Перської затоки, Північної Африки, тощо.
- Відстоювання інтересів вітчизняних експортерів на зовнішніх ринках в рамках процедур торговельного захисту та забезпечення захисту прав та інтересів України в торговельно-економічній сфері в рамках СОТ та міжнародних договорів України.

- Забезпечення захисту інтересів національних товаровиробників, в тому числі виробників/експортерів, на внутрішньому ринку України від проявів недобросовісної конкуренції та зростаючого імпорту.

- Використання механізму Спільних міжурядових комісій з питань співробітництва, а також міжвідомчих органів галузевої співпраці для активізації торговельно-економічних відносин з країнами-партнерами, у тому числі з країнами Азії, Африки та Латинської Америки з метою розширення ринків збуту українських товарів та послуг.

Ціль 7.7. Українці захищені від зловживань монополістів

З метою удосконалення законодавства у сфері захисту економічної конкуренції розроблено за участі Мінекономіки проект Закону України “Про внесення змін до деяких законів України щодо конкуренційно-антимонопольної реформи” (реєстраційний номер 2730 від 14 січня 2020 р.), який передбачає:

- удосконалення системи функціонування та прийняття рішень Антимонопольного комітету України як колегіального органу;
- вдосконалення системи виконання рішень Антимонопольного комітету України шляхом надання його рішенням статусу виконавчого документа;
- затвердження розрахунку штрафних санкцій, забезпечення можливості оскарження розміру та розрахунку штрафу в судовому порядку;
- запровадження процедури врегулювання спору в заявах, справах про порушення конкурентного законодавства між Антимонопольним комітетом та бізнесом, що може пришвидшувати розгляд такої справи, забезпечити припинення порушення та зменшення розміру штрафу у визначеній законом процедурі;
- удосконалення органу оскарження у сфері публічних закупівель шляхом створення в Антимонопольному комітеті Комісії з розгляду скарг у складі трьох Уповноважених, які не є членами Антимонопольного комітету, як вищого колегіального органу, і виключна компетенція яких – розгляд скарг про порушення законодавства у сфері публічних закупівель.

З метою здійснення заходів, спрямованих на обмеження монополізму, розвиток конкуренції, запобігання порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, а також щодо припинення дій та бездіяльності, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію, 12 листопада 2019 р. Антимонопольний комітет України надав рекомендації № 60-рк про здійснення заходів, спрямованих на обмеження монополізму та розвиток конкуренції на ринку дистрибуції сигарет.

Для забезпечення стабільності на ринку тютюнових виробів та підтримки конкурентного середовища для всіх його учасників 12 грудня 2019 р. підписано Меморандум між Урядом та суб'єктами господарювання тютюнової промисловості про наміри, метою якого є:

- подальше сприяння розвитку чесної конкуренції на ринку тютюнових виробів;
- сприяння просуванню та збереженню прозорої моделі функціонування ринку тютюнових виробів, забезпеченню ціноутворення на конкурентній основі та відповідно до принципів ринкової економіки;
- належне регулювання ринку тютюнових виробів, спрямоване на боротьбу з незаконною торгівлею та ухиленням від сплати податків.

Створено усі законодавчі передумови для демонополізації спиртової галузі, що сприятиме приватизації спиртових заводів, детінізації ринку спирту та лікеро-горілчаної продукції, збільшуватиме можливості для розвитку галузі, зокрема, виробництва біоетанолу (Закон України від 3 грудня 2019 р. № 318-IX “Про внесення змін до Закону України “Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів та пального” щодо лібералізації діяльності у сфері виробництва і обігу спирту етилового”, у розробленні та супроводженні якого у Верховній Раді України прийнято участь Мінекономіки).

Довідково: ДП “Укрспирт” у січні 2020 року реалізовано 412 тис. декалітрів спирту, що на 61,6 % більше ніж у січні 2019 року (255 тис. декалітрів). Чистий прибуток підприємства у IV кварталі 2019 р. склав 23,2 млн. грн. (всього за 2019 рік – 40,4 млн. грн.), тоді як у IV кварталі 2018 року – 4,5 млн. грн., сплачено податків у IV кварталі 2019 р. на суму 139,6 млн. грн., тоді як у IV кварталі 2018 року – 94,97 млн. гривень.

Урядом здійснено перші кроки до приватизації державних спиртових заводів, зокрема скасовано рішення щодо реорганізації 35 спиртових заводів, які мали бути приєднані до Державного підприємства “Укрспирт” (постанова Кабінету Міністрів України від 24 грудня 2019 р. № 1093).

Крім того, в рамках передприватизаційних заходів проводиться комплексний технічний та фінансовий аудит державних спиртових заводів, інвентаризація наявних активів для оцінки ринкової вартості, після завершення яких підприємства будуть передані до Фонду державного майна на приватизацію через електронну торгову систему ProZorro.Продажі.

Довідково: очікувані надходження до державного бюджету від приватизації усіх спиртових заводів складуть близько 2,5 млрд. гривень.

Розроблено Програму реформування та розвитку спиртової галузі на період до 2024 року, завданнями та заходами якої передбачено:

- удосконалення державної політики у сфері виробництва та обігу спирту етилового, біоетанолу, дистилятів спиртних та суміжних галузей;
- реформування та приватизація спиртних заводів;
- протидія “тіньовому” ринку спирту етилового, алкогольних напоїв та спиртотмісних рідин.

Подальші заплановані дії

- Супроводження у Верховній Раді України проекту Закону України “Про внесення змін до деяких законів України щодо конкуренційно-антимонопольної реформи” (реєстраційний номер 2730 від 14 січня 2020 р.).
- Розроблення та впровадження спільно з Антимонопольним комітетом Індексу моніторингу стану конкуренції на ринках ключових галузей економіки, до якого входить Індекс Герфіндала-Гіршмана.
- Усунення існуючих бар’єрів на найбільш важливих ринках з урахуванням результатів досліджень, отриманих від Антимонопольного комітету, щодо стану зазначених ринків та бар’єрів, які на них існують.
- Розроблення умов та процедури застосування примусового поділу.
- Проведення органами державної влади аналізу нормативно-правових актів стосовно їх впливу на конкуренцію, внесення пропозицій щодо скасування, або зміни норм, які негативно впливають на конкуренцію.
- Завершення створення системи критеріїв оцінки допустимості окремих категорій державної допомоги.
- Надання Антимонопольним комітетом обов’язкових для розгляду рекомендацій щодо здійснення заходів, спрямованих на обмеження монополізму, розвиток підприємництва і конкуренції, запобігання порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, а також щодо припинення дій або бездіяльності, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.

Ціль 7.8. Власники творів та винаходів захищені та отримують справедливий винагороду

Забезпечено подальше просування в напрямку досягнення європейського рівня охорони прав інтелектуальної власності на виконання зобов’язань, взятих Україною відповідно до Угоди про асоціацію, зокрема в частині удосконалення правового регулювання відносин у сфері інтелектуальної власності щодо:

- охорони прав на компонування напівпровідникових виробів (Закон України від 19 вересня 2019 р. № 111-IX “Про внесення змін до деяких законодавчих актів

України щодо вдосконалення охорони прав на компонування напівпровідникових виробів”, який підтримувався та супроводжувався до прийняття у Верховній Раді України Мінекономіки);

➤ узгодження вимог чинного законодавства України щодо охорони прав на географічні зазначення із правом Європейського Союзу (Закон України від 20 вересня 2019 р. № 123-IX “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення правової охорони географічних зазначень”, який підтримувався та супроводжувався до прийняття у Верховній Раді України Мінекономіки);

➤ підвищення рівня запобігання та протидії переміщенню через митний кордон України товарів, що порушують права інтелектуальної власності, та, як наслідок – очищення внутрішнього ринку від контрафактної продукції, яка часто не відповідає встановленим вимогам безпеки (Закон України від 17 жовтня 2019 р. № 202-IX “Про внесення змін до Митного кодексу України щодо захисту прав інтелектуальної власності під час переміщення товарів через митний кордон України”, який підтримувався та супроводжувався до прийняття у Верховній Раді України Мінекономіки).

В рамках створення прозорості та ефективної системи діяльності організацій колективного управління забезпечено реєстрацію 15 організацій колективного управління, та акредитацію 6 організацій у сферах розширеного та обов’язкового колективного управління, про що були внесені відомості до Реєстру організацій колективного управління, розміщеного на веб-сайті Мінекономіки.

3 жовтня 2019 р. розблокована видача патентів і свідоцтв: видано більше 7,3 тис. документів, що не були видані в III кварталі 2019 р., та у IV кварталі 2019 р. видано більше 7 тис. патентів. Крім того, скорочено строк реєстрації авторського права на твір з двох місяців до двох тижнів.

З метою створення оптимальної, якісної та ефективної державної системи правової охорони інтелектуальної власності забезпечено супроводження у Верховній Раді України проектів Законів України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо створення національного органу інтелектуальної власності” (реєстраційний номер 2255 від 10 жовтня 2019 р.), “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення охорони і захисту прав на торговельні марки і промислові зразки та боротьби з патентним тролінгом” (реєстраційний номер 2258 від 11 жовтня 2019 р.), “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо реформи патентного законодавства)” (реєстраційний номер 2259 від 11 жовтня 2019 р.), які прийнято у першому читанні. Законопроекти спрямовані на:

запровадження дворівневої структури державної системи правової охорони інтелектуальної власності;

створення Національного органу інтелектуальної власності України як юридичної особи публічного права (державної організації), що належить до сфери управління Мінекономіки;

забезпечення виконання зобов'язань України у сфері європейської інтеграції в частині узгодження вимог чинного законодавства України щодо охорони прав на торговельні марки, промислові зразки, винаходи і корисні моделі із правом Європейського Союзу.

Подальші заплановані дії

- Оновлення законодавства щодо патентів, торгівельних марок та авторського права.
- Створення комплексної автоматизованої системи, що забезпечить можливість електронної подачі заявок на реєстрацію авторського права.
- Створення Національного органу інтелектуальної власності.
- Позбавлення держави невластивих їй функцій щодо збору розподілу та виплати авторської винагороди шляхом передачі від Державної організації “Українське агентство з авторських та суміжних прав” (ДО “УААСП”) інформації та баз даних до Громадської організації, створеної авторами; ліквідація Державної організації “Українське агентство з авторських та суміжних прав”.
- Удосконалення законодавства щодо діяльності державних інспекторів з питань інтелектуальної власності та реалізації ними контрольно-наглядових повноважень.
- Проведення відкритих конкурсів для визначення акредитованих організацій у двох сферах: публічне виконання музичних творів та публічне сповіщення музичних творів.
- Розроблення і подання до Верховної Ради України законопроекту про авторське право і суміжні права.

Щодо створення передбачуваного регуляторного середовища та можливостей для розвитку легального бізнесу

Створено умови для запровадження механізмів своєчасного та ефективного реагування держави на запити бізнесу, громадян та інвесторів, пов'язаних із необхідністю удосконалення, спрощення відповідних адміністративних та дозвільно-погоджувальних процедур, обрання належних інструментів державного регулювання доступу до ринків з використанням ризик-орієнтовного підходу. Забезпечено супроводження у Верховній Раді України проекту Закону України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо прискорення дерегуляції

у сфері господарської діяльності” (реєстраційний номер 1067-д від 13 листопада 2019 р.), який 4 грудня 2019 р. прийнято в першому читанні.

Запроваджено більш зручний, оптимальний та ефективний порядок ліцензування (Закон України від 2 жовтня 2019 р. № 139-IX “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення порядку ліцензування господарської діяльності”, який був підготовлений за участю Мінекономіки), що передбачає:

- зупинення та відновлення дії ліцензії;
- врегулювання питань щодо повторного подання заяви про отримання ліцензії;
- уточнення положень щодо утворення та діяльності Експертно-апеляційної ради з питань ліцензування;
- скасування адміністративних стягнень за порушення ліцензійних умов;
- врегулювання внесення органами ліцензування інформації по ліцензуванню до ліцензійних реєстрів та взаємодії реєстрів по ліцензуванню з Єдиним державним реєстром юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань.

Відкрито доступ приватному бізнесу до космічної діяльності – зняті обмеження на ведення діяльності для суб’єктів космічної діяльності приватної форми власності, що в свою чергу сприятиме розвитку, підвищенню інвестиційної привабливості, а також створенню конкурентного середовища у космічній галузі (Закон України від 2 жовтня 2019 р. № 143-IX “Про внесення змін до деяких законів України щодо державного регулювання космічної діяльності”).

З метою скасування частини штрафів для користувачів реєстраторів розрахункових операцій, запровадження ризик-орієнтованого підходу при перевірках фізичних осіб – підприємців щодо застосування реєстраторів розрахункових операцій розроблено проект Закону України “Про внесення змін до Закону України “Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг” щодо контролю та відповідальності суб’єктів господарювання” (реєстраційний номер 2711 від 2 січня 2020 р.).

З метою створення якісно нового рівня взаємодії держави з бізнесом, зменшення адміністративних бар’єрів для бізнесу, запровадження делегування частини функцій держави з регулювання господарської та професійної діяльності саморегулювним організаціям розроблено проект Закону України “Про саморегулювання господарської та професійної діяльності” (реєстраційний номер 2613 від 17 грудня 2019 р.). Прийняття зазначеного Закону дозволить покращити інвестиційну привабливість та діловий клімат у державі.

Затверджено план заходів щодо дерегуляції господарської діяльності та покращення бізнес-клімату, а також план дій щодо підвищення позиції України в

рейтингу Світового банку “Ведення бізнесу” (“Doing Business”) (розпорядження Кабінету Міністрів України від 4 грудня 2019 р. № 1413). Заплановані заходи, спрямовані на створення сприятливих умов ведення бізнесу, у тому числі шляхом дерегуляції.

Довідково. Зростання позиції України в рейтингу Doing Business 2020 – 64 місце.

Проведено два “дерегуляційні” засідання Уряду – прийнято 40 нормативно-правових актів, скасовано близько 100 неактуальних чи економічно недоцільних нормативних актів Уряду, що сприяє покращенню бізнес-клімату, зниженню адміністративного тиску та розвитку підприємництва.

Забезпечено зниження податкового тиску на бізнес у вигляді пайового внеску на 1,6 млрд. гривень. Цей внесок створював додаткове фіскальне навантаження на замовників будівництва і призводив до існування корупційних схем (Закон України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо стимулювання інвестиційної діяльності в Україні” від 20 вересня 2019 р. № 132-IX, у розробленні та супроводженні якого у Верховній Раді України брало участь Мінекономіки).

Подальші заплановані дії

- Реалізація державної програми доступного кредитування “Повертайся і залишайся”, що передбачає лише на першому етапі доступні кредити для власної справи на суму в 1,5 млн. грн. на 5 років.
- Супроводження у Верховній Раді України законопроектів:
 - “Про внесення змін до Закону України “Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг” щодо контролю та відповідальності суб’єктів господарювання” (реєстраційний номер 2711 від 2 січня 2020 р.);
 - “Про саморегулювання господарської та професійної діяльності” (реєстраційний номер 2613 від 17 грудня 2019 р.);
 - “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо прискорення дерегуляції у сфері господарської діяльності” (реєстраційний номер 1067-д від 13 листопада 2019 р.);
 - “Про Установу бізнес-омбудсмена” (реєстраційний номер 0944 від 29 серпня 2019 р.).
- Розроблення проектів Законів України щодо:
 - одержання дозволів та подання декларації електронними засобами. Розширення застосування декларативного способу набуття права на провадження господарської діяльності. Оптимізація кількості дозволів та адміністративних процедур для бізнесу;

- визначення процедури регулювання (дозвіл/аукціон/конкурс) доступу до ринку та вимог до діяльності з розміщення зовнішньої реклами, усунення дискреції в повноваженнях та діяльності контролюючих органів;
- впровадження ефективної системи захисту прав споживачів в Україні на засадах ЄС;
- зменшення тиску на бізнес через удосконалення процедур державного нагляду (контролю), зокрема, переорієнтації системи контролю з карально-репресивної на превентивну і ризик-орієнтовану, сприятливу як для ведення бізнесу, так і для забезпечення життя людини;
- зменшення тиску на бізнес через усунення дублювання функції контролю різними державними органами.

Щодо залучення інвестицій

З метою зростання обсягу приватних інвестицій для модернізації та створення нової інфраструктури, надання якісних суспільно значущих послуг створено прозорі та зрозумілі правила співпраці держави та бізнесу для збалансування їх інтересів, що забезпечить реалізацію інвестиційних проектів з модернізації існуючої та створення нової інфраструктури (Закон України від 3 жовтня 2019 р. № 155-IX “Про концесію”, який підтримувався та супроводжувався Мінекономіки). Урядом розпочато приведення нормативно-правових актів у відповідність до нового законодавства. Так, забезпечено єдине прозоре регулювання здійснення державно-приватного партнерства, у тому числі концесії (постанова Кабінету Міністрів України від 4 грудня 2019 р. № 1047).

Для скасування норми щодо державної реєстрації договорів (контрактів) про спільну інвестиційну діяльність, що насамперед зменшить регуляторні процедури, спростить умови ведення інвестиційної діяльності, покращить інвестиційний клімат України та сприятиме залученню іноземних інвестицій в економіку України розроблено:

➤ проект Закону України “Про внесення змін до деяких законів України стосовно покращення інвестиційного клімату (щодо скасування державної реєстрації договорів (контрактів) про спільну інвестиційну діяльність)” (реєстраційний номер 2382 від 6 листопада 2019 р.);

➤ проект Закону України “Про внесення зміни до статті 287 Митного кодексу України стосовно покращення інвестиційного клімату (щодо скасування державної реєстрації договорів (контрактів) про спільну інвестиційну діяльність)” (реєстраційний номер 2383 від 6 листопада 2019 р.).

Здійснено запуск роботи Агенції з питань підтримки державно-приватного партнерства (20 червня 2019 р. Мінекономіки та Міжнародна фінансова корпорація

(IFC) підписали Меморандум про взаємодію, за допомогою якого Міжнародна фінансова корпорація допомагає Міністерству у становленні Агенції державно-приватного партнерства, як постійного та сталого рішення для розвитку проектів державно-приватного партнерства в Україні).

29 жовтня 2019 р. на Інвестиційному форумі в Маріуполі “RE: think. Invest in Ukraine”, між Кабінетом Міністрів України та Міжнародною фінансовою корпорацією було підписано Меморандум про взаєморозуміння щодо співпраці за напрямом залучення приватних інвестицій шляхом імплементації проектів державно-приватного партнерства. Крім того, визначено сфери для реалізації потенційних проектів державно-приватного партнерства, в яких Міжнародна фінансова корпорація може надати підтримку відповідному органу державного сектору, що відповідає за реалізацію проектів.

За підтримки Європейського банку реконструкції та розвитку здійснено підключення України до міжнародної платформи SOURCE (Sustainable Infrastructure Foundation) з метою розміщення інформації про українські інвестиційні інфраструктурні проекти.

3 грудня 2019 р. Мінекономіки спільно з Торгово-промисловою палатою України та Організацією Об'єднаних Націй з промислового розвитку (ЮНІДО) проведено Другий форум індустріальних парків України “Синергія співробітництва бізнесу та влади”. За результатами проведення заходу напрацьовані чисельні пропозиції для Уряду, Верховної Ради України, Офісу Президента України в частині посилення діяльності як влади, так і бізнесу з питання інноваційного промислового розвитку України та створення мережі дієвих індустріальних парків.

Довідково: відібрано 54 державні інвестиційні проекти (засідання Міжсвідомчої комісії з питань державних інвестиційних проектів від 1–3 листопада 2019 р.), обсяг державних капітальних вкладень на 2020 рік у сумі 1839,433 млн. грн. розподілено між державними інвестиційними проектами у розрізі сфер та головних розпорядників бюджетних коштів; вибрано 90 % державних капітальних вкладень для реалізації державних інвестиційних проектів.

Подальші заплановані дії

- Забезпечення успішної реалізації Закону України “Про концесію” за участі Світового Банку з метою пришвидшення та підвищення ефективності використання механізму державно-приватного партнерства, забезпечення залучення інвестицій.

- Підготовка разом з Міжнародною фінансовою корпорацією та Європейським банком реконструкції та розвитку пілотних проектів державно-приватного партнерства в таких пріоритетних сферах: морські порти, залізничні вокзали, охорона здоров'я, автомобільні дороги та аеропорти.

- Підготовка Агенцією державно-приватного партнерства концепцій проектів щодо аеропортів у містах Вінниця та Рівне за підтримки Міжнародної фінансової корпорації.

- Розміщення на платформі SOURCE інформації про, як мінімум, 10 інвестиційних інфраструктурних проектів в Україні.

- Формування єдиного переліку пріоритетних для держави інвестиційних проектів на 3–5 років для представлення потенційним інвесторам.

- Посилення інституційної спроможності індустріальних парків, яким може надаватися державна підтримка (внесення змін до Закону України “Про індустріальні парки”).

- Започаткування між Мінекономіки та Організацією Об’єднаних Націй з промислового розвитку (ЮНІДО) реалізації проекту “Глобальна програма еко-індустріальних парків в Україні: реалізація на місцевому рівні”, що передбачає покращення екологічних, економічних та соціальних показників промисловості в Україні за рахунок впровадження підходів еко-індустріальних парків у вибраних пілотних індустріальних парках та посилення ролі еко-індустріальних парків в екологічній, промисловій та інших відповідних директивах на національному рівні.

8. Міністерство інфраструктури

Ціль 8.1. Українські пасажирів та вантажовідправники мають доступ до якісної, безпечної залізниці

Відкриття конкурентного ринку залізничних перевезень

З метою відпрацювання технічних та технологічних особливостей реалізації доступу до залізничної інфраструктури, дослідження ризиків в організації безпеки руху при експлуатації приватних локомотивів прийнято постанову Кабінету Міністрів України від 4 грудня 2019 р. № 1043 “Про реалізацію експериментального проекту щодо допуску приватних локомотивів до роботи окремими маршрутами на залізничних коліях загального користування”.

На виконання постанови розроблено проект Тимчасового положення про порядок допуску приватних локомотивів до роботи окремими маршрутами на залізничних коліях загального користування.

Реформування АТ “Укрзалізниця”

З метою забезпечення відкриття ринку залізничних перевезень, підвищення безпеки перевезень та удосконалення технічної політики, а також проведення структурних реформ АТ “Укрзалізниця” та підготовки товариства до запуску конкурентного ринку залізничних перевезень, Урядом затверджено план заходів з реформування залізничного транспорту (розпорядження Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2019 р. № 1411).

Вказаний план заходів визначає заходи, строки та відповідальних виконавців для проведення реформування АТ “Укрзалізниця”, розділення товариства на окремі суб’єкти господарювання – оператора інфраструктури, вантажного перевізника та пасажирського перевізника.

Первинне публічне розміщення акцій українських залізничних компаній на міжнародних біржах

Кредитний рейтинг АТ “Укрзалізниця” підвищено Fitch Ratings до суверенного рівня “В”.

АТ “Укрзалізниця” розмістила 100 млн. доларів США єврооблігацій за найнижчою за 8 років ставкою 7,292 %.

29 жовтня 2019 р. між Мінінфраструктури, АТ “Укрзалізниця” та ЄБРР підписано Меморандум про взаєморозуміння, який передбачає співробітництво сторін з метою підготовки ІРО АТ “Укрзалізниця”.

Продаж акцій на фондовій біржі дозволить АТ “Укрзалізниця” залучити кошти з ринку капіталу для реалізації стратегічних проектів та розвитку залізничної галузі в цілому (підвищити якість надання послуг залізничних перевезень, забезпечити модернізацію залізничної інфраструктури, оновлення рухомого складу та інше).

Підвищення комфорту громадян

27 жовтня 2019 р. запущено щоденне курсування фірмового поїзду 1 класу № 9/10 Маріуполь – Київ категорії “Нічний експрес”. Поїзд сформовано із 10 вагонів (плацкартних, купейних та вагонів першого класу (СВ). На формування двох складів АТ “Укрзалізниця” витратило близько 330 млн. гривень.

У вагонах поїзда створені комфортні умови для пасажирів та використані сучасні елементи і матеріали. Встановлена надійна система дахового кондиціонування повітря, оновлено інтер’єр салонів (використано шумоізоляційне покриття підлоги, на вікнах встановлено ролетні системи із вогнетривкої тканини).

Довідково: за період курсування послугами з перевезення в зазначеному поїзді скористалися в обох напрямках загалом 122,9 тис. пасажирів.

Враховуючи успішність експерименту щодо здійснення процедур державного та офіційного контролю під час руху поїздів “Інтерсіті+” сполученням “Київ – Львів – Перемишль” між станціями Львів і Мостиська-2 (що дозволило скоротити час перебування у дорозі на 2 години) відкрито пункт контролю через державний кордон на залізничній станції “Львів” (розпорядження Кабінету Міністрів України від 18 грудня 2019 р. № 1319). Це дозволило запровадити відпрацьовані під час експерименту процедури прикордонного та митного контролю на постійній основі.

Довідково: частка пасажирів, які перевозяться згаданими поїздами “Інтерсіті+”, у загальній кількості пасажирів, які відправляються та прибувають на станцію Львів у сполученні Україна – Польща, за час проведення експерименту становить не менше 80 %.

За час проведення експерименту частка пасажирів, які скористалися згаданими поїздами “Інтерсіті+”, у загальній кількості пасажирів, перевезених у сполученні Україна – Польща, зросла з 34 % (272 тис. осіб) у 2017 році до 43 % (329 тис. осіб) у 2019 році. При цьому населеність вказаних поїздів зросла з 56 % у 2017 році до 69 % у 2019 році.

Забезпечення ремонту та модернізації залізничної інфраструктури

У вересні 2019 року АТ “Укрзалізниця” завершено проект реконструкції дільниці Волноваха – Комиш-Зоря вартістю 460 млн. гривень.

АТ “Укрзалізниця” побудовано понад 34,4 км нових колій, завдяки чому значно збільшилась можливість для транспортування вантажів у стратегічному маріупольському напрямі.

Довідково: загальна протяжність напрямку Запоріжжя – Комиш-Зоря – Волноваха – Маріуполь складає 311,9 км експлуатаційної довжини, у тому числі в межах обслуговування регіональної філії “Донецька залізниця” — 157,3 км: Комиш-Зоря – Волноваха – 83,7 км, Волноваха – Маріуполь – 73,6 км.

Завдяки реалізації проекту пропускну спроможність дільниці Волноваха – Комиш-Зоря (за оперативними даними) збільшено з 20 пар поїздів на добу у 2016 році до 49 пар поїздів у 2019 році (з яких 42 вантажних, 5 пасажирських, 2 приміських).

Оновлення рухомого складу

У 2019 році АТ “Укрзалізниця” отримано партію локомотивів компанії General Electric (15 одиниць).

З метою визначення потенційних постачальників локомотивів протягом вересня-грудня 2019 року проведено 6 зустрічей з провідними виробниками локомотивів (тепловозів і електровозів): General Electric (США), Alstom Transport SA (Франція), CRRC Datong Co. Ltd (Китай), Hyundai ROTEM (Корея).

30 грудня 2019 р. між Мінінфраструктури, АТ “Укрзалізниця” та компанією Wabtec (GE Transportation) підписано меморандум про взаєморозуміння, який передбачає спільну роботу з укладення договорів поставки у 2020 році 40 нових локомотивів серії TE33AC корпорації General Electric та надання послуг з технічного обслуговування для 70 таких локомотивів.

Також АТ “Укрзалізниця” у 2019 році прийняло в експлуатацію 18 нових пасажирських вагонів виробництва ПАТ “Крюківський вагонобудівний завод” (16 вагонів купейного типу і 2 типу СВ) та передплатило поставку ще 26 вагонів у 2020 році.

Окрім закупівлі нових, АТ “Укрзалізниця” також оновлено парк 29 пасажирських вагонів за рахунок капітально-відновлювального ремонту.

Подальші заплановані дії

- Оновлення законодавчої та нормативно-правової бази функціонування залізничного транспорту:
 - супроводження у Верховній Раді України законопроекту про залізничний транспорт України, спрямованого на вдосконалення ринкових механізмів господарювання на залізничному транспорті, побудову нової структури взаємовідносин учасників перевізного процесу;
 - прийняття нової та приведення у відповідність до європейського законодавства існуючої нормативно-правової бази функціонування галузі (правила доступу до інфраструктури, нові процедури доступу до ринку – ліцензування, сертифікація безпеки, допуск машиністів локомотивів, тощо).
- Виконання Плану заходів з реформування залізничного транспорту, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2019 р. № 1411.

- Впровадження АТ “Укрзалізниця” систем управління якістю пасажирських перевезень та моніторинг їх виконання відповідно до стандартів Європейського Союзу.
- Забезпечення реалізації проектів в сфері залізничного транспорту:
 - реконструкція споруд залізниці з електрифікацією ділянки Ковель – Ізов – Держкордон (вартість 1,5 млрд. грн.);
 - реконструкція ділянки Долинська – Миколаїв з підвищенням пропускної спроможності напрямку Знам’янка – Долинська – Миколаїв (вартість 5,89 млрд. грн.);
 - впровадження сучасних систем диспетчерської централізації та контролю (вартість 212,5 млн. грн.);
 - впровадження станційної мікропроцесорної централізації стрілок та сигналів (вартість 186 млн. грн.).

Ціль 8.2. Українці витрачають менше часу на дорогу автомобільним транспортом та мають менші ризики потрапити в ДТП

Забезпечено виконання на автомобільних дорогах загального користування державного значення комплексу ремонтно-будівельних робіт.

Так, за оперативною інформацією Укравтодору у 2019 році на автомобільних дорогах загального користування державного значення:

- виконано ремонтно-будівельних робіт на загальну суму 21 721 млн. грн. (усі джерела) або 96,5 % від плану;
- за рахунок коштів державного бюджету виконано ремонтно-будівельних робіт на загальну суму 20 966 млн. грн. або 96,7 % від плану;
- влаштовано 944,2 км верхніх шарів покриття автомобільних доріг загального користування державного значення;
- введено в експлуатацію 647,8 км автомобільних доріг загального користування державного значення.

Затверджено перелік об’єктів будівництва, реконструкції, капітального та поточного середнього ремонту автомобільних доріг загального користування державного значення у 2020 році та обсягів бюджетних коштів для їх фінансування за рахунок спеціального фонду державного бюджету за бюджетною програмою 3111020 “Розвиток мережі та утримання автомобільних доріг загального користування державного значення” (постанова Кабінету Міністрів України від 29 січня 2020 р. № 36).

Довідково: відповідно до рішення Уряду у 2020 році планується:

- спрямувати 31,52 млрд. грн. на фінансування робіт з будівництва, реконструкції, капітального та поточного середнього ремонту автомобільних доріг загального користування державного значення;
- виконання ремонтно-будівельних робіт на найбільш зруйнованих ділянках автомобільних доріг за основними маршрутами та продовження будівництва і ремонту об'єктів, роботи на яких розпочато у минулі роки, зокрема: М-12 Стрий – Тернопіль – Кропивницький – Знам'янка (через м. Вінницю), Н-31 Дніпро – Царичанка – Кобеляки – Решетилівка, Будівництво південного обходу м. Дніпра, Н-26 Чугуїв – Мілове (через м. Старобільськ), Н-23 Кропивницький – Кривий Ріг – Запоріжжя, Н-14 Олександрівка – Кропивницький – Миколаїв, Н-11 Дніпро – Миколаїв (через м. Кривий Ріг), Н-03 Житомир – Чернівці та інші;
- виконання робіт з нового будівництва та реконструкції автомобільних доріг на загальну суму 6,42 млрд. грн. та введення в експлуатацію 60 км автомобільних доріг і 1705,3 пог. метрів мостів;
- виконання робіт з капітального ремонту автомобільних доріг на загальну суму 6,5 млрд. грн. та введення в експлуатацію 198,8 км автомобільних доріг і 1415,4 пог. метрів мостів;
- виконання робіт з поточного середнього ремонту автомобільних доріг на загальну суму 18,6 млрд. грн. та введення в експлуатацію 1086,1 км автомобільних доріг і 590,9 пог. метрів мостів.

22 листопада 2019 р. у м. Лондон Прем'єр-міністром України Гончаруком О. В. підписано Фінансову угоду “Європейські дороги України III” між Україною та Європейським інвестиційним банком (ЄІБ) на 450 млн. євро та Меморандум про взаєморозуміння між Кабінетом Міністрів України і Європейським банком реконструкції та розвитку (ЄБРР) про спільну реалізацію проекту “Розвиток транс'європейської транспортної мережі” ще на 450 млн. євро.

Довідково: перелік компонентів реалізації проекту на загальну суму 900 млн. євро включає:

- капітальний ремонт автомобільної дороги М-05 Київ – Одеса на ділянці км 152+918 – км 237+108, Черкаська область;
- капітальний ремонт автомобільної дороги М-05 Київ – Одеса на ділянці км 237+108 – км 274+435, Кіровоградська область;
- капітальний ремонт автомобільної дороги М-05 Київ – Одеса на ділянці км 274+435 – км 280+445, Одеська область, км 280+445 – км 304+095, Миколаївська область, км 304+435 – км 466+700, Одеська область;
- будівництво Північного обходу м. Львова;
- розроблення проектної та тендерної документації.

Крім того, Верховною Радою України прийнято:

➤ Закон України від 2 жовтня 2019 р. № 149-IX “Про внесення змін до Закону України “Про Державний бюджет України на 2019 рік”, яким здійснено перерозподіл видатків з метою їх ефективного використання;

➤ Закон України від 17 жовтня 2019 р. № 200-IX “Про внесення змін до деяких законів України щодо управління безпекою автомобільних доріг”, яким забезпечено створення правового підґрунтя щодо проведення аудиту безпеки автомобільних доріг (міжнародних та національних) на всіх етапах від планування до введення в експлуатацію та під час експлуатації;

➤ Закон України від 12 листопада 2019 р. № 282-IX “Про внесення змін до Закону України “Про джерела фінансування дорожнього господарства України” щодо запровадження середньострокового планування розвитку та утримання автомобільних доріг загального користування”, що дозволить підвищити ефективність використання бюджетних коштів.

Підвищення рівня безпеки руху на автомобільних дорогах загального користування державного значення.

Запроваджено та введено в дію інтелектуальні транспортні системи у сфері дорожнього господарства та дорожньої інфраструктури для захисту доріг від руйнування та ефективного здійснення габаритно-вагового контролю.

На виконання Закону України від 11 вересня 2019 р. № 54-IX “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо окремих питань здійснення габаритно-вагового контролю” затверджено Порядок фіксації порушень законодавства у сфері безпеки на автомобільному транспорті в автоматичному режимі (постанова Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2019 р. № 1174). Відповідно до прийнятої постанови Мінінфраструктури будуть затверджені порядки обміну інформації між Укртрансбезпекою та МВС про належних користувачів транспортних засобів, наявності дозволів на рух великогабаритних та великовагових транспортних засобів. Укртрансбезпека отримала доступ до вищевказаних баз даних МВС.

В рамках реалізації Пілотного проекту з впровадження системи зважування в русі (WIM) споруджено 4 майданчики: WIM 1 (М-06), WIM 2 (М-06), WIM 3 (М-03), WIM 6 (М-07), що запущені в режимі конфігурування та первинного збирання даних.

Всі системи WIM проходять відповідну сертифікацію.

З 22 листопада 2019 р. працює в тестовому режимі сервер Центру обробки даних, який обробляє дані, що надходять з майданчиків WIM 1 (М-06), WIM 2 (М-06), WIM 3 (М-03), WIM 6 (М-07).

Забезпечено виконання заходів Державної програми підвищення рівня безпеки дорожнього руху в Україні на період до 2020 року в рамках якої:

- реалізовано 111 об'єктів облаштування пішохідних переходів з найбільшою концентрацією дорожньо-транспортних пригод дорожніми знаками з підсвіткою або сигнальними лампами, світлофорами на вимогу, позначення пішохідних переходів розміткою червоно-білого кольору з використанням стійких маркувальних матеріалів;
- реалізовано 400 об'єктів облаштування освітленням пішохідних переходів з використанням автономного електрозабезпечення або інших видів електроживлення;
- розроблено 134 проекти влаштування розв'язок кільцевого типу з малим або середнім розміром центрального острівця;
- реалізовано об'єкт з ліквідації місць концентрації дорожньо-транспортних пригод та ділянок з підвищеною аварійністю шляхом впровадження інженерних рішень для зменшення кількості дорожньо-транспортних пригод, зокрема влаштування додаткової смуги на підйом; зміни геометричних параметрів дороги, зокрема радіусів кривих у плані, покращення схеми організації дорожнього руху, влаштування додаткового освітлення; облаштування зон пішохідних переходів або їх заміна; ліквідація лівих віднесених поворотів; здійснення інших заходів за результатами аналізу конкретного місця концентрації дорожньо-транспортних пригод;
- реалізовано 23 об'єкти з влаштування амортизаційних пристроїв (демпферних систем) на автомобільних дорогах державного значення поза межами населених пунктів;
- зміцнено технічну базу підрозділів ДСНС шляхом придбання та передачі спеціальних автомобілів (для забезпечення виконання аварійно-рятувальних робіт на автомобільних дорогах на місці скоєння дорожньо-транспортних пригод):
 - 20 автомобілів спеціалізованого призначення служби безпеки дорожнього руху (СБДР) на суму 10,39 млн. грн;
 - 51 спеціальної аварійно-рятувальної машини легкого типу (САРМ-Л) на суму 176,83 млн. грн;
- придбано та передано 29 манекенів навчальних для відпрацювання навичок проведення реанімації (торс для серцево-легеневої реанімації з контрольним вимірювальною панеллю та бездротовим пристроєм оцінки якості СЛР) та 19 дефібриляторів автоматичних навчальних зовнішніх (автоматичний зовнішній дефібрилятор з тренувальними електродами з функцією контролю CPR) для підготовки особового складу підрозділів, які здійснюють оперативне реагування та ліквідацію наслідків дорожньо-транспортних пригод (зокрема, Національної поліції, ДСНС), з метою набуття навичок надання домедичної допомоги постраждалим внаслідок дорожньо-транспортних пригод (відповідно до затверджених МОЗ практичних курсів надання домедичної допомоги "Перший на місці події" та "Підтримка життя під час травми");

➤ придбано 1004 комплекта апаратно-програмних комплексів з функціями криптографічного захисту службової інформації та 386 комплектів спеціалізованого автоматизованого робочого місця для забезпечення функціонування системи автоматичної фіксації порушень правил дорожнього руху (Центру автоматизованої обробки інформації);

➤ придбано та передано 300 приладів для встановлення стану алкогольного та наркотичного сп'яніння (Dräger Alcotest 7510 OIML з мобільним принтером Dräger Mobile Printer та кейсом Dräger Alcotest 7510 System Case) для забезпечення контролю водіїв на національному та регіональному рівні.

Також закуплено 67 одиниць техніки на суму 309 960 тис. грн. (високоєфективні автомобілі вітчизняного виробництва для комплексної боротьби зі снігом та ожеледицею у зимовий період виробництва ТОВ “ТД “АвтоКрАЗ”). Передано 61 одиницю до Київського, Рівненського, Харківського та Херсонського обласних дорожніх управлінь для формування складової “мобільних загонів” оперативного реагування на складні погодні умови зимового сезону. Решту техніки розподілено по інших областях та закріплено за потенційно небезпечними ділянками.

Забезпечено виконання Плану заходів з організації безпеки дорожнього руху, згідно з яким у 2019 році:

➤ встановлено та замінено 43,5 тис. дорожніх знаків, з них 1,1 тис. – маршрутного орієнтування, та 12,7 тис. напрямних стовпчиків;

➤ встановлено 28,3 км нової та відновлено 157,7 км металевої бар'єрної огорожі;

➤ влаштовано 6,9 км нових ліній штучного освітлення та відремонтовано 49,6 км пошкодженого;

➤ нанесено 17,9 тис. км дорожньої розмітки проїжджої частини доріг, розмічено 122,8 тис. кв. метрів пішохідних переходів та напрямних островів;

➤ влаштовано 6 світлофорних об'єктів.

Виконання зазначених заходів дало змогу зняти з обліку 24 місця концентрації ДТП.

Загальний обсяг ліквідації аварійної ямковості у 2019 році становив 6,64 млн. кв. метрів (78 % від ураженості 8,53 млн. кв. метрів), у тому числі на міжнародних, національних та регіональних дорогах – 4,58 млн. кв. метрів (83 % від ураженості 5,52 млн. кв. метрів), територіальних – 2,06 млн. кв. метрів (68 % від 3,01 млн. кв. метрів).

Також збережено від передчасних руйнувань 156,2 км доріг шляхом влаштування на них захисних шарів з емульсійно-мінеральних сумішей та поверхневих обробок покриття.

Цифровізація на транспорті

Упроваджено в експериментальному режимі електронну товарно-транспортну накладну:

➤ 19 грудня 2019 р. проведено перший повний цикл використання електронної товарно-транспортної накладної разом з реєстрацією в центральній базі даних та присвоєнням унікального ідентифікатора;

➤ прийнято розпорядження Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2019 р. № 1392 “Про реалізацію експериментального проекту щодо впровадження електронного документообігу електронної товарно-транспортної накладної”;

➤ з 27 грудня 2019 р. забезпечено проведення реєстрації товарно-транспортних накладних через портал електронних послуг “e-transport.gov.ua” з накладанням єдиного ідентифікатора.

Запроваджено процес електронного бронювання (попереднього замовлення) дозволів на міжнародні вантажні перевезення через транспортний портал електронних послуг “e-transport.gov.ua”.

27 грудня 2019 р. відбулася презентація порталу електронних послуг “e-transport.gov.ua” частиною, якого є реєстрація електронних товарно-транспортних накладних та попереднє замовлення бланків дозволів на міжнародні перевезення вантажів в електронній формі.

З 2 січня 2020 р. повноцінно працює сервіс електронного бронювання дозволів на міжнародні вантажні перевезення автомобільним транспортом.

Станом на 5 лютого 2020 р. 4281 користувач скористався послугою бронювання дозволів на міжнародні перевезення вантажів в електронній формі на порталі електронних послуг “e-transport”, замовлено та оплачено 36 728 відповідних дозволів.

Крім того, для впровадження електронного порталу, на якому буде доступна видача дозволів на участь у дорожньому русі транспортних засобів, вагові або габаритні параметри яких перевищують нормативні, в електронній формі, та попереднє замовлення бланків дозволів на міжнародні перевезення вантажів, розроблено проект постанови Кабінету Міністрів України “Про запровадження експериментальних проектів щодо забезпечення видачі дозволів на участь у дорожньому русі транспортних засобів, вагові або габаритні параметри яких перевищують нормативні, в електронній формі та впровадження попереднього замовлення бланків дозволів на міжнародні перевезення вантажів через транспортний портал електронних послуг (e-transport.gov.ua)”.

Завдяки цифровізації процесу попереднього замовлення бланків дозволів на міжнародні перевезення вантажів створено однакові умови доступу всіх перевізників до замовлення цієї послуги та усунуто будь-які корупційні складові.

З метою забезпечення громадського контролю та підвищення прозорості процесу видачі дозволів вже в семи пунктах видачі дозволів реалізовано відеотрансляцію в режимі онлайн. У планах на найближче майбутнє – розширення мережі задіяних у проекті пунктів.

Запрацював електронний протокол інспектора Укртрансбезпеки, який забезпечує ефективний облік та оперативне опрацювання протоколів, персоніфікацію відповідальності і можливість здійснювати реальний мотиваційний контроль за конкретними показниками роботи інспектора.

Впродовж 2019 року Мінінфраструктури реалізовувало проект зі створення електронного реєстру сертифікатів відповідності та сертифікатів типу колісних транспортних засобів та обладнання. На даний час розроблено технічні вимоги до реєстру, підготовлено договір про створення реєстру за рахунок коштів міжнародної технічної допомоги, який знаходиться на стадії підписання.

Також Мінінфраструктури розпочато реалізацію проекту зі створення системи “Прозоре будівництво”, яка спрямована на оптимізацію процесів управління інфраструктурними проектами, що будуються за публічні кошти, в режимі реального часу. Триває тендерна процедура в електронній системі закупівель “Prozorro” щодо закупівлі робіт зі створення відповідної системи.

Розвиток міського електричного транспорту

Реалізовувався проект “Міський громадський транспорт України” за рахунок кредитних коштів ЄІБ та ЄБРР. Загальний обсяг фінансування проекту становить 400 млн. євро, з яких 200 млн. євро кошти ЄІБ та понад 112 млн. євро кошти ЄБРР, а також інші джерела.

Забезпечено погодження ЄІБ виділення кредитних коштів на реалізацію 13 проектів з розвитку міського пасажирського транспорту у дев’яти містах України на загальну суму 176,2 млн. євро.

Укладено 11 Угод між Мінфіном, Мінінфраструктури, міськими радами та комунальними підприємствами про передачу коштів позики на 159,36 млн. євро.

Розпочато закупівлю рухомого складу за проектами міст Харкова, Києва та Луцька на загальну суму 84,26 млн. євро.

Отримано сучасні тролейбуси з низьким рівнем підлоги та енергозберігаючим обладнанням для м. Івано-Франківськ – 29 од., та м. Львів – 20 од. (в рамках проекту ЄБРР).

Подальші заплановані дії

- Спрощення процедур при початку дорожньо-будівельних робіт шляхом оптимізації процедури набуття права на виконання капітального ремонту автомобільних доріг загального користування, що скоротить процедуру на один місяць.

- Підвищення ефективності системи забезпечення якості дорожніх робіт, а також забезпечення проведення аудитів і перевірок безпеки автомобільних доріг шляхом:

- комплексного врегулювання питань щодо участі інженера-консультанта у реалізації будівельних проектів відповідно до міжнародно визнаних стандартів якості будівельних робіт;
- забезпечення належного контролю за дотриманням гарантійних зобов'язань по відремонтованих об'єктах;
- впровадження стандартів та процедур проектування безпечних доріг та попередження (виключення або зменшення) місць концентрації дорожньо-транспортних пригод, покращення організації та безпеки руху, зменшення економічних втрат в зв'язку із загибеллю або пораненням (травмуванням) людей під час дорожньо-транспортних пригод.

- Удосконалення системи ціноутворення для дорожніх робіт шляхом запровадження моделі управління циклом інфраструктурних проектів та впровадження системи ціноутворення у галузі дорожнього будівництва.

- Системне та планове відновлення і розвиток автомобільних доріг загального користування державного значення для інтеграції їх до європейської транспортної системи та підвищення на них рівня безпеки руху, швидкості, комфортності та економічності перевезень.

- Покращення рівня експлуатаційного утримання автомобільних доріг загального користування державного значення та безпеки дорожнього руху на них. Поширення мережі WIM на дороги загального користування. Планується вибрати близько 200 найприйнятніших локацій та підготувати план реалізації відповідно до наявного фінансування.

- Підвищення рівня фінансування дорожньої галузі, залучення коштів міжнародних фінансових організацій та концесіонерів.

- Забезпечення роботи системи контролю якості виконання дорожніх робіт та розвиток інтелектуальних інформаційних систем.

- Розроблення та внесення на розгляд Верховної Ради України проекту Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у сфері безпеки експлуатації колісних транспортних засобів відповідно до вимог Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони", спрямованого на зниження рівня аварійності та шкідливих наслідків діяльності автомобільного транспорту, підвищення якості та безпеки перевезень; створення сприятливих та відкритих умов ведення бізнесу для перевізників.

- Забезпечення єдиного підходу до класифікації колісних транспортних засобів шляхом встановлення нових визначень та позначень категорій колісних

транспортних засобів, що відповідають останнім змінам Женевської угоди 1958 року та законодавства ЄС.

- Реалізація заходів щодо підвищення рівня безпеки дорожнього руху.
- Відновлення 4000 км автомобільних доріг.
- Запровадження пілотних проектів щодо забезпечення видачі дозволів на рух негабаритного транспортного засобу в електронній формі та впровадження попереднього замовлення бланків дозволів на міжнародні перевезення вантажів через транспортний портал електронних послуг “e-transport.gov.ua”.
- Початок забезпечення видачі дозволів на участь у дорожньому русі транспортних засобів, вагові та / або габаритні параметри яких перевищують нормативні через транспортний портал електронних послуг “e-transport.gov.ua”.
- Створення електронного реєстру сертифікатів відповідності та сертифікатів типу колісних транспортних засобів та обладнання після підписання відповідного договору про його розроблення.
- Створення системи “Прозоре будівництво” після завершення тендерної процедури в електронній системі закупівель “Prozorro”.
- Розширення мережі пунктів, задіяних у проекті забезпечення громадського контролю та підвищення прозорості процесу видачі дозволів (відеотрансляція в режимі онлайн у пунктах видачі дозволів).
- Подальша реалізація проекту Міський громадський транспорт України.

Ціль 8.3. Український пасажир та бізнес має доступ до водного транспорту (перевезень річкою та морем)

Проведено концесійні конкурси морських портів Ольвія та Херсон:

➤ 6 грудня 2019 р. завершено подання конкурсних пропозицій щодо ДП “Херсонський морський торговельний порт” (за результатами прийому заявок участь у концесійному конкурсі в порту Херсон взяли 4 компанії; до оцінки Фінансових пропозицій було допущено 3 компанії, документи яких відповідали встановленим вимогам). 21 січня 2020 р. ТОВ “РИСОІЛ-ХЕРСОН” визнано переможцем концесійного конкурсу щодо надання в концесію цілісного майнового комплексу, що забезпечує комплексне надання послуг в морському порту Херсон.;

➤ 16 грудня 2019 р. завершено подання конкурсних пропозицій щодо концесії в спеціалізованому морському порту Ольвія (подано 2 пропозиції; 22 січня 2020 р. відбулись засідання Конкурсної комісії щодо остаточних висновків стосовно Юридичних документів та Технічних пропозицій, а також щодо оцінки Фінансової пропозиції). 24 січня 2020 р. ТОВ “КЮТЕРМІНАЛЗ” визнано переможцем концесійного конкурсу щодо надання в концесію цілісного майнового комплексу,

що забезпечує комплексне надання послуг в спеціалізованому морському порту Ольвія;

➤ підписання договорів з концесіонерами щодо обох об'єктів концесії планується до липня 2020 року (відбудеться після отримання дозволів на концентрацію від Антимонопольного комітету – відповідно до законодавства ця процедура триватиме близько 2 місяців).

Для покращення та побудови зручного сервісу на морському та річковому транспорті, забезпечення сучасних умов обслуговування громадян, фізичних і юридичних осіб у сфері морського та річкового транспорту у 2019 році створено Державне підприємство “Сервісний центр морського та річкового транспорту” (ДП “Моррічсервіс”). Протягом року ДП “Моррічсервіс” відкрило 4 сервісні центри в портових містах України, де історично склався підвищення попит на оформлення морських документів, – Одеса (травень 2019 р.), Ізмаїл (червень 2019 р.), Херсон (вересень 2019 р.), Маріуполь (жовтень 2019 р.). Станом на січень 2020 р. ДП “Моррічсервіс” надано 17 900 адміністративних послуг.

Для правової визначеності під час здійснення господарської діяльності суб'єктами господарювання, що працюють або мають намір працювати на території порту Маріуполь, Урядом ухвалено рішення про визначення меж території та акваторії морського порту (розпорядження Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2019 р. № 1010 та постанова Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2019 р. № 853).

Для усунення неефективного механізму державного регулювання під час надання знижки зі ставок портових зборів (крім адміністративного) та понижувального коефіцієнту до ставки корабельного збору в морських портах р. Дунай Урядом прийнято розпорядження Кабінету Міністрів України від 4 грудня 2019 р. № 1225 “Про погодження змін до Порядку справляння та розмірів ставок портових зборів” та видано наказ Мінінфраструктури від 23 грудня 2019 р. № 896 “Про внесення змін до Порядку справляння та розмірів ставок портових зборів”, який зареєстровано в Мін'юсті 21 січня 2020 р. за № 58/34341.

Виконано днопоглиблювальні та дноочисні роботи на внутрішніх водних шляхах України, зокрема філією Днопоглиблювальний флот державного підприємства “Адміністрація морських портів України” на внутрішніх водних шляхах України виконано днопоглиблювальні роботи обсягом близько 800 тис. куб. метрів, тральні та дноочисні роботи загальною площею 227 кв. км та протяжністю 2 733 км, а також промірні роботи на 43,4 пог. км водних шляхів.

Виконано роботи з модернізації шлюзів Дніпровського каскаду на суму 22,7 млн. гривень. На даний час, у міжнавігаційний період, роботи з модернізації шлюзів продовжуються.

Довідково: у 2019 році збільшено обсяги перевезень по р. Дніпро на 19,1 %; кількість перевезених пасажирів флотом приватного акціонерного

товариства “Українське дунайське пароплавство”, 100 % акцій якого знаходяться у власності держави, збільшилася на 1,5 %; переробка вантажів в морських портах зросла до 160,0 млн. т, що на 24,8 млн. т більше, ніж у 2018 році.

Подальші заплановані дії

- Схвалення Стратегії розвитку внутрішнього водного транспорту України.
- Відкриття сервісних центрів надання послуг на морському та річковому транспорті у містах Вилковому, Миколаєві, Запоріжжі, Дніпрі, Черкасах та Києві.
- Впровадження більш зручної оплати послуг через QR-код.
- Повноцінний запуск електронної системи обслуговування “е-Гавань”.
- Розширення переліку консультаційних та супутніх послуг з реєстрації суден та оформлення судових реєстраційних документів отримання посвідчення судноводія малих та маломірних суден, ліцензування, укладання договорів купівлі-продажу та інших послуг.
- Розроблення прототипу електронного кабінету моряка та забезпечення надання дозвільних документів в електронному вигляді.
- Продовження робіт з модернізації та капітального ремонту шлюзів на р. Дніпро, а саме: Київський шлюз на суму 39,2 млн. грн., Канівський шлюз – 23,5 млн. грн., Дніпродзержинський шлюз – 61,2 млн. грн., Кременчуцький шлюз – 58,4 млн. грн., Запорізький район гідротехнічних споруд – 121,7 млн. грн., Каховський шлюз – 63,4 млн. гривень.
- Підписання концесійних договорів за результатами конкурсів державних підприємств “Стивідорна компанія “Ольвія” та “Херсонський морський торговельний порт”.
- Проведення концесійних конкурсів в морських портах Бердянськ, Південний, щодо поромного комплексу в морському порту Чорноморськ.
- Затвердження методики розрахунку розмірів ставок портових зборів, порядку справляння портових зборів та розмірів ставок таких зборів, порядку обліку та використання коштів від портових зборів.
- Проведення робіт з розвитку морських портів України, а саме:
 - порт Чорноморськ: реконструкція причалів: № 14-17 (1,5 млрд. грн. на 2020–2023 роки), № 2 (885 млн. грн. на 2020 рік), № 7, 8 (678 млн. грн. на 2020 рік), № 1 (98 млн. грн. на 2020 рік);
 - порт Одеса: будівництво першої черги контейнерного терміналу на Карантинному молі (6,4 млрд. грн. на 2020–2021 роки), нове будівництво причалу 1- з для генеральних вантажів (668 млн. грн. на 2020 рік), реконструкція причалів № 7 (1 млрд. грн. на 2020–2022 роки), № 12, 13 (1,3 млрд. грн. на 2020–2022 роки);
 - порт Миколаїв: будівництво причалу № 8 (392 млн. грн. на 2020–2022 роки);

- порт Маріуполь: реконструкція причалів № 4 (170 млн. грн. на 2020 р.), № 3 (109 млн. грн. на 2020–2021 роки), № 2 (111 млн. грн. на 2020–2021 роки), будівництво спеціалізованого перевантажувального комплексу зернових вантажів (574 млн. грн. на 2020 рік), будівництво складу генеральних вантажів, реконструкція тилових складських майданчиків причалів № 16–17 (85 млн. грн. на 2021 рік);

- порт Південний: будівництво перевантажувального комплексу імпорتنих навалювальних вантажів (565 млн. грн.), реконструкція перевантажувального комплексу експортних навалювальних вантажів (510 млн. грн. на 2020 рік), будівництво вагоноперекидача (130 млн. грн. на 2020 рік), будівництво бази розміщення суден портового флоту, реконструкція комплексу причалів № 5, 6, будівництво складу вантажів відкритого зберігання (105 млн. грн. на 2020–2023 роки), будівництво критого складу вантажів підлогового зберігання (57 млн. грн. на 2020–2021 роки), будівництво залізничного вагового комплексу на коліях №№ 1, 1А (46 млн. грн. на 2020–2022 роки), будівництво пішохідної естакади в районі вагоноперекидача (2,5 млн. грн. на 2020 рік).

- Актуалізація Стратегії розвитку морських портів України на період до 2038 року.

- Супроводження у Верховній Раді України до прийняття проекту Закону України “Про внутрішній водний транспорт” (реєстраційний номер 1182-1-д від 17 січня 2020 р.).

Ціль 8.4. Українці частіше і дешевше користуються авіатранспортом

Пасажиропотоки через аеропорти України у 2019 році збільшились на 18,5 % (порівняно з 2018 роком) та склали 24,3 млн. пасажирів, у тому числі у міжнародному сполученні – на 19,8 % та склали 22 млн. пасажирів.

За 2019 рік обсяги пасажирських перевезень українських авіакомпаній зросли порівняно з 2018 роком на 9,5 % та склали 13,7 млн. пасажирів, у тому числі міжнародні – на 9,7 % та склали 12,6 млн. пасажирів.

Упродовж 2019 року українськими авіакомпаніями виконано 102,6 тис. комерційних рейсів (зростання порівняно з 2018 роком – на 2,4 %), у тому числі міжнародних – 86,2 тис. рейсів (зростання – на 2,6 %).

В ДП “Міжнародний аеропорт “Львів” ім. Данила Галицького” у 2019 р. пасажиропотік зріс на 38,8 % (порівняно з 2018 роком) і склав 2,2 млн. пасажирів. Кількість рейсів зросла на 22,9 % і склала 18 963.

В ДП “Міжнародний аеропорт “Бориспіль” у 2019 році пасажиропотік зріс на 21 % (порівняно з 2018 роком) і склав 15,3 млн. пасажирів. Кількість рейсів зросла на 14 % і склала 110 660.

У 2019 році Украерорух надав послуги з аеронавігаційного обслуговування 335 407 рейсам іноземних та українських авіакомпаній, що на 11,5 % перевищує показник 2018 року. Украерорух забезпечив виконання 109 777 рейсів вітчизняних авіакомпаній, що на 2,9 % більше ніж за 2018 рік, та 225 630 авіарейсів іноземних авіакомпаній, що на 16,2 % більше порівняно з 2018 роком. За типами польотів: транзитні польоти – 141 680 (+13,2 %), міжнародні (з вильотом/посадкою) – 162 937 (+11,5 %), кількість внутрішніх польотів становить 30 790 (+4 %).

11 листопада 2019 р. підписано Протокол між Кабінетом Міністрів України та Урядом Держави Катар про внесення змін і доповнень до Угоди про повітряне сполучення. Ведуться переговори з авіакомпанією Qatar Airways щодо можливості започаткування регулярного сполучення до Львова з Дохи.

15 жовтня 2019 р. досягнуто домовленості з авіакомпанією Ryanair щодо відкриття рейсу Херсон – Краків.

На рівні авіаційних властей України та Нідерландів досягнуто домовленості щодо започаткування виконання регулярних рейсів за маршрутами Львів – Амстердам та Херсон – Амстердам.

На рівні авіаційних властей України та Чеської Республіки досягнуто домовленостей щодо визначення додаткового пункту Пардубіце на території Чеської Республіки для виконання регулярних повітряних перевезень призначеними авіапідприємствами обох країн.

На рівні авіаційних властей України та Ісландії досягнуто домовленостей щодо встановлення тимчасового режиму експлуатації повітряних ліній до укладення Угоди про повітряне сполучення, яким закріплена відсутність будь-яких обмежень щодо частоти виконання регулярних рейсів між Україною та Ісландією, кількості авіакомпаній, що можуть бути призначені на маршрутах, а також пунктів відправлення/прибуття на територіях обох країн.

На рівні авіаційних властей України та Угорщини досягнуто домовленостей щодо зняття існуючих обмежень частоти на маршруті Одеса–Будапешт–Одеса.

Реалізовано проект міжнародної технічної допомоги ICAO EUR NAT UKR 19002 “Зміцнення системи нагляду за безпекою польотів в Україні”.

Завершено тестове випробування особистого кабінету “Реєстрація цивільних повітряних суден в Україні” на зовнішньому порталі Державної авіаційної служби України “Авіаційний портал” та сервісів обміну даними з документообігом та єдиною інформаційною системою. Здійснюється передпромислова підготовка до запуску в експлуатацію та підключення до сервісів id.gov.ua.

У вересні 2019 року Державна авіаційна служба України стала повноцінним членом JARUS (Joint Authorities for Rulemaking on Unmanned Systems).

12 листопада 2019 р. у Верховній Раді України зареєстровано проект Закону України “Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо сприяння

розвитку ринку внутрішніх перевезень авіаційним транспортом” (реєстраційний номер 2425 від 12 листопада 2019 р.), який внесений народними депутатами України. Прийняття законопроекту дозволить зменшити вартість послуг авіаційного транспорту шляхом зменшення податкового навантаження на вітчизняних авіаперевізників.

Подальші заплановані дії

- Продовження переговорів щодо лібералізації авіаційного сполучення.
- Визначення пріоритетних проектів розвитку та модернізації регіональних аеропортів:
 - модернізація аеропорту у м. Дніпро (за проектом злітно-посадкова смуга аеропорту буде довжиною 3,2 км, заплановане встановлення сучасних систем навігації, метеорологічного і світлосигнального обладнання. Новий міжнародний термінал та VIP-термінал матимуть пропускну здатність до 3 млн. пасажирів на рік) – передбачено державним бюджетом на 2020 рік фінансування у сумі 1 млрд. гривень;
 - проведення реконструкції та будівництва будівель і споруд комунального підприємства “Аеропорт Ізмаїл” (проектом передбачена реконструкція будівлі аеровокзалу та інженерних мереж, огорожі аеродрому та аеродромних покриттів, приведення аеродрому у сертифікаційну придатність) – передбачена субвенція у розмірі 70 млн. грн. з державного бюджету обласному бюджету Одеської області;
 - фінансування робіт з виготовлення проектної документації та початок будівельних робіт в аеропорту м. Мукачево.
- Фінансування незавершених об’єктів будівництва в аеропортах м. Львів та м. Харків.
- Завершення аналізу можливостей та варіантів залучення приватного сектору до розвитку регіональних аеропортів: Львів, Чернівці, Херсон та Запоріжжя.
- Супроводження у Верховній Раді України проекту Закону України “Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо сприяння розвитку ринку внутрішніх перевезень авіаційним транспортом” (реєстраційний номер 2425 від 12 листопада 2019 р.).

Ціль 8.5. Українці мають доступ до якісної поштової послуги

АТ “Укрпошта” визначено оператором поштового зв’язку, на якого покладаються функції з пересилання відправлень “EMS” – міжнародних реєстрованих поштових відправлень з вкладенням документів та/або товарів, що приймаються, перевозяться і доставляються найшвидшим способом (наказ Мінінфраструктури від 22 листопада 2019 р. № 824). Це забезпечить розвиток сфери поштового зв’язку, сприятиме покращенню якості надання послуг поштового

зв'язку і забезпеченню їх доступності для населення, збільшенню вихідних обсягів відправлень “EMS” із України, запровадженню можливості відстеження відправлень “EMS” та системи обліку “Оплата за результатами”, а також покращенню умов обслуговування споживачів у вказаному сегменті послуг.

З метою врегулювання питання своєчасного вручення судових повісток усім громадянам та юридичним особам незалежно від форми власності внесено зміни до Правил надання послуг поштового зв'язку (постанова Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2019 р. № 1149).

Нарощуються показники якості та швидкості доставки поштових відправлень. Для відправлень Укрпошта Експрес по Україні показник вчасності у 2019 році складає 96 % (порівняно із 90 % наприкінці 2018 року).

Показник індексу лояльності клієнтів (NPS) для діючих клієнтів станом на кінець листопада 2019 року складає 29 %.

Запущено:

- прискорену доставку до США “Поштовий експрес”. Для 90 % відправлень термін обробки із моменту відправлення з будь-якого автоматизованого відділення Укрпошти до першого сканування в системі національної пошти США USPS становив від 3 до 5 днів;

- спільний спеціальний проект на доставку з китайських торгових платформ між АТ “Укрпошта” та Поштою Гонконгу, що наростило обсяги доставки до 400 тис. відправлень щомісяця.

Національний поштовий оператор України разом із партнерами - приватним польським поштовим оператором “SMART Forwarding” та польською компанією “InPost” почали тестові доставки міжнародних поштових відправлень із Польщі. Тепер українці, що проживають у Польщі, зможуть відправляти з 8000 відділень по всій території Польщі до України поштові відправлення із терміном доставки від 3 до 6 днів.

АТ “Укрпошта” стала власником найбільшої мережі автоматизованих точок обслуговування клієнтів: всі села, які мають більш 2000 мешканців (близько 1700 відділень поштового зв'язку), комп'ютеризовані та підключені до Інтернету.

Встановлено 5000 платіжних терміналів, по яких запущено торговий еквайрінг.

Запущено проект розширення мережі мобільних відділень “Сільське відділення” АТ “Укрпошта”:

- визначено 5 областей для запуску у 2020 році близько 500 мобільних відділень;

- сформовано технічне завдання до транспортних засобів та проведено попередні перемовини із автопостачальниками;

➤ сформовано попереднє технічне завдання для мобільного додатку, який використовуватиметься бригадами пересувних відділень.

Протягом 2019 року відкрито 50 поштових відділень АТ “Укрпошта”. Проведена підготовча робота для запуску ще 15 нових локацій вже у січні-лютому 2020 року. Розширено мережу “флагманських поштових відділень” АТ “Укрпошта”, де відправлення для доставки на наступний день приймаються до 18:00.

Подальші заплановані дії

- Розроблення, подання та супроводження у Верховній Раді України проекту Закону України “Про внесення змін до Закону України “Про поштовий зв’язок”.

- Розроблення, подання до Верховної Ради України та супроводження проекту Закону України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо фінансових послуг у галузі поштового зв’язку”.

- Розроблення та прийняття підзаконних регуляторних актів для приведення нормативної бази у відповідність до оновленого Закону України “Про поштовий зв’язок” та вимог Директиви 97/67/ЄС, зокрема оновлення та осучаснення “Правил надання послуг поштового зв’язку”.

- Приведення у відповідність до сучасної світової практики та вимог Всесвітнього поштового союзу нормативної бази стосовно обробки міжнародних поштових відправлень.

- Реалізація інвестиційних проектів “Сільське відділення” та “Логістична мережа” АТ “Укрпошта”.

- Реалізація проекту з будівництва Сортиувального центру у м. Львів (вартість 16 млн. євро).

- Реалізація проектів з будівництва малих сортувальних центрів (депо): м. Біла Церква (вартість 2,4 млн. євро); м. Лубни (вартість 2,4 млн. євро); м. Житомир (вартість 3,7 млн. євро); м. Кривий Ріг (вартість 3,9 млн. євро); м. Херсон (вартість 4,5 млн. євро); м. Вінниця (вартість 4,5 млн. євро).